

Úřad vlády České republiky

Odbor lidských práv a ochrany menšin

Vyhodnocení Strategie romské integrace do roku 2020

Úřad vlády České republiky

Obsah

Úvod	12
4. Podpora Romů jako svébytné národnostní menšiny, podpora romského jazyka a kultury.....	14
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.1. - Uchování kulturního dědictví Romů, včetně podpory bádání k jeho poznání dle roků	14
Dílčí cíl 4.1. a) zajištění trvalé podpory Muzea romské kultury, státní příspěvkové organizace, jako specifické samostatné instituce se zásadním významem pro integraci romské menšiny, včetně zajištění jejího financování	15
Dílčí cíl 4.1. b) podporovat výzkum romského jazyka, romské kultury a historie, vytvářet příležitosti pro realizaci takto zaměřených výzkumných projektů v rámci podpory výzkumu.....	15
Dílčí cíl 4.1. c) vytvářet průběžně podmínky pro institucionální rozvoj vysokoškolského oboru romistika a podporovat jeho rozšíření na další vysoké školy v ČR.....	16
Dílčí cíl 4.1. d) Podpora Světového romského festivalu Khamoro	16
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.2. - Poskytnout účinnou podporu užívání romského jazyka dle roků	17
Dílčí cíl 4.2. a) vytvořit podmínky pro efektivnější využití dotačního titulu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ve vztahu k romštině.....	18
Dílčí cíl 4.2. b) podporovat výuku romštiny jako jazyka menšiny na základních školách	19
Dílčí cíl 4.2. b) podporovat vývoj metodických a didaktických materiálů a pomůcek pro její výuku	20
Dílčí cíl 4.2. c) podpořit výzkum českého jazykového projevu dětí z prostředí, kde se používá v běžné komunikaci romština a/nebo romský etnolekt češtiny; podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí; vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně	20
Dílčí cíl 4.2.c) podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí.....	21
Dílčí cíl 4.2. c) vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně.....	22
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.3. - Zajištění trvalé a důstojné vzpomínky na oběti romského holocaustu dle roků	24
Dílčí cíl 4.3. a) popularizovat téma romského holocaustu s využitím veřejných sdělovacích prostředků a v úzké spolupráci s Muzeem romské kultury a dalšími neziskovými organizacemi	25
Dílčí cíl 4.3. b) pokračovat v úpravě a údržbě pietních míst romského holocaustu v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu, konzultovat klíčová rozhodnutí s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, tak aby bylo zajištěno důstojné uctění památky obětí, a to s ohledem na pozůstalé	26
Dílčí cíl 4.3. c) přijmout opatření, která by vedla k ukončení provozu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku	26

Dílčí cíl 4.3. d) podporovat dialog s odborníky, romskou občanskou společností a s pozůstalými o související společenskovední problematice, zejména s ohledem na uctění památky obětí holocaustu a odškodnění souvisejících křivd.....	27
Dílčí cíl 4.3. e) revidovat usnesení vlády č. 158 z 2. března 2011 o změně usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 k úpravě pietních míst v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu ve věci správy pietního místa v Hodoníně u Kunštátu	27
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.4. - Vytvářet podmínky pro dobré a objektivní informování o romské menšině, kultuře, dějinách a současné situaci, tradicích a názorech Romů	28
Dílčí cíl 4.4.a) podporovat prostřednictvím dotací a dalšími opatřeními šíření včasných a objektivních informací o kultuře, jazyku, dějinách a současnosti romské menšiny, včetně aktuálního politického dění	30
Dílčí cíl 4.4. b) poskytovat dotace na podporu rozvoje romské kultury v rámci podpory integrace příslušníků romské menšiny ve smyslu Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity	30
Dílčí cíl 4.4. c) zahrnovat informace o romské kultuře a dějinách do rámcových vzdělávacích programů škol, dále do výukových materiálů vydávaných Ministerstvem školství, mládeže tělovýchovy pro žáky a studenty na všech stupních vzdělávacího systému, do systému vzdělávání pedagogických pracovníků a do metodických materiálů, jimiž se při práci řídí	31
Dílčí cíl 4.4. d) začlenění romské tematiky do vysílání veřejnoprávních médií (ČT a ČRo), a to jak formou národnostních pořadů, tak také zapojováním Romů a romské tematiky do mainstreamových pořadů; zapojení romštiny jako jazyka běžné komunikace do vysílání veřejnoprávních médií (ČT, ČRo) např. formou titulkování romských vstupů do češtiny a využívání českého překladu romských vstupů při využití romsky mluveného originálu jako podkresu	31
5. Snížení rozdílů ve vzdělání mezi většinovou společností a Romy prostřednictvím zajištění rovného přístupu Romů ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních	32
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.1. - Zvýšení přístupu romských dětí ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči.....	32
Dílčí cíl 5.1.a) zajistit dostupnou infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v mateřských školách tak, aby nedocházelo k segregaci romských dětí, zvyšovat informovanost krajů a obcí o možnostech podpory pro zvýšení kapacit předškolních zařízení a do programů pro zvyšování kapacit mateřských škol zahrnout infrastrukturu pro přípravné vzdělávání pro romské rodiče, nebo jinak znevýhodněné rodiče	34
Dílčí cíl 5.1.b) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání.....	34
Dílčí cíl 5.1.c) zvyšovat informovanost romských rodičů o možnostech a přínosech předškolního vzdělávání (umístění dítěte do mateřské školy přednostně před přípravným ročníkem) a zajištění podpory rodičů pro umístování dětí do předškolního vzdělávání, a to jak systémovými opatřeními, tak i prostřednictvím spolupráce neziskových organizací, obcí a rodičů již od raného věku dítěte.....	36
Dílčí cíl 5.1.d) Snížit počet dětí romského původu v systému ústavní a ochranné výchovy	37

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.2. Odstranění praxe nesprávného zařazování romských dětí do vzdělávání s nižšími vzdělávacími ambicemi dle roků.....	39
Dílčí cíl 5.2.a) naplňovat Plán opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012 a jeho aktualizace (akční plány) a o naplňování informovat vládu vždy do 31.12. kalendářního roku.....	40
Dílčí cíl 5.2.b) vytvořit legislativní a další podmínky pro realizaci opatření z Plánu opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012, zejména ve vztahu k úkolu F (bod 1 a 2)	41
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.3. - Zajištění základních podmínek pro rozvoj inkluze romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu a rozvoj inkluzivního vzdělávání dle roků.....	41
Dílčí cíl 5.3. a) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do základního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do základního vzdělávání	44
Dílčí cíl 5.3. b) zajistit motivační prázdninové programy a aktivity pro romské děti, a to zejména k překlenutí citlivého období přechodu žáků z prvního stupně na stupeň druhý a přechodu žáků z mateřské školy na první stupeň	45
Dílčí cíl 5.3. b) současně posilovat spolupráci školy s rodinou, a to především prostřednictvím proškolených pedagogů, asistentů pedagoga, institucí, které zajišťují neformální vzdělávání a poskytují sociální ochranu, ochranu oprávněných zájmů dítěte, sociálními pracovníky působícími na obecních úradech obcí s rozšířenou působností a poskytovateli služeb sociální prevence	46
Dílčí cíl 5.3. c) sledovat dopad novely školského zákona na rovný přístup ke vzdělání romských žáků a zapojení organizací a institucí pracujících s romskými žáky do nastavení vhodného způsobu navazujících prováděcích předpisů a nového systému stanovování míry podpory do financování regionálního školství	47
Dílčí cíl 5.3. d) naplňovat Memorandum o spolupráci mezi ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a Ústředním školním inspektorem České školní inspekce ve vztahu k romským žákům a provést analýzu možnosti sběru anonymizovaných etnických dat ve vzdělávání	47
Dílčí cíl 5.3. e) navrhnout systém efektivní podpory žáků/škol s cílem odstranit segregačně působící finanční bariéry ve veřejném školství, jednak ve vztahu k aktivitám spojeným s výukou (např. lyžařský výcvik, plavání, školní výlety, škola v přírodě) a jednak ve vztahu k zájmovému a mimoškolního vzdělávání s cílem umožnit zapojení dětí z nízkopříjmových rodin do těchto aktivit.....	48
Dílčí cíl 5.3. f) navrhnout systém efektivní podpory dětí/škol, který by zajišťoval školní stravování dětí, které si jej nemohou z finančních důvodů své rodiny dovolit	49
Dílčí cíl 5.3. g) nadále financovat a rozvíjet dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu romské integrace ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.....	50
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.4. - Odstraňování segregace romských dětí ve vzdělávání na všech úrovních dle roků	50
Dílčí cíl 5.4. a) provést analýzu vzniku škol s vyšším počtem romských dětí, případně též dětí z jiných národnostních a etnických menšin	51

Dílčí cíl 5.4. b) zamezovat vzniku tzv. segregovaných škol a postupně transformovat tzv. romské školy ve školy inkluzivní	52
Přehled plnění cílů Specifického cíle 5.5. - Podpora Romů při dosahování sekundárního a terciárního vzdělávání dle roků	53
Dílčí cíl 5.5. a) zvýšit efektivitu a účelnost dopadu dotačního programu „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ s cílem jeho rozšíření o komplementární systém podpory formou tutoringu, doučování a dalších aktivit ke zvýšení sebevědomí dětí k jejich udržení na školách a možností zvýšení podpory žáků v nižších ročnících, současně je nutné zajistit, aby školy zachovaly mlčenlivost o příjemcích dotací	55
Dílčí cíl 5.5. b) navýšit finanční prostředky na dotační titul „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ na částku 12 mil. Kč s účinností od roku 2016	55
Dílčí cíl 5.5. c) v rámci OP VVV se zaměřit na specifické výzvy, které podpoří aktivity zaměřené na přechod žáků ze základního vzdělání na střední školy a jejich udržení, a také na přechod z prvního na druhý stupeň ZŠ	56
Dílčí cíl 5.5. d) zvyšovat dostupnost vysokoškolského vzdělání pro studenty, kteří pocházejí z nízkopříjmových rodin tak, aby se zvýšil i podíl romských studentů s vysokoškolským vzděláním, tak aby odpovídal jejich podílu na populaci	57
Přehled plnění cílů Specifického cíle 5.6. Podpora doplnění vzdělání u dospělých Romů a celoživotní učení dle roků	57
Dílčí cíl 5.6. a) podporovat vzdělávací aktivity pro dospělé Romy a Romky, s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a funkční gramotnost, a jejich lepší provázanost s aktuálními potřebami trhu práce	58
Dílčí cíl 5.6. b) podporovat vzdělávací aktivity pro osoby vracející se na pracovní trh po více než pěti letech přerušení práce z důvodu péče o děti či závislé osoby anebo odložení vstupu na pracovní trh z uvedených důvodů	59
6. Zvýšení zaměstnanosti a ekonomických aktivit Romů	60
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.1. - Zajištění rovného a účinného přístupu k veřejným službám zaměstnanosti, k nástrojům aktivní politiky zaměstnanosti a k individuálnímu poradenství, přizpůsobenému potřebám romských klientů dle roků	60
Dílčí cíl 6.1. a) zařazovat osoby ohrožené rasovou diskriminací a příslušníky etnických menšin mezi cílové skupiny v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, ze kterých budou podporováni uchazeči o zaměstnání	61
Dílčí cíl 6.1. b) napomáhat osobám ohroženým rasovou diskriminací a příslušníkům etnických menšin v překonávání specifických bariér a překážek na trhu práce, včetně specificky zaměřené podpory tohoto cíle z OPZ za účelem získání práce	62
Dílčí cíl 6.1. c) zvýšit podporu vynakládanou na dotované pracovní místo, zejména v regionech s vyšší nezaměstnaností, a tam kde sociální podnikání není dostupné	64
Dílčí cíl 6.1. c) současně vyhodnotit možnosti k navázání systému veřejně prospěšných prací na systém státem podporovaného zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných v případech, že se v rámci VPP dlouhodobě nedaří návrat na trh práce	65
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.2. - Podpora první pracovní zkušenosti, celoživotního učení a rozvoje dovedností dle roků	67

Dílčí cíl 6.2. a) podporovat v rámci aktivní politiky zaměstnanosti první pracovní příležitosti u osob ohrožených rasovou diskriminací a podporovat v rámci OP Z specifické aktivity směřující k poskytnutí první pracovní příležitosti, která má zejména jasně deklarovanou vazbu na vytvoření pracovního místa...68	68
Dílčí cíl 6.2. b) zmapovat situaci mladých Romů ve věku do 24 let ve vztahu k zaměstnání a vyhodnotit dopady sociálního zabezpečení státu specificky na skupinu mladých dospělých (15–24 let) a navrhnout opatření k jejich efektivnější podpoře na trhu práce, která budou v souladu s Evropskou strategií zaměstnanosti, jmenovitě se schématem Záruka pro mladé lidi.....70	70
Dílčí cíl 6.2. c) rozšířit dotační titul Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce tak, aby umožnil neziskovým organizacím žádat o dotace na 3 až 6 měsíční stáže mladých Romů, především absolventů středních a základních škol, přičemž dotace by kryla částečně jak náklady organizace, tak i zvýšené životní potřeby stážisty 71	71
Dílčí cíl 6.2. d) navýšit finanční prostředky na dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce o částku 4.200.000 Kč každoročně za účelem umožnění financování stáží 72	72
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.3. - Podpora osob samostatně výdělečně činných a podnikání dle roků 72	72
Dílčí cíl 6.3. a) podporovat mimo jiné rozvoj sociálního podnikání se zaměřením na chudé oblasti, například tam, kde žije vyšší počet příslušníků romské menšiny 73	73
Dílčí cíl 6.3. b) při stanovení podmínek podpory podnikání vzít v úvahu také možnosti znevýhodněných žen a to například v oblastech sociálního podnikání 74	74
Dílčí cíl 6.3. c) při zadávání veřejných zakázek uplatňovat, tam kde to je možné a účelné, podporu sociálního podnikání 75	75
7. Zajištění rovného přístupu Romů k důstojnému bydlení 76	76
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 7.1. - Podpora nediskriminačního přístupu Romů k bydlení dle roků 76	76
Dílčí cíl 7.1.a) sledovat a vyhodnocovat bariéry a diskriminační okolnosti, které brání Romům v přístupu k bydlení (zejména sociálnímu/obecnímu a k tržnímu nájemnímu) a dávat podněty k řešení kompetentním orgánům 77	77
Dílčí cíl 7.1.b) zohlednit při tvorbě koncepce sociálního a podporovaného bydlení a dalších opatření v této oblasti situaci romských rodin, především rodin s vícero dětmi, s respektováním východiska, že rodiny s dětmi by měly vždy bydlení v bytech, a že žádné dítě by nemělo vyrůst na ubytovně 78	78
Dílčí cíl 7.1.c) ve všech připravovaných nástrojích podpory bydlení sledovat dopad na Romy a navrhnout úpravy kritérií a programů tak, aby Romové nebyli z podpory vylučováni, vyhodnocovat dopad stávajících programů podpory bydlení na Romy a navrhnout úpravu jejich parametrů.....79	79
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 7.2. - Systematické odstraňování využití podstandardního bydlení, zejména ubytoven, pro účely trvalého bydlení dle roků 80	80
Dílčí cíl 7.2. a) vyhodnotit realizované intervence v oblasti bydlení z hlediska dodržování základních standardů bydlení, funkčnosti, ale také práv dotčených osob zejména s ohledem na práva dětí 81	81
Dílčí cíl 7.2. b) zajistit, aby krizová pomoc a azylové domy pro rodiny s dětmi, které jsou ohroženy bezdomovectvím, respektovala princip nerozdělování rodin 81	81

Dílčí cíl 7.2. c) zajistit, aby při všech plánovaných intervencích v oblasti bydlení bylo přijímané opatření (program, projekt, podpora) předem vyhodnocen z hlediska možných segregačních a desegregačních dopadů ve vztahu k Romům a dalším menšinám v daném území	82
8. Zajištění rovného přístupu Romů k sociálním službám a ke zdravotní péči	82
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.1. - Zlepšení přístupu Romů k sociálním službám dle roků.....	82
Dílčí cíl 8.1. a) při vytváření strategických dokumentů pro poskytování sociálních služeb na všech úrovních řízení zohledňovat situaci Romů, zejména těch, kteří žijí v tzv. sociálně vyloučených lokalitách, a monitorovat efektivními a dostupnými metodami podíl Romů, kteří byli začleněni do prováděných opatření	84
Dílčí cíl 8.1 b) zvyšovat a zachovat dostupnost sociálních služeb na celém území státu, především s ohledem na existenci chudých oblastí a tzv. sociálně vyloučených lokalit s vyšším zastoupením romských obyvatel.....	84
Dílčí cíl 8.1. c) při realizaci komplexních programů rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách dbát na to, aby mezi příjemci pomoci byli přiměřeně zastoupeni příslušníci romské menšiny, a to i s ohledem na cíl zmenšovat rozdíly mezi většinovou populací a romskou menšinou a monitorovat dopad programů rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách na Romy.....	85
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.2. - Podpora sociálních a dalších služeb, zejména zdravotních, odpovídajících potřebám klientů (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby dle roků.....	85
Dílčí cíl 8.2.a) cíleně podporovat poskytování sociálních a dalších služeb, které budou odpovídat potřebám klientů, včetně možných zvláštních potřeb některých skupin Romů, informování dalších subjektů o specifikách potřeb těchto klientů, kde je objektivně zjištěna (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby).....	87
Dílčí cíl 8.2. a) přenést důraz z upravování sociálních služeb „na míru“ k navýšení kapacit a financí pro poskytování sociálních služeb s důrazem na podporu komunitní práce	87
Dílčí cíl 8.2. b) realizovat nadále programy Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a zajistit jim odpovídající finanční podporu.....	88
Dílčí cíl 8.2. c) podporovat programy prevence drogové závislosti a zapojit, kde je to místně možné a vhodné, do této činnosti příslušníky romské menšiny a romských organizací.....	89
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.3. - Rovný přístup Romů ke zdravotní péči dle roků.....	90
Dílčí cíl 8.3. a) rozpracovat do strategických dokumentů ministerstva zdravotnictví možnosti podpory pro zajištění dostupnosti zdravotní péče a služeb pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit.....	91
Dílčí cíl 8.3. b) podporovat opatření, která v co největší míře zajistí, že klienti zdravotnických zařízení nebudou diskriminováni či znevýhodněni na základě příslušnosti k romské menšině	92

Dílčí cíl 8.3. c) rozpracovat a podporovat systematické a standardizované vzdělávání zdravotnických pracovníků na všech pozicích pro práci s etnickou menšinou (Romové), jako s osobami s odlišnou sociální a kulturní zkušeností; výuka by měla být standardizována, a to jak z hlediska obsahu, tak i z hlediska rozsahu, jakou by v rámci systematického vzdělávání zdravotnických pracovníků měla mít.....	93
Dílčí cíl 8.3. d) podporovat prevenci onemocnění a zdravý životní styl ve vztahu k Romům, systematicky zvyšovat jejich zdravotní gramotnost	94
Dílčí cíl 8.3. d) věnovat dostatečnou pozornost hodnocení efektivity těchto programů a jejich udržitelnosti	94
Dílčí cíl 8.3. e) provádět výzkumy a šetření na základě vybraných indikátorů zdraví a zaměřené na zdravotní situaci Romů a determinanty zdraví ve srovnání s většinovým obyvatelstvem, podporovat publikování a rozšiřování jejich výsledků, a to nejenom mezi odborníky, ale i v médiích	95
Dílčí cíl 8.3. f) podporovat služby na sociálně zdravotním pomezí s cílem zajistit dostupnost těchto služeb.....	96
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.4. - Podpora romských rodin v oblasti sociálně-právní ochrany dle roků.....	97
Dílčí cíl 8.4.a) učinit opatření, aby všechny děti bez rozdílu měly stejný přístup k osvojení a ke svěření do pěstounské péče; zajistit adekvátní odbornou přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči tak, aby se mohli stát osvojiteli nebo pěstouny vhodnými i k přijetí romského dítěte do rodiny	97
9. Zajištění rovného zacházení s Romy a jejich ochrany před diskriminací.....	98
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.1. - Soulad právních předpisů a jejich provádění se zákazem diskriminace dle roků	98
Dílčí cíl 9.1. a) monitorování legislativního i nelegislativního procesu z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu veřejné moci státem se specifickým zřetelem k situaci Romů.....	99
Dílčí cíl 9.1. b) monitorování legislativních i nelegislativních aktivit územně samosprávných celků z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu samostatné i přenesené působnosti.....	100
Dílčí cíl 9.1. c) zkoumání dopadu vládních politik na národnostní a etnické menšiny, především Romy, a jiné skupiny ohrožené diskriminací a sběr relevantních dat	101
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.2. - Pomoc a ochrana obětí diskriminace dle roků	101
Dílčí cíl 9.2. a) vytvoření systému přístupné bezplatné či finančně dostupné právní pomoci.....	102
Dílčí cíl 9.2. b) snížení soudních poplatků u antidiskriminačních žalob na 1.000 Kč.....	103
Dílčí cíl 9.2. c) vzdělávání soudců, státních zástupců, advokátů, zapsaných mediátorů a státních úředníků a úředníků samospráv v antidiskriminačním právu.....	103
Dílčí cíl 9.2. d) rozšíření oprávnění a posílení kapacit Veřejné ochránkyně práv jako orgánu pro rovné zacházení a ochranu před diskriminací.....	104
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.3. - Tolerantní společnost respektující svou diversitu a umožňující rozvoj všem svým složkám dle roků	105
Dílčí cíl 9.3. a) pokračování ve vzdělávání žáků a studentů k větší toleranci a respektu k odlišnosti	105
Dílčí cíl 9.3. b) veřejné kampaně proti nenávisti a na podporu snášenlivosti a tolerance	106

Dílčí cíl 9.3. c) spolupráce s médii na vytváření tolerantní společnosti respektující rovná práva všech.....	107
Dílčí cíl 9.3. d) ve spolupráci s realizátory ocenění Roma Spirit připravit návrh na možnou podporu této akce z veřejných zdrojů.....	108
10. Bezpečné soužití	108
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 10.1. - Ochrana Romů před extremismem a rasově motivovanou trestnou dle roků.....	108
Dílčí cíl 10.1. a) věnovat při tvorbě a naplňování koncepce boje proti extremismu pozornost anticiganismu jako zvláštní formě rasismu a jeho projevům	109
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 10.2. - Prevence kriminality ve vyloučených romských lokalitách a ve vztahu k romské menšině dle roků	109
Dílčí cíl 10.2. a) v rámci koncepčních materiálů a při realizaci podpůrných opatření v oblasti prevence kriminality cílit na zvyšování bezpečnosti Romů, zejména Romů žijících ve vyloučených lokalitách, jako zvláště zranitelné skupiny obyvatel	110
Dílčí cíl 10.2. b) nadále rozvíjet program asistent prevence kriminality, průběžně jej vyhodnocovat a zvyšovat podíl Romů a Romek zapojených do programu a hledat další možnosti spolupráce s PČR a městské policie s cílem zvýšit bezpečí.....	112
Dílčí cíl 10.2. c) v oblasti bezpečnosti využívat potenciál pracovní skupiny pro bezpečnost při Radě vlády pro záležitosti romské menšiny, jejíž podněty ke zlepšení vymahatelnosti práva budou pravidelně předkládány Radě	113
11. Podpora integrace Romů na krajské a místní úrovni, boj proti sociálnímu vyloučení	113
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 11.1. - Podpora integrace Romů na krajské a místní úrovni, boj proti sociálnímu vyloučení dle roků	113
Dílčí cíl 11.1. a) provést analýzu potřeb obcí ohledně zaměstnávání romských poradců	114
Dílčí cíl 11.1. b) v návaznosti na provedenou analýzu navrhnout možnosti nástroje k systémovému posílení kapacit obcí pro integraci romské menšiny, při nastavování možností financování pozice romských poradců by měla být zvážena možnost financování této pozice z prostředků ESIF	114
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 11.2. - Podporovat kraje a obce při zapojování představitelů romské občanské společnosti do tvorby strategických plánů a provádění aktivit na krajské a místní úrovni dle roků	115
Dílčí cíl 11.2. a) systematicky zahrnovat do lokálních partnerství rovněž místní představitele romské občanské společnosti a výbory zřizované podle zákona o právech příslušníků národnostních menšin, kde jsou zřízeny, a umožnit jim tak podílet se na tvorbě strategických plánů.....	116
Dílčí cíl 11.2. b) zapojení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a romských poradců do nástrojů územní dimenze.....	117
12. Vytvoření funkční sítě pro implementaci strategie.....	118
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 12.1. - Specifický cíl: Posílení klíčových činitelů odpovědných za koordinaci integrace Romů na centrální, krajské a místní úrovni dle roků.....	118
Dílčí cíl 12.1. a) posílit kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny o jedno funkční místo tak, aby byla zajištěna metodická podpora spojená s metodickým vedením krajských koordinátorů, romských poradců a terénních pracovníků věnujícím se romské integraci na krajské a místní úrovni.....	119

Dílčí cíl 12.1. b) zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a začlenění koordinátorů do struktur krajských úřadů a podpořit jejich pozici v rámci krajských úřadů sladováním jejich personálního zavedení a kompetencí	119
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 12.2. - Efektivnější spolupráce klíčových aktérů na centrální krajské a místní úrovni dle roků.....	120
Dílčí cíl 12.2. a) vytvořit kompaktní síť pracovníků na úrovni krajů a obcí, které budou integrovat jak romské poradce, lokální konzultanty Agentury pro sociální začleňování a terénní pracovníky obcí pracujících v romských lokalitách a nastavit jejich metodickou podporu	121
Dílčí cíl 12.2. b) pokračovat v řešení problémů tzv. sociálně vyloučených lokalit ve spolupráci s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a místními neziskovými organizacemi.....	121
13. Podpora participace Romů	122
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 13.1. - Sledovat zastoupení Romů v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích a průběžně podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy dle roků	122
Dílčí cíl 13.1. a) průběžně sledovat a vyhodnocovat zastoupení Romů a Romek v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích	122
Dílčí cíl 13.1. b) podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy	123
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 13.2. - Podpořit tvorbu kapacit organizací romské občanské společnosti, aby se mohly smysluplně zapojit do dialogu a podílet se na tvorbě, provádění a monitorování procesu integrace Romů dle roků	124
Dílčí cíl 13.2. a) zpracovat analýzu možností podpory organizací romské občanské společnosti	125
Dílčí cíl 13.2. b) v návaznosti na zpracovanou analýzu zvolit vhodný způsob podpory romských neziskových organizací ke zvýšení kapacit strategického rozvoje romské občanské společnosti a podpory dialogu s lidmi, kteří žijí ve vyloučených lokalitách	126
Dílčí cíl 13.2. c) provést analýzu možnosti širšího zapojení Romů do plánování, vytváření a monitorování opatření financovaných z jednotlivých operačních programů a navrhnout systémové možnosti zapojení Romů, kde k němu zatím nedošlo a předložit ji ministru pro lidská práva, rovněž příležitost a legislativu	127
Dílčí cíl 13.2. d) vytvářet podporu pro budování kapacit romské občanské společnosti a zajistit, aby při určování členství ve všech pro romskou integraci relevantních grémiích, které se podílí na implementaci Evropských investičních a strukturálních fondů, byla zohledněna romská participace.....	127
14. Účinná mezinárodní a unijní spolupráce	128
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 14.1. - Rozvíjení mezinárodní a regionální spolupráce při integraci Romů dle roků	128
Dílčí cíl 14.1. a) zajišťovat průběžně v rámci rozpočtu Úřadu vlády financování mezinárodní spolupráci v romské oblasti a aktivit na úrovni EU, a to minimálně na dosavadní úrovni	129
Dílčí cíl 14.1. b) posílit bilaterální a multilaterální spolupráci se sousedními zeměmi a spolupráci se zeměmi v regionu a spolupráci v rámci regionálních iniciativ, rovněž s ohledem na kandidátské země EU	129
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 14.2. - Efektivnější spolupráce v rámci EU a koordinace unijní agendy dle roků.....	130

Dílčí cíl 14.2. a) posílit národní kontaktní místo pro integraci Romů o tři funkční pracovní místa	131
15. Poznání podporující interetnické soužití	131
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 15.1. - Podpora provádění empirických výzkumů a šetření zaměřených na situaci romského a neromského obyvatelstva a stanovení indikátorů měření pokroku dle roků	131
Dílčí cíl 15.1. a) podporovat provádění výzkumů a šetření zaměřených na srovnání situace romského a neromského obyvatelstva a navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování	132
Dílčí cíl 15.1. b) navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování	132
Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 15.2. - Podpora provádění výzkumu interetnických vztahů dle roků	133
Dílčí cíl 15.2. a) podporovat výzkum interetnických vztahů	133
Závěr	134
Seznam zkratk	137

Úvod

Materiál „Vyhodnocení plnění Strategie romské integrace do roku 2020 (dále jen „Vyhodnocení“) byl vytvořen Oddělením kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „kancelář Rady“) Úřadu vlády České republiky na základě usnesení vlády č. 1315 ze dne 14. prosince 2020 o Plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2021. Vyhodnocení bylo vytvořeno na základě podkladů, které jednotliví gestoři dílčích cílů, potažmo opatření, každoročně kanceláři Rady poskytli. Vzhledem k tomu, že tento materiál nepodléhá mezirezortnímu připomínkovému řízení, bylo Vyhodnocení jednotlivých dílčích cílů poskytnuto Radě vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) k jejich případným komentářům a připomínkám. Možnost vyjádřit se k plnění opatření využilo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“), Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) a jedna občanská členka Rady. Tyto připomínky, resp. komentáře a doplnění jsou u příslušného dílčího cíle označeny symbolem *.

Vyhodnocení je provedeno dle jednotlivých specifických cílů, přičemž je vždy vyhodnoceno plnění dílčího cíle. Vyhodnocení jednotlivých dílčích cílů je provedeno ve třech úrovních, a to „plněno“, „částečně plněno“ a „neplněno“. Dílčí cíle s konkrétním datem plnění jsou označeny jako „splněno“, případně „nesplněno“. Při vyhodnocování jednotlivých dílčích cílů byly brány v potaz informace poskytnuté jednotlivými gestory dílčích cílů, potažmo opatření, jejich vztah k romské menšině, plnění konkrétních indikátorů výstupu, případně další relevantní informace poskytnuté kanceláři Rady v průběhu let 2015 – 2020. Ke každému dílčímu cíli je uvedeno stručné shrnutí za sledované období, na základě kterého lze ověřit celkové vyhodnocení plnění dílčího cíle.

Vyhodnocení plnění dílčích cílů:

Plněno

- poskytnuté podklady se bezprostředně týkají dílčího cíle a potvrzují jeho plnění;
- poskytnuté podklady se bezprostředně týkají indikátoru výstupu a potvrzují jeho plnění;
- v případě více indikátorů pro jeden dílčí cíl převažují ty indikátory, které jsou plněny;
- uvedený gestor dílčího cíle vyvíjí aktivitu, která nenaplnuje přímo indikátor výstupu, ale vede k naplňování dílčího cíle.

Částečně plněno

- poskytnuté podklady se alespoň částečně týkají dílčího cíle a potvrzují jeho alespoň částečné plnění;

- poskytnuté podklady se týkají cílových skupin, mezi nimiž se mohou nacházet příslušníci romské menšiny (např. sociálně vyloučené osoby, sociálně znevýhodněné osoby);
- v případě více indikátorů pro jeden dílčí cíl se rovnají ty indikátory, které jsou plněny a ty, které jsou neplněny;
- uvedený gestor dílčího cíle vyvíjí aktivitu, která nenaplňuje přímo indikátor výstupu, ale vede alespoň k částečnému naplňování dílčího cíle;
- uvedený gestor uvádí aktivity, které se částečně týkají naplňování dílčího cíle, ale jeho výsledky neodpovídají zcela záměru dílčího cíle.

Neplněno

- poskytnuté podklady se netýkají ani naplňování dílčího cíle, ani naplňování indikátoru výstupu;
- gestor dílčího cíle nevyvíjí aktivitu, která vede k naplňování dílčího cíle či indikátoru výstupu;
- gestor dílčího cíle neposkytuje informace o naplňování dílčího cíle či indikátoru;
- gestor dílčího cíle uvádí, že dílčí cíl či indikátor výstupu neplní či nemůže plnit.

4. Podpora Romů jako svébytné národnostní menšiny, podpora romského jazyka a kultury¹

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.1. - Uchování kulturního dědictví Romů, včetně podpory bádání k jeho poznání dle roků

Specifický cíl 4.1. - Uchování kulturního dědictví Romů, včetně podpory bádání k jeho poznání								
Dílčí cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
4.1. a) zajištění trvalé podpory Muzea romské kultury, státní příspěvkové organizace, jako specifické samostatné instituce se zásadním významem pro integraci romské menšiny, včetně zajištění jejího financování	MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.1. b) podporovat výzkum romského jazyka, romské kultury a historie, vytvářet příležitosti pro realizaci takto zaměřených výzkumných projektů v rámci podpory výzkumu	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	neplněno	neplněno	částečně plněno
4.1. c) vytvářet průběžně podmínky pro institucionální rozvoj vysokoškolského oboru romistika a podporovat jeho rozšíření na další vysoké školy v ČR	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
4.1. d) Podpora Světového romského festivalu Khamoro	MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

¹ Číslování jednotlivých cílů je provedeno dle kapitol uvedených ve Strategii romské integrace 2015 – 2020.

Dílčí cíl 4.1. a) zajištění trvalé podpory Muzea romské kultury, státní příspěvkové organizace, jako specifické samostatné instituce se zásadním významem pro integraci romské menšiny, včetně zajištění jejího financování

a) Indikátor plnění

Finanční prostředky určené na chod Muzea romské kultury, zachování počtu zaměstnanců Muzea romské kultury (případně jeho navýšení).

b) Plnění MK

Cíl byl v období 2015-2020 dle vyjádření MK plněn každoročně. Muzeu romské kultury byly v tomto období poskytovány finanční prostředky.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.1. b) podporovat výzkum romského jazyka, romské kultury a historie, vytvářet příležitosti pro realizaci takto zaměřených výzkumných projektů v rámci podpory výzkumu

a) Indikátor plnění

Počet výzkumných prací a studií zaměřených na romský jazyk, které byly financovány z prostředků státního rozpočtu.

b) Plnění MLP

ÚV ČR každoročně zveřejnil výzvu k podání žádostí o dotaci v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, kde jednou z podporovaných aktivit je také výzkumná činnost zaměřená na jazyky chráněné Evropskou Chartou. V letech 2016, 2017 a 2020 byly podpořeny projekty Univerzity Karlovy zaměřené na romštinu. V letech 2018 a 2019 nebyl v rámci tohoto dotačního programu podpořen žádný projekt zaměřený na romštinu.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2017 a 2020 plněn částečně, v období 2018 – 2019 plněn nebyl. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že se jedná o aktivity externích subjektů čerpajících finanční prostředky ze státního rozpočtu, ale ne o aktivity, jejichž realizátorem by byl přímo gestor opatření, resp. ÚV ČR.

Dílčí cíl 4.1. c) vytvářet průběžně podmínky pro institucionální rozvoj vysokoškolského oboru romistika a podporovat jeho rozšíření na další vysoké školy v ČR

a) Indikátor plnění

Existence pracovišť a počet výzkumníků zapojených do romistiky a další existence jako samostatně rozpoznatelné jednotky v rámci fakulty/katedry.

Zachování studijního oboru romistika na vysokých školách.

b) Plnění MŠMT

Studijní obor romistika je již od roku 1991 nabízen formou bakalářského studia (jedno i dvouoborové) jednou za dva roky na Katedře střeoevropských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Studijní obor byl aktuálně otevřen v akademickém roce 2018/2019. Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy je nabízeno jedno i dvouoborové bakalářské a navazující magisterské studium romistiky v prezenční formě. Specifická finanční podpora byla ve sledovaném období v systému financování vysokých škol možná prostřednictvím ukazatele F – Fondu vzdělávací politiky, v jehož rámci byly podporovány tzv. malé, strategicky významné obory (zejména arabistika, hebraistika, vietnamistika atp.). Studijní programy, nazývané jako „malé obory“, obecně vykazují specifika, která je do určité míry ekonomicky znevýhodňují. Jsou roztržštěné, poměrně malý počet studentů nárokuje vysoce specializované pedagogy a odborníky z praxe.

Webové stránky katedry nabízí odborné i širší veřejnosti kromě studijních podkladů také audiomateriály pro výuku romštiny apod. Vedle samostatného studijního oboru Romistika se multidisciplinární témata objevovala ve studijních plánech řady dalších studijních programů humanitního a společenskovedního zaměření.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že sice došlo k zachování studijního oboru romistika na Univerzitě Karlově, avšak nedošlo k jeho většímu rozvoji a rozšíření na dalších univerzitách a vysokých školách ČR.

Dílčí cíl 4.1. d) Podpora Světového romského festivalu Khamoro

a) Indikátor plnění

Výše podpory festivalu Khamoro ze státního rozpočtu či z jiných veřejných rozpočtů/zdrojů.

b) Plnění MK

MK každoročně poskytl finanční prostředky na podporu realizace festivalu Khamoro, a to v minimální výši 1.050.000 Kč.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.2. - Poskytnout účinnou podporu užívání romského jazyka dle roků

Specifický cíl 4.2. - Poskytnout účinnou podporu užívání romského jazyka								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
4.2. a) vytvořit podmínky pro efektivnější využití dotačního titulu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ve vztahu k romštině;	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.2. b) podporovat výuku romštiny jako jazyka menšiny na základních školách	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
4.2. b) podporovat vývoj metodických a didaktických materiálů a pomůcek pro její výuku	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

4.2. c) podpořit výzkum českého jazykového projevu dětí z prostředí, kde se používá v běžné komunikaci romština a/nebo romský etnolect češtiny; podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí; vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
4.2. c) podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.2. c) vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 4.2. a) vytvořit podmínky pro efektivnější využití dotačního titulu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ve vztahu k romštině

a) Indikátor plnění

Počet seminářů, školení a informování o dotačním programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (pomocný indikátor: počet projektů).

Zachování výše finanční prostředků dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

b) Plnění MLP

ÚV ČR každoročně pořádalo seminář pro žadatele o dotace v dotačních programech na podporu lidských práv, kam spadá také dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Informace o dotačním programu byly také šířeny prostřednictvím sítě krajských koordinátorů či terénních pracovníků. O možnosti financování projektů na podporu jazyků chráněných Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků, kam spadá také romština, byla veřejnost informována také prostřednictvím členů Rady vlády pro národnostní menšiny, Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, informačních emailů pravidelně zasílaných mezi sítí romských a proromských organizací apod.

V roce 2016 byl rozpočet programu 1.850.000 Kč, v roce 2017 2.400.000 Kč a v letech 2018 – 2020 3.200.000 Kč. Přidělená výše finančních prostředků na dotační program tak zůstala zachována.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.2. b) podporovat výuku romštiny jako jazyka menšiny na základních školách

a) Indikátor plnění

Počet škol, které vyučují (v) národnostní(m) jazyk – romský jazyk.

b) Plnění MŠMT

Jedinou základní školou, která v letech 2016 – 2018 vyučovala romštinu, byla ZŠ Floriána Bayera v Kopřivnici. Zde se však romština vyučovala pouze v rámci předmětu Multikulturní výchova, nikoli jako samostatný předmět. V dalších letech výuku romštiny ani v romském jazyce žádné základní školy nevykázaly.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.2. b) podporovat vývoj metodických a didaktických materiálů a pomůcek pro její výuku

a) Indikátor plnění

Počet vydaných metodik, příruček pro výuku romského jazyka, počet vydaných metodických a didaktických materiálů.

b) Plnění MŠMT

Metodické materiály vznikaly v projektech předkládaných do dotačního programu MŠMT na podporu vzdělání v jazycích národnostních menšin. V rámci individuálního projektu systémového APIV A (Akční plán implementace inkluzivního vzdělávání – metodická podpora) financovaného z ESF, jehož realizátorem je NPI ČR (dříve NÚV) bylo v letech 2018–2019 vytvořeno 29 vzdělávacích modulů DVPP k inkluzivnímu vzdělávání. Projektová aktivita cílí na proškolení zkušených pedagogů a dalších odborníků, budoucích lektorů a vytvoření metodického materiálu k jednotlivým tématům. Moduly zaměřené na podporu profesních kompetencí, určené různým skupinám pedagogických pracovníků (MŠ, ZŠ, SŠ/VOS, ZUŠ, SVČ, ŠPZ, management škol a ŠZ) se věnují např. heterogenitě třídy, vzdělávání dětí s rizikovým chováním či strategii řízení výuky nebo hodnocení či otázce kultury školy. Vzdělávací moduly byly akreditovány MŠMT a aktuálně probíhá jejich realizace ve školách a školských zařízeních v ČR, zapojených do komplementárního projektu (APIV B).

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2017 – 2020 plněn částečně, v roce 2016 plněn nebyl. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že se jedná o aktivity externích subjektů čerpajících finanční prostředky ze státního rozpočtu, ale ne o aktivity, jejichž realizátorem by byl přímo gestor opatření, resp. MŠMT. Zároveň, realizovaný systémový projekt NPI ČR není zaměřen přímo na výuku romského jazyka a romskou menšinu.

Dílčí cíl 4.2. c) podpořit výzkum českého jazykového projevu dětí z prostředí, kde se používá v běžné komunikaci romština a/nebo romský etnolekt češtiny; podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí; vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně

a) Indikátor plnění

Počet realizovaných výzkumných a jiných projektů na téma českého jazykového projevu dětí z prostředí, kde se používá v běžné komunikaci romština a/nebo romský etnolekt češtiny (např. zaměřených na didaktiku výuky českého jazyka, vhodné postupy podpory v osvojování jazyka aj.).

Počet podpůrných opatření vydaných na podporu učení se českému jazyku u žáků z jiného kulturního prostředí nebo životních podmínek, který figuruje ve výčtu podpůrných opatření podle vyhlášky 27/2016 Sb.

b) Plnění MŠMT

NPI ČR mělo vzdělávací programy, kde se explicitně nehovořilo o romských dětech – žácích, ale o žácích s odlišným mateřským jazykem nebo o cizincích. Pedagogickým pracovníkům mohly tyto vzdělávací programy pomoci při práci s romskými žáky, při výuce českého jazyka a zlepšování jazykové vybavenosti romských žáků.

Příklady vzdělávacích programů:

- Vzdělávací program Základy komunikace v romském jazyce - jazykový kurz,
- Žáci s odlišným mateřským jazykem na základních školách,
- Kulturní odlišnost na SŠ – jak pracovat s žáky s odlišným mateřským jazykem,
- Hodnotíme žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami v běžné základní škole,
- Začleňujeme žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami v běžné základní škole.

Zásadním projektem MŠMT, který se týkal dětí ze sociálně vyloučených lokalit, byla analýza realizovaná ve spolupráci s Technologickou agenturou České republiky, a to „Ověření dopadů zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání“. Tento projekt byl zpracováván Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, Ústavem výzkumu a rozvoje vzdělávání.

V rámci podpůrných opatření byla poskytována podpora průběžně řádově stovkám žáků.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že se v daném období nerealizovaly výzkumné aktivity či jiné projekty explicitně zaměřené na téma českého jazykového projevu dětí z prostředí, kde se používá v běžné komunikaci romština a/nebo romský etnolekt češtiny, avšak byla realizována podpůrná opatření na podporu učení se českému jazyku u žáků z jiného kulturního prostředí nebo životních podmínek dle výše uvedeného zákona.

Dílčí cíl 4.2.c) podpořit vývoj v praxi využitelných nástrojů pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisované češtiny u dětí z tohoto prostředí

a) Indikátor plnění

Metodiky zaměřené na 1. porozumění chybám, 2. nápravu chyb a 3. podporu osvojování obecné/spisovné češtiny pro nápravu „chyb“ v užívání obecné/spisovné češtiny u dětí z kulturně odlišného jazykového prostředí.

Metodika pro formativní hodnocení při osvojování znalostí češtiny.

b) Plnění MŠMT

Obecná metodická podpora k porozumění chybám byla zveřejněna na www.rvp.cz. V rámci DVPP byly školám prostřednictvím NPI ČR nabízeny vzdělávací kurzy zaměřené na uvedené metodiky podpory.

MŠMT vytvořilo digifolia k problematice formativního a sumativního hodnocení. Digifolio bylo doplněno o odborné texty k hodnocení žáků v souvislosti s implementací §16 ŠZ a podpůrných opatření do praxe. <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=11163>. NPI ČR v rámci projektu APIV A vytvořilo vzdělávací modul na téma hodnocení každého žáka, tedy i žáka z kulturně odlišného prostředí, který byl v rámci projektu APIV B poskytován školám.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.2. c) vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga povinně rozšířit o téma jazykové vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně

a) Indikátor plnění

Počet pedagogických fakult, které rozšířily vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga o téma jazykové vybavenosti žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně.

Úprava studijních programů - Studijní programy pro budoucí pedagogy budou v rámci výuky obsahovat mimo jiné téma dopadu jazykových a komunikačních bariér žáků na jejich vzdělání.

Počet nových, případně starších a stále platných akreditovaných kurzů poskytovaných v rámci systému DVPP se zaměřením na vybavenosti romských žáků konkrétně a důsledků jazykových a komunikačních bariér obecně.

b) Plnění MŠMT

V seznamu vzdělávacích programů DVPP bylo evidováno 19 kurzů s platnou akreditací, které byly již svým názvem zaměřeny na romská témata.

V rámci Kariérního vzdělávání NPI ČR realizovalo kvalifikační Studium pro asistenty pedagoga dle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. Studium bylo mimo jiné zaměřeno také na specifika romského jazyka a literatury a na tvorbu a adaptaci učebních materiálů a podpůrných výukových materiálů pro děti mladšího školního věku v romštině a v češtině. Studium obsahovalo dva povinně volitelné moduly v rámci studia, prostřednictvím kterých mohli absolventi získat nástroje ke zmírnění možných jazykových a komunikačních bariér dětí, žáků a studentů při jejich vzdělávání.

NPI ČR dále nabízelo vzdělávací program „Základy komunikace v romském jazyce - jazykový kurz“. Jazykový kurz romského jazyka byl zaměřen na podporu vzdělávání žáků z jazykově odlišného prostředí (romských dětí) na českých školách. Obsahem kurzu bylo získávání jazykových dovedností v romském jazyce, ukázky a vysvětlení rozdílů mezi češtinou a romštinou, seznámení se sociokulturními specifiky.

NPI ČR dále realizovalo vzdělávací programy, jako např.:

- Žáci s odlišným mateřským jazykem na základních školách
- Kulturní odlišnost na SŠ – jak pracovat s žáky s odlišným mateřským jazykem
- Hodnotíme žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami v běžné základní škole
- Začleňujeme žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami v běžné základní škole
- Jak nejlépe vyučovat češtinu pro školáky z jiných zemí
- Jak hodnotit a klasifikovat žáky-cizince v předmětu český jazyk na základních školách
- Hrou k jazykovým dovednostem dětí předškolního věku s odlišným mateřským jazykem
- Úvod do výuky češtiny jako druhého jazyka na ZŠ
- Vzdělávání dětí cizinců v praxi mateřských škol
- Vzdělávání žáků cizinců v praxi škol
- Začínáme učit češtinu jako druhý jazyk

Webináře:

- Podpora žáků cizinců a s odlišným mateřským jazykem v praxi s použitím prvků metody Feuersteina I a II
- Podpora dětí s OMJ v MŠ distanční formou
- Specifika hodnocení a klasifikace žáků s odlišným mateřským jazykem
- Možnosti podpory žáků s odlišným mateřským jazykem v době hlavních prázdnin
- Žáci s odlišným mateřským jazykem v době uzavření škol. Praktické ukázky možností výuky.
- Jak na výuku na dálku u žáků s odlišným mateřským jazykem?

- Video metodika k pracovním listům Spolu to zvládneme"

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.3. - Zajištění trvalé a důstojné vzpomínky na oběti romského holocaustu dle roků

Specifický cíl 4.3. - Zajištění trvalé a důstojné vzpomínky na oběti romského holocaustu								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
4.3. a) popularizovat téma romského holocaustu s využitím veřejných sdělovacích prostředků a v úzké spolupráci s Muzeem romské kultury a dalšími neziskovými organizacemi	MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.3. b) pokračovat v úpravě a údržbě pietních míst romského holocaustu v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu, konzultovat klíčová rozhodnutí s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, tak aby bylo zajištěno důstojné uctění památky obětí, a to s ohledem na pozůstalé	MŠMT, MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.3. c) přijmout opatření, která by vedla k ukončení provozu velkovýkrmny prasat v	MK, MLP	2018	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	splněno	X	X	X

bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku								
4.3. d) podporovat dialog s odborníky, romskou občanskou společností a s pozůstalými o související společenskovední problematice, zejména s ohledem na uctění památky obětí holocaustu a odškodnění souvisejících křivd	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.3. e) revidovat usnesení vlády č. 158 z 2. března 2011 o změně usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 k úpravě pietních míst v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu ve věci správy pietního místa v Hodoníně u Kunštátu	MLP	2017	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	splněno	X	X	X

Dílčí cíl 4.3. a) popularizovat téma romského holocaustu s využitím veřejných sdělovacích prostředků a v úzké spolupráci s Muzeem romské kultury a dalšími neziskovými organizacemi

a) Indikátor výstupu

Počet akcí MK a jejich organizací se zaměřením na historii Romů a romský holocaust, které měly mediální odezvu ve veřejných vzdělávacích prostředcích.

b) Plnění MK

V období let 2016 – 2020 byly pořádány akce k připomínce romského holocaustu, a to zejména Muzeem romské kultury, příspěvkovou organizací MK a Výborem pro odškodnění romského holocaustu v České Republice, z.s. V průběhu let se do připomínky zapojily také další instituce, jako např. Památník Terezín.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.3. b) pokračovat v úpravě a údržbě pietních míst romského holocaustu v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu, konzultovat klíčová rozhodnutí s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, tak aby bylo zajištěno důstojné uctění památky obětí, a to s ohledem na pozůstalé

a) Indikátor výstupu

Počet jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a jejich pracovních skupin věnované tématu.

b) Plnění MK, MŠMT

V období let 2016 – 2020 bylo téma pravidelně zařazováno na program jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Zároveň v daném období pravidelně zasedala Pracovní skupina pro odškodnění Romů zřízená Radou vlády pro záležitosti romské menšiny.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.3. c) přijmout opatření, která by vedla k ukončení provozu velkovýkrmy prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku

a) Indikátor výstupu

Ukončení provozu velkovýkrmy prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku. Nastavení správy pietních míst v dialogu s romskými organizacemi (případě ve spolupráci s romskými organizacemi).

b) Plnění MK, MLP

MK na základě pověření vládou v průběhu roku 2017 ve spolupráci s ministrem pro lidská práva připravilo výkup velkovýkrmy prasat. Akce byla na konci roku realizována, postupné kroky k její úspěšné realizaci byly následující:

- Vláda České republiky dne 21. 8. 2017 přijala usnesení č. 609, které doplnila dne 23. 10. 2017 usnesením č. 766, a kterými rozhodla o schválení záměru, veřejném zájmu a vykoupení areálu velkovýkrmy prasat v Letech u Písku a o jeho svěřeni do správy Muzea romské kultury. Výše finančních prostředků na odkup areálu je 450.814.796 Kč.
- Dne 23. 11. 2017 byla podepsána smlouva o převodu areálu velkovýkrmy prasat do vlastnictví České republiky.

- Dne 18. 12. 2017 byla podepsána smlouva mezi Památníkem Lidice a Muzeem romské kultury, kterou se převádí právo hospodaření s Památníkem v Letech u Písku a přílehlým pietním prostranstvím do správy muzea.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol byl v roce 2017 splněn.

Dílčí cíl 4.3. d) podporovat dialog s odborníky, romskou občanskou společností a s pozůstalými o související společenskovední problematice, zejména s ohledem na uctění památky obětí holocaustu a odškodnění souvisejících křivd

a) Indikátor výstupu

Počet seminářů se zaměřením na romský holocaust.

Počet významných kulturních akcí, případně odborných článků s tématem romského holocaustu.

b) Plnění MLP, MK

Muzeum romské kultury realizovalo v daném období komentované prohlídky a edukační programy zaměřené na téma holocaustu. Připraveny byly také edukační programy přímo v areálu někdejšího tzv. cikánského tábora v Letech u Písku. Ve spolupráci s Institutem Tereziánské iniciativy se uskutečnila letní škola pro učitele, stejně tak ve spolupráci s Oddělením vzdělávání ÚSTR, a to přímo v areálu vepřína v Letech.

Muzeum romské kultury také každoročně pořádalo akce k připomínce romského holocaustu, např. program k Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti, pietní shromáždění k uctění památky obětí romského holocaustu v Letech u Písku a Hodoníně u Kunštátu.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn, avšak došlo ke změně gestora z MLP na MK.

Dílčí cíl 4.3. e) revidovat usnesení vlády č. 158 z 2. března 2011 o změně usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 k úpravě pietních míst v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu ve věci správy pietního místa v Hodoníně u Kunštátu

a) Indikátor plnění

Revize usnesení vedoucí ke zvýšení participace romskými organizacemi na správě pietních míst (případě ve spolupráci s romskými organizacemi).

b) Plnění MLP

Na základě usnesení vlády ČR č. 665 ze dne 18. 9. 2017 byl Památník Hodonín u Kunštátu převed z gesce MŠMT do působnosti MK, resp. do správy Muzea romské kultury, k převodu došlo 25. 1. 2018.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol byl v roce 2017 splněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 4.4. - Vytvářet podmínky pro dobré a objektivní informování o romské menšině, kultuře, dějinách a současné situaci, tradicích a názorech Romů

Specifický cíl 4.4. - Vytvářet podmínky pro dobré a objektivní informování o romské menšině, kultuře, dějinách a současné situaci, tradicích a názorech Romů								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
4.4.a) podporovat prostřednictvím dotací a dalšími opatřeními šíření včasných a objektivních informací o kultuře, jazyku, dějinách a současnosti romské menšiny, včetně aktuálního politického dění	MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
4.4. b) poskytovat dotace na podporu rozvoje romské kultury v rámci podpory integrace příslušníků romské menšiny ve smyslu Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků	MK	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity								
4.4. c) zahrnovat informace o romské kultuře a dějinách do rámcových vzdělávacích programů škol, dále do výukových materiálů vydávaných Ministerstvem školství, mládeže tělovýchovy pro žáky a studenty na všech stupních vzdělávacího systému, do systému vzdělávání pedagogických pracovníků a do metodických materiálů, jimiž se při práci řídí	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
4.4. d) začlenění romské tematiky do vysílání veřejnoprávních médií (ČT a ČRo), a to jak formou národnostních pořadů, tak také zapojováním Romů a romské tematiky do mainstreamových pořadů; zapojení romštiny jako jazyka běžné komunikace do vysílání veřejnoprávních médií (ČT, ČRo) např. formou titulkování romských vstupů do češtiny a využívání českého překladu romských vstupů při využití romsky mluveného originálu jako podkresu	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 4.4.a) podporovat prostřednictvím dotací a dalšími opatřeními šíření včasných a objektivních informací o kultuře, jazyku, dějinách a současnosti romské menšiny, včetně aktuálního politického dění

a) Indikátor plnění

Výše finančních prostředků určených na podporu šíření včasných a objektivních informací o kultuře, jazyku, dějinách a současnosti romské menšiny, včetně aktuálního politického dění je srovnatelná nebo vyšší s rokem 2015.

b) Plnění MK

MK každoročně zveřejnilo výzvu k podávání žádostí v rámci programu Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, včetně menšiny romské. Zpravidla byly v rámci tohoto dotačního programu podpořeny projekty – Romská on-line televize TUKE / Hudební magazín Amare lavutara; Kereka/Kruh (časopis určený mládeži); Romano džaniben/Romské vědění (almanach); Romano hangos/Romský hlas (periodikum novinového formátu) a Romano vodi/Romská duše (magazín). V rámci dotačního programu bylo na romské projekty každoročně vyčleněno více než 3.000.000 Kč.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.4. b) poskytovat dotace na podporu rozvoje romské kultury v rámci podpory integrace příslušníků romské menšiny ve smyslu Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity

a) Indikátor plnění

Počet podpořených projektů se zaměřením na romskou kulturu v rámci dotačních programů MK (zachování, či navýšení fin. prostředků na dotační programy určené).

b) Plnění MK

MK každoročně poskytovalo v rámci svých dotačních programů dotace na podporu projektů se zaměřením na romskou kulturu. Zpravidla bylo v rámci dotačního programu podpořeno cca 20 romských projektů.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 4.4. c) zahrnovat informace o romské kultuře a dějinách do rámcových vzdělávacích programů škol, dále do výukových materiálů vydávaných Ministerstvem školství, mládeže tělovýchovy pro žáky a studenty na všech stupních vzdělávacího systému, do systému vzdělávání pedagogických pracovníků a do metodických materiálů, jimiž se při práci řídí

a) Indikátor výstupu

Počet existujících a nově zpracovaných metodik, výukových materiálů, kurzů DVVP, vzdělávacích programů atd. (např. učebnice, které obdržely doložku MŠMT).

b) Plnění MŠMT

MŠMT poskytlo informace o existenci kurzů DVVP. Dále MŠMT informovalo o probíhajících analýzách o zahrnutí historie a kultury romského národa v rámci Revize rámcových vzdělávacích programů.

V rámci Kariérního vzdělávání NPI ČR realizovalo kvalifikační Studium pro asistenty pedagoga dle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb., studium bylo mimo jiné zaměřeno také na specifika romského jazyka a literatury a na tvorbu a adaptaci učebních materiálů a podpůrných výukových materiálů pro děti mladšího školního věku v romštině a v češtině. Studium obsahovalo dva povinně volitelné moduly v rámci studia, prostřednictvím kterých mohli absolventi získat nástroje ke zmírnění možných jazykových a komunikačních bariér dětí, žáků a studentů při jejich vzdělávání. Obsahem kurzu bylo dále získávání jazykových dovedností v romském jazyce, ukázky a vysvětlení rozdílů mezi češtinou a romštinou a seznámení se sociokulturními specifiky.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že i přes snahu MŠMT a vzniku řadě dobrých materiálů stále nedošlo k začlenění informací o romské historii a kultury do RVP.

Dílčí cíl 4.4. d) začlenění romské tematiky do vysílání veřejnoprávních médií (ČT a ČRo), a to jak formou národnostních pořadů, tak také zapojováním Romů a romské tematiky do mainstreamových pořadů; zapojení romštiny jako jazyka běžné komunikace do vysílání veřejnoprávních médií (ČT, ČRo) např. formou titulkování romských vstupů do češtiny a využívání českého překladu romských vstupů při využití romsky mluveného originálu jako podkresu

a) Indikátor plnění

Počet jednání Rady a MK se zástupci ČT a ČRo ohledně širšího zapojení romské tematiky do vysílání, a to včetně zapojení romštiny jako jazyka běžné komunikace do vysílání veřejnoprávních médií (ČT, ČRo).

b) Plnění MLP

Pracovní skupina pro menšinové vysílání při Radě vlády pro národnostní menšiny byla zřízena za účelem spolupráce se zástupci veřejnoprávních médií a spolupráci na zefektivnění pořadů a šíření informací o národnostních menšinách a pro národnostní menšiny, včetně romské menšiny. Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání předává výsledky svých jednání jak zástupcům veřejnoprávních médií, tak Radě vlády pro národnostní menšiny. Pracovní skupina pro menšinové vysílání Rady vlády pro národnostní menšiny jednala v daném období zpravidla 2x ročně.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že iniciativu za jednání se zástupci ČR a ČRo převzala pracovní skupina zřízená při Radě vlády pro národnostní menšiny.

5. Snížení rozdílů ve vzdělání mezi většinovou společností a Romy prostřednictvím zajištění rovného přístupu Romů ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.1. - Zvýšení přístupu romských dětí ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči

Specifický cíl 5.1. - Zvýšení přístupu romských dětí ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
5.1.a) zajistit dostupnou infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v mateřských školách tak, aby nedocházelo k segregaci romských dětí, zvyšovat informovanost krajů a obcí o možnostech podpory pro zvýšení kapacit předškolních zařízení a do programů pro zvyšování kapacit mateřských škol zahrnout	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	splněno	X	X	X

infrastrukturu pro přípravné vzdělávání pro romské rodiče, nebo jinak znevýhodněné rodiče								
5.1.b) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.1.c) zvyšovat informovanost romských rodičů o možnostech a přínosech předškolního vzdělávání (umístění dítěte do mateřské školy přednostně před přípravným ročníkem) a zajištění podpory rodičů pro umístování dětí do předškolního vzdělávání, a to jak systémovými opatřeními, tak i prostřednictvím spolupráce neziskových organizací, obcí a rodičů již od raného věku dítěte	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	částečně plněno	částečně plněno
5.1.d) Snížit počet dětí romského původu v systému ústavní a ochranné výchovy	MŠMT, MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 5.1.a) zajistit dostupnou infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v mateřských školách tak, aby nedocházelo k segregaci romských dětí, zvyšovat informovanost krajů a obcí o možnostech podpory pro zvýšení kapacit předškolních zařízení a do programů pro zvyšování kapacit mateřských škol zahrnout infrastrukturu pro přípravné vzdělávání pro romské rodiče, nebo jinak znevýhodněné rodiče

a) Indikátor plnění

Zavedení povinného předškolního vzdělávání od 5 let dítěte.

b) Plnění MŠMT

Předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let. Tato povinnost se zavedla od školního roku 2017/2018.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol byl v roce 2017 splněn. ^{*}2

Dílčí cíl 5.1.b) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání

a) Indikátor výstupu

Počet pedagogických pracovníků předškolních zařízení, kteří absolvují akreditované vzdělávací programy v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a další semináře se zaměřením na začleňování romských dětí (dětí s odlišnými kulturními a životními podmínkami).

b) Plnění MŠMT

---

² Členka Rady vlády pro záležitosti romské menšiny: „Chápu, že ukazatel pro 5.1 a) byl navržen velmi úzce, ale chtěla bych namítnout, že jak 5.1 a), tak 5.1 b) by měly být považovány za pouze částečně splněný s ohledem na důkazy týkající se počtu romských dětí navštěvujících předškolní zařízení. Pokud by bývaly byly splněny všechny aspekty tohoto opatření, nebyl by významný rozdíl mezi zápisem romských a neromských dětí do mateřských škol a neexistovaly by segregované mateřské školy, ale nedávné studie VÚPSV ukazuje, že tomu tak není. V letech 2021-2023 provedl Výzkumný ústav práce a sociálních věcí (VÚPSV) vůbec poprvé reprezentativní šetření romské populace v ČR a z prvního průzkumu vyplynulo, že 41,5 % romských dětí ve věku od tří do šesti let navštěvuje nějakou mateřskou školu, zatímco v roce 2020 to bylo 88 % celkové populace. Z nich 14,5 % navštěvuje mateřskou školu, kde většina nebo všichni jejich spolužáci jsou Romové. Viz: Laura Fónadová, Tomáš Katrňák, Miroslava Rákoczyová, Ivana Šimíková, Výsledky výběrového šetření romské populace – vyhodnocení indikátorů, RILSA Výzkumné centrum v Brně 2022, s. 14 Dostupné na adrese: <https://esd.rilsa.cz/en/sample-surveys/>“

V roce 2016 nebyl dílčí cíl plněn. V dalších letech Národní institut pro další vzdělávání realizoval v rámci průběžného DVPP vzdělávací programy k problematice odborné podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky-cizince a žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, určené pedagogickým pracovníkům předškolních zařízení. Příklady vzdělávacích programů:

- Řečová výchova u dětí - náměty a inspirace
- Společné vzdělávání - inkluze v MŠ
- Individualizace vzdělávání v mateřské škole
- Příprava rodičů na povinnou školní docházku
- Školní zralost dítěte
- Vzdělávací činnosti u dětí raného věku
- Efektivní práce s portfoliem dítěte v MŠ
- Metoda dobrého startu - prevence poruch učení
- Pedagogické hodnocení dítěte a individualizace práce v mateřské škole
- Logopedický asistent - primární logopedická prevence ve školství
- Rozvoj komunikačních schopností a dovedností v mateřské škole
- Jak pedagogickou komunikací motivovat rodiče ke spolupráci s MŠ
- Podpora správného rozvoje řeči - prevence v MŠ
- Krizové situace při společném vzdělávání v MŠ
- Identifikace a podpora vývojově oslabeného dítěte v 1. stupni PO a komunikace s jeho rodinou

* V OP VVV v prioritní ose 3 v investiční prioritě 3 - Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin jako jsou Romové byly vyhlášeny celkem 4 IPo výzvy, kde byly mezi podporovanými aktivitami projektů i vzdělávací a další rozvojové aktivity pro pedagogy mateřských škol. Vzdělávací akce realizovaných projektů se zaměřovaly na podporu společného vzdělávání prostřednictvím poskytnutí metodické podpory pedagogům při práci s heterogenním kolektivem, rozvoje kompetencí pedagogů pracovat se sociokulturním kontextem při vzdělávání dětí apod. Na národní úrovni byly výše uvedené výzvy podpořeny realizací systémového projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se SVL (IKV), který se mimo jiné zaměřoval na metodické vedení a poradenství v území v oblasti inkluze a sociálního začleňování. Dále byly realizovány i další projekty IPs (APIV - A a APIV-B), které se zaměřily na podporu pedagogických pracovníků při zavádění společného vzdělávání. V období 2015-

20 byly dále vyhlášeny celkem 3 vlny šablon pro MŠ, v rámci kterých mohly být realizovány aktivity zaměřené na podporu inkluze, a to prostřednictvím kurzů DVPP, ale i sdílením zkušeností pedagogů z různých mateřských škol apod.³

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v roce 2016 plněn. Úkol byl v období let 2017 – 2020 plněn.^{4*}

Dílčí cíl 5.1c) zvyšovat informovanost romských rodičů o možnostech a přínosech předškolního vzdělávání (umístění dítěte do mateřské školy přednostně před přípravným ročníkem) a zajištění podpory rodičů pro umístování dětí do předškolního vzdělávání, a to jak systémovými opatřeními, tak i prostřednictvím spolupráce neziskových organizací, obcí a rodičů již od raného věku dítěte

a) Indikátor výstupu

Počet informačních seminářů pro rodiče, zejména rodiče romské.

b) Plnění MŠMT

V roce 2016 MŠMT hodnotu indikátoru nevykazovalo, neboť se jednalo o výsledkový indikátor, který měl být vykazován na základě kontinuálnější podpory. Hodnoty indikátoru mělo MŠMT vykazovat v následujících letech, avšak v letech 2017 a 2018 MŠMT nerealizovalo žádné aktivity spojené s plněním indikátoru výstupu.

Odbor pro sociální začleňování Úřadu vlády ve spolupráci se společností Člověk v tísni, o.p.s. a dalšími partnery realizoval v září a říjnu 2017 dotazníkové šetření mezi mateřskými školami na téma povinného předškolního vzdělávání. Celkem bylo osloveno 96 mateřských škol a 26 školských odborů příslušných měst v 11 krajích ČR. Dotazníkové šetření obsahovalo 9 dílčích otázek zaměřených na problematiku:

- využívání institutu individuálního vzdělávání,
- proces zápisů,
- nové povinnosti MŠ v souvislosti s povinným posledním rokem předškolního vzdělávání,
- náročnost agendy.

---

³ Původní text byl v rámci připomínek nahrazen souhrnným textem za roky 2016 - 2020

⁴ Viz poznámka pod čarou č. 2

Šetření na téma „využívání institutu individuálního vzdělávání nepotvrdilo vyšší míru využívání institutu individuálního vzdělávání, ve kterém by si děti nahrazovaly vzdělávání v mateřské škole. Individuální vzdělávání bylo zaznamenáno pouze v jednotlivých případech, důvody k němu byly značně různorodé. Šetřením bylo zjištěno, že celkového počtu 4 000 dětí využilo institutu individuálního vzdělávání 58.

Šetření zároveň ukázalo, že proces zápisů ve všech městech, ve kterých bylo realizováno dotazování, proběhl za součinnosti různých subjektů, institucí a organizací. Mateřské školy volily různé postupy při vyhledávání dětí, které se k zápisu nedostavily, a to přes osobní schůzku, telefonické či elektronické kontaktování rodin, či spolupráci s terénním pracovníkem, spolupráci s OSPOD, SAS). Nejčastěji mateřské školy spolupracovaly se svým zřizovatelem, v některých místech s OSPOD nebo s dalšími MŠ.

Závěr šetření neprokázal systémové pochybení a tendence vytlačit děti ze sociálně vyloučených lokalit z povinné předškolní docházky nebyly potvrzeny, ačkoliv se takové zprávy objevovaly.

V rámci projektu Akční plán inkluzivního vzdělávání probíhaly v roce 2019 informační semináře ke společnému vzdělávání. V průběhu roku 2019 byla dále poskytována podpora pomocí šablon pro mateřské školy, v rámci nichž bylo možné žádat o finanční prostředky na aktivity zahrnující spolupráci s rodinami a veřejností.

* V OP VVV v prioritní ose 3 v investiční prioritě 3 - Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin jako jsou Romové byly vyhlášeny celkem 4 IPo výzvy, kde se realizované projekty také zaměřovaly na podporu romských rodičů, a to formou vzdělávacích akcí, seminářů a workshopů s cílem podpořit brzký nástup romských dětí do mateřských škol. V rámci tzv. Šablon byla realizována komunitně osvětová setkávání s rodiči (včetně rodičů romských) s cílem podpořit inkluzivní vzdělávání a komunitní charakter mateřských škol.⁵

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2018 plněn. Úkol byl v období let 2019 a 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MŠMT sice v rámci výzev OP VVV poskytovalo finanční prostředky zaměřené na aktivity vedoucí k plnění daného indikátoru, ovšem nebylo jejich přímým realizátorem a nevedlo počet takto konaných aktivit.

Dílčí cíl 5.1.d) Snížit počet dětí romského původu v systému ústavní a ochranné výchovy

a) Indikátor výstupu

---

⁵ Původní text byl v rámci připomínek nahrazen souhrnným textem za roky 2016 – 2020.

Počet rodin, které přijímají nějakou preventivní sociální službu.

b) Plnění MŠMT, MPSV

Od roku 2016 byla za účelem snížení počtu dětí v ústavní a ochranné výchově bez ohledu na jejich etnicitu zahájena transformace systému péče o ohrožené děti, jejíž záměr je obsažen v Národní strategii ochrany práv dětí. Cílem transformace bylo vytvořit takový systém péče o ohrožené děti, který:

- zajistí důslednou ochranu všech práv každého dítěte a naplnění jeho potřeb;
- bude podporovat kvalitu života dětí a rodiny;
- bude eliminovat diskriminaci a nerovný přístup vůči dětem;
- bude podporovat všestranný rozvoj dítěte v jeho přirozeném rodinném prostředí, případně v náhradním rodinném prostředí;
- bude otevřený participaci dítěte na rozhodovacích procesech, které se ho bezprostředně týkají.

* Z hlediska sociálně-právní ochrany dětí není počet rodin, které přijímají nějakou preventivní službu evidován. Tyto údaje je možno čerpat pouze ze statistických výkazů sociálních služeb. Etnická příslušnost rodin není z etických a diskriminačních důvodů sledována.

Zařízení ústavní a ochranné výchovy spadají gesčně pod MŠMT, tedy i transformaci těchto zařízení provádělo MŠMT. Úloha MPSV spočívala v podpoře vzájemné spolupráce aktérů na místní úrovni, metodické činnosti, implementaci metodických materiálů vzniklých v rámci systémového projektu MPSV „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“, který byl realizovaný v letech 2016 – 2019, a realizací dalšího systémového projektu „Podpora systémových změn v oblasti služeb péče o ohrožené děti, mladé lidi a rodiny v ČR“. Posledně jmenovaný projekt byl specificky zaměřen na děti v pobytové péči (ústavní péče a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc), a to konkrétně na zmapování sociálně-právní ochrany dítěte a práce s dítětem a rodinou, která byla realizována před a po umístění dítěte do pobytové péče, včetně efektivity této péče. V rámci projektu byly realizovány intenzivní konzultace OSPOD v rámci celé ČR (ke konci roku 2020 již v 5 krajích) týkající se strukturovaného vyhodnocení a individuálních plánů ochrany dítěte (IPOD) dětí umístěných aktuálně v pobytové péči. Cílem bylo mimo jiné zmapovat příčiny umístění dětí do pobytové péče, včetně příčin souvisejících s materiálními potřebami dítěte a rodiny, dostupností podpůrných a odborných služeb a dalších faktorů vyplývajících (mimo jiné) ze situace sociálního vyloučení rodiny. Zároveň byly OSPOD podporovány v nastavení funkčního plánu práce s dítětem a rodinou tak, aby byla délka pobytu dítěte v ústavu minimalizována a dítě mohlo být včas navráceno do bezpečného prostředí vlastní nebo náhradní rodiny. Součástí byla též podpora vzájemné spolupráce odborných, sociálních a komunitních služeb. Druhou aktivitou projektu byly systematické návštěvy pobytových zařízení (ústavy v gesci školství, zdravotnictví, domovy pro osoby se zdravotním postižením a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc), kde bylo strukturovanou formou zjišťováno, do jaké míry je v těchto

zařízeních možné naplnit potřeby dětí. Celkovým výstupem projektu byla systematická zpráva pro každý z krajů zahrnující popis sítě služeb potřebné pro podporu dětí a rodin jako prevence umístění dětí do pobytové péče. Projekt byl ukončen v květnu 2022.⁶

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.2. Odstranění praxe nesprávného zařazování romských dětí do vzdělávání s nižšími vzdělávacími ambicemi dle roků

Specifický cíl 5.2. Odstranění praxe nesprávného zařazování romských dětí do vzdělávání s nižšími vzdělávacími ambicemi								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
5.2.a) naplňovat Plán opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012 a jeho aktualizace (akční plány) a o naplňování informovat vládu vždy do 31.12. kalendářního roku	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
5.2.b) vytvořit legislativní a další podmínky pro realizaci opatření z Plánu opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012, zejména ve vztahu k úkolu F (bod 1 a 2)	MŠMT		<i>nebylo sledováno</i>	splněno	X	X	X	X

⁶ Text byl doplněn na základě připomínky MPSV. I přes dodaný text zůstalo vyhodnocení plnění opatření stejné, a to z důvodu, že jeho hlavním cílem byla evidence počtu rodin, která však ve sledovaném období nebyla sledována.

Dílčí cíl 5.2.a) naplňovat Plán opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012 a jeho aktualizace (akční plány) a o naplňování informovat vládu vždy do 31.12. kalendářního roku

a) Indikátor výstupu

Každoroční analýza počtu romských žáků vzdělávaných z důvodu LMP ve třídách zřízených podle § 16, odstavec 9 z a) celkového počtu žáků vzdělávaných ve třídách zřízených podle § 16, odstavec 9 b) celkového počtu romských žáků.

Do roku 2023 jsou všichni žáci vzdělávaní v jednotném kurikulu.

b) Plnění MŠMT

Zpráva o plnění opatření Akčního plánu pro výkon rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. a ostatní proti České republice byla každoročně předložena vládě. Kvalifikované odhady o počtu romských žáků realizuje MŠMT od školního roku 2016/2017 na všech základních školách, a to vždy k 30. září. Zjišťování je členěno podle jednotlivých vzdělávacích programů základního vzdělávání, tedy dle:

- Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání („RVP ZV“);
- Rámcového vzdělávacího programu RVP ZV se sníženými nároky na výstupy ze vzdělávání z důvodu lehkého mentálního postižení („RVP ZV UV“);
- Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „RVP ZV LMP“);
- Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“).

K 1. září 2016 došlo ke zrušení přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zásadní rozdíl mezi RVP ZV LMP a RVP ZV UV spočívá v tom, že zatímco RVP ZV LMP stanovilo pro všechny žáky s lehkým mentálním postižením stejnou sníženou úroveň ve všech vzdělávacích oblastech bez rozlišení potřeb jednotlivých žáků a tvořilo jako celek speciální vzdělávací program, RVP ZV UV umožňuje žákům na základě doporučení školského poradenského zařízení využít upravené výstupy pouze v těch oblastech, kde je to pro konkrétního žáka nezbytné. V ostatních oblastech se žák vzdělává podle běžných očekávaných výstupů.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že je analyzována a řešena situace ve společném vzdělávání jako takovém, a nikoli v dílčím specifickém segmentu vzdělávání romských žáků. První analýza MŠMT společného vzdělávání z roku 2017 se vzdělávání romských žáků nevěnuje vůbec a ani prezentace druhé analýzy z května 2019 Romy nijak nezmiňuje.

Mimo jiné i proto se českým orgánům ve Výboru ministrů doposud nepodařilo vysvětlit, z jakého důvodu nedochází k žádnému podstatnějšímu snižování počtu romských žáků, kteří se vzdělávají podle programů pro žáky s lehkým mentálním postižením, stejně jako formulovat podloženou vizi toho, jak se počet takto se vzdělávajících romských žáků bude vyvíjet.

Dílčí cíl 5.2.b) vytvořit legislativní a další podmínky pro realizaci opatření z Plánu opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012, zejména ve vztahu k úkolu F (bod 1 a 2)

a) Plnění MŠMT

Byly přijaty legislativní změny, a to novelou školského zákona a přijetím vyhlášky č. 27/2016 Sb.

b) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 splněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.3. - Zajištění základních podmínek pro rozvoj inkluze romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu a rozvoj inkluzivního vzdělávání dle roků

Specifický cíl 5.3. - Zajištění základních podmínek pro rozvoj inkluze romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu a rozvoj inkluzivního vzdělávání								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
5.3. a) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do základního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do základního vzdělávání	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	plněno	plněno	plněno	plněno

5.3. b) zajistit motivační prázdninové programy a aktivity pro romské děti, a to zejména k překlenutí citlivého období přechodu žáků z prvního stupně na stupeň druhý a přechodu žáků z mateřské školy na první stupeň	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.3. b) současně posilovat spolupráci školy s rodinou, a to především prostřednictvím proškolených pedagogů, asistentů pedagoga, institucí, které zajišťují neformální vzdělávání a poskytují sociální ochranu, ochranu oprávněných zájmů dítěte, sociálními pracovníky působícími na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností a poskytovateli služeb sociální prevence	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.3. c) sledovat dopad novely školského zákona na rovný přístup ke vzdělání romských žáků a zapojení organizací a institucí pracujících s romskými žáky do nastavení vhodného způsobu navazujících prováděcích předpisů a nového systému stanovování míry podpory do financování regionálního školství	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

5.3. d) naplňovat Memorandum o spolupráci mezi ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a Ústředním školním inspektorem České školní inspekce ve vztahu k romským žákům a provést analýzu možnosti sběru anonymizovaných etnických dat ve vzdělávání	MLP, MŠMT, ČSI	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.3. e) navrhnout systém efektivní podpory žáků/škol s cílem odstranit segregáčně působící finanční bariéry ve veřejném školství, jednak ve vztahu k aktivitám spojeným s výukou (např. lyžařský výcvik, plavání, školní výlety, škola v přírodě) a jednak ve vztahu k zájmovému a mimoškolního vzdělávání s cílem umožnit zapojení dětí z nízkopříjmových rodin do těchto aktivit	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.3. f) navrhnout systém efektivní podpory dětí/škol, který by zajišťoval školní stravování dětí, které si jej nemohou z finančních důvodů své rodiny dovolit	MPSV, MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.3. g) nadále financovat a rozvíjet dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu romské integrace ve	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Dílčí cíl 5.3. a) zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do základního vzdělávání a zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí do základního vzdělávání

a) Indikátor výstupu

Počet pedagogických pracovníků předškolních zařízení, kteří absolvují akreditované vzdělávací programy v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a další semináře se zaměřením na začleňování romských dětí (dětí s odlišnými kulturními a životními podmínkami).

b) Plnění MŠMT

Národní institut pro další vzdělávání (NIDV), resp. od roku 2019 NPI, realizoval v letech 2017 - 2020 v rámci průběžného DVPP vzdělávací programy k problematice odborné podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky-cizince a žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, určené pedagogickým pracovníkům základních a mateřských škol.

Prostřednictvím nabízených vzdělávacích programů NPI ČR přispívalo ke zvýšení povědomí o problematice a tím k vyrovnávání vzdělávacích šancí dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí, s jinými životními podmínkami nebo ze sociálně znevýhodněného prostředí. Díky kontinuálnímu vzdělávání pedagogických pracovníků v problematice společného vzdělávání pomáhalo NPI ČR vytvářet příznivější prostředí pro začleňování těchto dětí a žáků do společnosti a napomáhalo jejich zapojování do hlavního vzdělávacího proudu. NPI ČR usilovalo ve svých programech o to, aby pedagogové ve školách uměli vytvářet přirozené a vstřícné prostředí pro každého. Žáci by měli být vychováni pohromadě, navzájem spolupracovat a vytvářet mezi sebou vazby. Vzájemný kontakt podporuje dobré soužití i v dospělosti.

* V OP VVV v prioritní ose 3 v investiční prioritě 3 - Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin jako jsou Romové bylo vyhlášeno celkem 5 IPo výzev, které se zaměřily i na vzdělávání a poskytování podpory pedagogům i dalším pracovníkům škol při začleňování romských

žáků do základního vzdělávání. V rámci výzev Inkluzivní vzdělávání, Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL I a II a Inkluzivní vzdělávání pro SVL I a II byly v projektech realizovány vzdělávací akce, semináře pro pedagogy a další pracovníky škol včetně možnosti hospitací a výměny zkušeností při rozvoji společného vzdělávání ve školách. Ve výzvě Inkluzivní vzdělávání pro SVL II byla specificky zařazena aktivita na rozvoj spolupráce ZŠ a MŠ při přechodu dětí mezi stupni vzdělávání a zkvalitnění jejich přípravy na vstup do základní školy. Na národní úrovni byly výše uvedené výzvy podpořeny realizací systémového projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se SVL (IKV), který se mimo jiné zaměřuje na metodické vedení a poradenství v území v oblasti inkluze a sociálního začleňování. Dále byly realizovány i další projekty IPs (APIV-A a APIV-B), které se zaměřily na podporu pedagogických pracovníků při zavádění společného vzdělávání. V období 2015-20 byly dále vyhlášeny celkem 3 vlny šablon pro ZŠ, v rámci kterých mohly být realizovány aktivity zaměřené na podporu inkluze, včetně podpor začleňování romských žáků do základního vzdělávání.⁷

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v roce 2016 plněn. Úkol byl v období let 2017 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. b) zajistit motivační prázdninové programy a aktivity pro romské děti, a to zejména k překlenutí citlivého období přechodu žáků z prvního stupně na stupeň druhý a přechodu žáků z mateřské školy na první stupeň

a) Indikátor výstupu

Vytvoření systému podpory pro poskytování zájmového vzdělávání.

b) Plnění MŠMT

Naplňování indikátoru výstupu bylo podporováno v rámci dotačního programu na podporu integrace romské menšiny. MŠMT dále podporovalo zájmové vzdělávání v rámci programů státní podpory práce s dětmi a mládeží, v rámci kterých byly podporovány i aktivity zaměřené na začleňování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do pravidelných volnočasových aktivit včetně pobytových akcí či táborů. Aktivity podporující spolupráci školy a rodičů byly součástí projektů z výzev Inkluzivní vzdělávání, Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL I a KPSVL II a Inkluzivní vzdělávání pro SVL. Aktivity podporují realizaci vzdělávacích aktivit pro rodiče, rozvoj rodičovských kompetencí, jejich zapojování do přípravy a realizace aktivit pro děti/žáky, rodičům je také poskytováno poradenství a podpora.

c) Stanovisko k plnění

---

⁷ Text byl doplněn na základě připomínky MŠMT.

Úkol nebyl v roce 2016 plněn. Úkol byl v období let 2017 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. b) současně posilovat spolupráci školy s rodinou, a to především prostřednictvím proškolených pedagogů, asistentů pedagoga, institucí, které zajišťují neformální vzdělávání a poskytují sociální ochranu, ochranu oprávněných zájmů dítěte, sociálními pracovníky působícími na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností a poskytovateli služeb sociální prevence

a) Indikátor výstupu

Zvyšující se počet škol a školských zařízení realizujících spolupráci s rodinou prostřednictvím uvedených odborníků.

b) Plnění MŠMT

V letech 2016 a 2017 MŠMT evidovalo rostoucí počet škol realizujících spolupráci s rodinou, největší zájem byl o odborně zaměřené tematická setkávání a spolupráci s rodiči dětí v MŠ. V roce 2018 a 2019 byly aktivity podporující spolupráci školy a rodičů součástí projektů z výzev Inkluzivní vzdělávání, Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL I a KPSVL II a Inkluzivní vzdělávání pro SVL. Aktivity podporují realizaci vzdělávacích aktivit pro rodiče, rozvoj rodičovských kompetencí, jejich zapojování do přípravy a realizace aktivit pro děti/žáky, rodičům bylo poskytováno poradenství a podpora.

V roce 2020 byla v projektech OP VVV podpora spolupráce školy a rodiny realizována prostřednictvím vzdělávacích a dalších akcí pro rodiče organizovaných přímo školami, NNO v lokalitách nebo obcemi, a to ve výzvách Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL II a Inkluzivní vzdělávání pro SVL I a II. V projektech těchto výzev bylo také možné ve školách zřídit pozici koordinátora inkluze ve škole, který také poskytuje poradenství a podporu rodičům žáků. Ve výzvě Inkluzivní vzdělávání pro SVL II byly dále v projektech zřizovány pozice školních asistentů a sociálních pedagogů, jejichž náplní je rovněž navazování spolupráce s rodinami dětí a žáků a jejich podpora. V roce 2020 také pokračovala realizace tzv. Šablon II a dále byla vyhlášena výzva Šablony III pro ZŠ (a MŠ), v rámci kterých bylo možné zřizovat ve školách na podporu inkluze podpůrné personální pozice školního psychologa, školního speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a školního asistenta. Pracovníci na těchto pozicích také spolupracují s rodiči žáků, včetně rodičů romských a poskytují jim odborné konzultace.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. c) sledovat dopad novely školského zákona na rovný přístup ke vzdělání romských žáků a zapojení organizací a institucí pracujících s romskými žáky do nastavení vhodného způsobu navazujících prováděcích předpisů a nového systému stanovování míry podpory do financování regionálního školství

a) Indikátor výstupu

Příprava relevantních podkladů o dopadech dané novely pro Zprávu o stavu romské menšiny.

Pravidelné vyhodnocení Akčního plánu inkluzivního vzdělávání ve spolupráci s partnery.

b) Plnění MŠMT

MŠMT každoročně poskytovalo podklady pro přípravu Zprávy o stavu romské menšiny v České republice za předchozí rok. Vedle toho MŠMT průběžně informovalo o vzdělávání romských žáků Radu vlády pro záležitosti romské menšiny i Výbor pro vzdělávání Romů. MŠMT v roce 2016 – 2018 vyhodnotilo první a druhou etapu Akčního plánu inkluzivního vzdělávání a v roce 2018 připravilo Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. d) naplňovat Memorandum o spolupráci mezi ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a Ústředním školním inspektorem České školní inspekce ve vztahu k romským žákům a provést analýzu možnosti sběru anonymizovaných etnických dat ve vzdělávání

a) Indikátor výstupu

Zvyšující se počet tematických kontrol, kterých se účastní tzv. přizvané osoby.

Analýza možnosti sběru anonymizovaných etnických dat ve vzdělávání.

b) Plnění MLP, MŠMT

MŠMT v období 2016 – 2020 realizovalo zjišťování kvalifikovaných odhadů romských dětí, žáků a studentů v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách a v konzervatořích. Zjišťování probíhalo v elektronické podobě, prostřednictvím Informačního systému školské statistiky. Metodika k vyplnění odhadovaných údajů byla k dispozici všem ředitelům škol.

Spolupráce v rámci memoranda byla v roce 2015 realizována, minimálně jednou ročně se konala pracovní setkání ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a náměstkyně ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu s ústředním školním inspektorem a náměstkem ústředního školního inspektora, každoročně se konala cca 3 – 4 jednání expertní skupiny, která byla zřízena na základě tohoto memoranda a která byla složena ze zástupců České školní inspekce, sekce lidských práv ÚV ČR, Kanceláře veřejného ochránce práv, neziskového a akademického sektoru. Ve spolupráci s touto expertní skupinou a v rámci realizace memoranda byla provedena např. tematická inspekční činnost zaměřená na vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem nebo na kvalitu vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách. V rámci memoranda byl vytvořen také systém monitoringu inkluzivity a sledování spravedlivosti vzdělávacího systému, který Česká školní inspekce vykonává od školního roku 2015/2016. Expertní skupina také průběžně projednávala záležitosti týkající se vzdělávání romské menšiny. V období 2016 – 2018 se počet přizvaných osob zvyšoval, šlo o desítky externích expertů zaměřených na tyto problematiky, s nimiž ČŠI spolupracovalo.

Po ukončení činnosti ministra pro lidská práva v roce 2019 nebyla ČŠI dosud k žádnému jednání v oblasti memoranda vyzvána. V roce 2020 byl jmenován zástupce ČŠI do Výboru pro vzdělávání Romů. Jinak se ČŠI na naplňování obsahu memoranda podílela např. účastí na různých pracovních skupinách, seminářích či kulatých stolech k předemtným tématům, v případě, že se na ČŠI obrátí kdokoli s podnětem, stížností či dotazem směřujícím do předemtné agendy, řeší se.

a) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. e) navrhnout systém efektivní podpory žáků/škol s cílem odstranit segregačně působící finanční bariéry ve veřejném školství, jednak ve vztahu k aktivitám spojeným s výukou (např. lyžařský výcvik, plavání, školní výlety, škola v přírodě) a jednak ve vztahu k zájmovému a mimoškolnímu vzdělávání s cílem umožnit zapojení dětí z nízkopříjmových rodin do těchto aktivit

a) Indikátor výstupu

Počet studentů a škol, kterým byly poskytnuty finanční prostředky na dané aktivity.

Koncepce financování rozšířených možností k učení (nepovinné, zájmové a neformální vzdělávání) pro děti z nízkopříjmových rodin.

b) Plnění MŠMT

MŠMT poskytovalo od roku 2017 finanční podporu v rámci rozvojového programu na podporu výuky plavání v ZŠ.

* V OP VVV v prioritní ose 3 v investiční prioritě 3 - Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin jako jsou Romové bylo vyhlášeno celkem 6 IPO výzev, kde mezi podporovanými aktivitami byly i extrakurikulární aktivity pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (zájmové kluby a kroužky) se zaměřením na různá témata, se speciálním důrazem na rozvoj gramotností / klíčových kompetencí v oblasti aktivního občanství, sociálního a personálního rozvoje. V období 2015-20 byly dále vyhlášeny celkem 3 vlny šablon pro ZŠ, v rámci kterých mohly být realizovány volnočasové kluby pro žáky základních škol (včetně žáků romských) s cílem podpořit rozvoj jejich klíčových kompetencí.⁸

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.⁹

Dílčí cíl 5.3. f) navrhnout systém efektivní podpory dětí/škol, který by zajišťoval školní stravování dětí, které si jej nemohou z finančních důvodů své rodiny dovolit

a) Indikátor výstupu

Koncepce podpory školního stravování dětí, které si jej nemohou z finančních důvodů své rodiny dovolit.

Počet romských dětí, žáků a škol, které byly poskytnuty finanční prostředky na dané aktivity.

b) Plnění MŠMT, MPSV

V období let 2016 – 2020 realizovalo MŠMT dotační program pro nestátní neziskové organizace k podpoře školního stravování žáků základních škol. Počet podpořených romských dětí nebyl sledován.

MPSV poskytovalo finanční podporu skrze program financovaný v rámci Specifického cíle 1 Operačního programu Potravinová a materiální pomoc (OP PMP), který využíval prostředků Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD). Projekty připravovaly kraje, jejich partneři byly

---

⁸ Text doplněn na základě připomínky MŠMT.

⁹ Původní vyhodnocení plnění opatření „částečně“ bylo na základě doplněného textu ze strany MŠMT změněno.

školy a projekty pokrývaly vždy daný školní rok. Zapojit se mohly děti z rodin, které měly v době přípravy projektu souvislý tříměsíční nárok na dávky v hmotné nouzi. Počet podpořených romských dětí nebyl sledován.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.3. g) nadále financovat a rozvíjet dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu romské integrace ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity

a) Indikátor výstupu

Rostoucí počet podpořených projektů dotačního programu na Podporu romské integrace MŠMT (Objem finančních prostředků; Počet podpořených organizací).

Zefektivnění dotačního programu a vytvoření systému evaluace.

b) Plnění MŠMT

V roce 2016 bylo podpořeno 54 organizací v celkové finanční výši 12.872.096 Kč. V roce 2017 bylo podpořeno celkem 38 organizací v celkové finanční výši 9.320.716 Kč. V roce 2018 bylo podpořeno celkem 35 organizací v celkové finanční výši 12.800.000 Kč. V roce 2019 bylo podpořeno celkem 35 organizací v celkové finanční výši 12.844.983 Kč. V roce 2020 bylo podpořeno celkem 27 organizací v celkové finanční výši výzvu 11.018.865 Kč. Program byl pravidelně po obdržení závěrečných zpráv a vyúčtování vyhodnocován a navrhovaly se nové podporované tematické okruhy.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 5.4. - Odstraňování segregace romských dětí ve vzdělávání na všech úrovních dle roků

Specifický cíl 5.4. - Odstraňování segregace romských dětí ve vzdělávání na všech úrovních

Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
5.4. a) provést analýzu vzniku škol s vyšším počtem romských dětí, případně též dětí z jiných národnostních a etnických menšin	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	neplněno
5.4. b) zamezovat vzniku tzv. segregovaných škol a postupně transformovat tzv. romské školy ve školy inkluzivní	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	plněno	neplněno

Dílčí cíl 5.4. a) provést analýzu vzniku škol s vyšším počtem romských dětí, případně též dětí z jiných národnostních a etnických menšin

a) Indikátor výstupu

Podíl romských dětí/žáků v základních školách s vyšším počtem romských dětí.

b) Plnění MŠMT

Údaje za rok 2019:

- Školy s více než 34 % romských žáků
  - Meziročně došlo ke snížení počtu těchto škol ze 147 (2018) na 133 (2019) a ke snížení počtu romských žáků v těchto školách o 3,2 %.
  - Z celkového počtu romských žáků bylo ve školách s více než 34 % romských žáků vzděláváno 30,9 % romských žáků (z celkového počtu všech žáků jde o 1,1 % žáků).
  - Nejvyšší podíl romských žáků vzdělávaných v těchto školách byl v Ústeckém kraji (4 127), Moravskoslezském kraji (2 927) a Jihomoravském kraji (1 044), což představuje 77,6 % ze všech romských žáků vzdělávaných v této kategorii.
- Školy s více než 50 % romských žáků
  - Meziročně došlo ke snížení počtu těchto škol ze 70 (2018) na 69 (2019) a ke zvýšení počtu romských žáků v těchto školách o 1,8 %.

- Z celkového počtu romských žáků bylo ve školách s více než 50 % romských žáků vzděláváno 21 % romských žáků (z celkového počtu všech žáků jde o 0,75 % žáků).
- Nejvyšší podíl romských žáků vzdělávaných v těchto školách byl v Ústeckém kraji (2 633) a Moravskoslezském kraji (2 061), což představovalo 66 % ze všech romských žáků vzdělávaných v této kategorii.
- Školy s více než 75 % romských žáků
  - Meziročně došlo ke zvýšení počtu těchto škol z 31 (2018) na 34 (2019) a ke snížení počtu romských žáků v těchto školách o 4,4 %.
  - Z celkového počtu romských žáků bylo ve školách s více než 75 % romských žáků vzděláváno 14,9 % romských žáků (z celkového počtu všech žáků jde o 0,5 % žáků).
  - Nejvyšší podíl romských žáků vzdělávaných v těchto školách byl v Ústeckém kraji (1 991) a Moravskoslezském kraji (1 876), což představovalo 77 % ze všech romských žáků vzdělávaných v této kategorii.
- Školy s více než 90 % romských žáků
  - Meziročně došlo ke zvýšení počtu těchto škol z 13 (2018) na 16 (2019) a ke zvýšení počtu romských žáků v těchto školách o 14,1 %.
  - Z celkového počtu romských žáků bylo ve školách s více než 90 % romských žáků vzděláváno 9,7 % romských žáků (z celkového počtu všech žáků jde o 0,3 % žáků).
  - Nejvyšší podíl romských žáků vzdělávaných v těchto školách byl v Ústeckém kraji (1 451) a Moravskoslezském kraji (1 355), což představovalo 85,4 % ze všech romských žáků vzdělávaných v této kategorii.

Ve sledovaném období nebyla ze strany MŠMT vytvořena analýza dle znění opatření.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2019 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že nebyla vytvořena analýza dle znění opatření. Úkol nebyl v roce 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.4. b) zamezovat vzniku tzv. segregovaných škol a postupně transformovat tzv. romské školy ve školy inkluzivní

a) Indikátor výstupu

Počet podpůrných opatření přidělených bez vazby na konkrétní zdravotní diagnózu u žáků z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

b) Plnění MŠMT

V roce 2016 bylo evidováno poskytnutých 718 podpůrných opatření v kategorii H. Za rok 2017 bylo evidováno poskytování 4 328 podpůrných opatření v kategorii H. V roce 2018 bylo v kategorii H vydáno 216 PO typu B na mateřských školách, 2903 PO typu B na základních školách a 197 PO typu B na středních školách.

V souladu s Plánem hlavních úkolů ČŠI na školní rok 2018/2019 a 2019/2020 realizovalo ČŠI dvouletý specifický úkol zaměřený na hodnocení společných znaků úspěšných základních škol nacházejících se ve znevýhodněných lokalitách. Významným problémem českého vzdělávacího systému je diferenciací škol ovlivněná do značné míry (byť ne výhradně) různými formami znevýhodnění žáků (sociálního, jazykového apod.). V některých lokalitách docházelo ke koncentraci takových žáků v konkrétních školách, přičemž školy se s tímto objektivním vnějším faktorem vyrovnávaly s různou mírou úspěšnosti. Cílem realizace úkolu bylo popsat a zhodnotit vzdělávání ve školách s vysokým podílem znevýhodněných žáků, které i přesto dosahují dobrých výsledků, neboť dokáží v rámci vzdělávání taková znevýhodnění různými nástroji či mechanismy omezovat či kompenzovat. Náplní druhého roku realizace úkolu bylo identifikovat a hodnotit, jakými způsoby tyto školy znevýhodnění snižovaly, a jak se zavedené příkladné postupy promítaly do průběhu a výsledků vzdělávání.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2018 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MŠMT nepodniklo žádné kroky k zamezení vzniku tzv. segregovaných škol, ale poskytlo údaje o počtu podpůrných opatření v kategorii H. Úkol byl v roce 2019 plněn. Úkol nebyl v roce 2020 plněn.

Přehled plnění cílů Specifického cíle 5.5. - Podpora Romů při dosahování sekundárního a terciárního vzdělávání dle roků

Specifický cíl 5.5. - Podpora Romů při dosahování sekundárního a terciárního vzdělávání dle roků								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
5.5. a) zvýšit efektivitu a účelnost dopadu dotačního programu „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ s cílem jeho rozšíření o	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	splněno	X	X	X	X

komplementární systém podpory formou tutoringu, doučování a dalších aktivit ke zvýšení sebevědomí dětí k jejich udržení na školách a možností zvýšení podpory žáků v nižších ročnících, současně je nutné zajistit, aby školy zachovaly mlčenlivost o příjemcích dotací								
5.5. b) navýšit finanční prostředky na dotační titul „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ na částku 12 mil. Kč s účinností od roku 2016	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
5.5. c) v rámci OP VVV se zaměřit na specifické výzvy, které podpoří aktivity zaměřené na přechod žáků ze základního vzdělání na střední školy a jejich udržení, a také na přechod z prvního na druhý stupeň ZŠ	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.5. d) zvyšovat dostupnost vysokoškolského vzdělání pro studenty, kteří pocházejí z nízkopříjmových rodin tak, aby se zvýšil i podíl romských studentů s vysokoškolským vzděláním, tak aby odpovídal jejich podílu na populaci	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 5.5. a) zvýšit efektivitu a účelnost dopadu dotačního programu „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ s cílem jeho rozšíření o komplementární systém podpory formou tutoring, doučování a dalších aktivit ke zvýšení sebevědomí dětí k jejich udržení na školách a možností zvýšení podpory žáků v nižších ročnících, současně je nutné zajistit, aby školy zachovaly mlčenlivost o příjemcích dotací

a) Indikátor výstupu

Rozšíření dotačního programu o komplementární systém podpory formou tutoring, včetně počtu žáků a studentů, kteří tuto podporu využívají.

b) Plnění MŠMT

Nová aktivita byla zavedena v roce 2016. MŠMT v období 2016 – 2020 každoročně vyhlašovalo dotační program Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a poskytlo údaj o počtu žáků a studentů, kteří podporu využívali.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 splněn.

Dílčí cíl 5.5. b) navýšit finanční prostředky na dotační titul „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ na částku 12 mil. Kč s účinností od roku 2016

a) Indikátor výstupu

Provádění pravidelné evaluace dotačního programu a podle potřeb navýšení finančních prostředky na dotační titul „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“.

b) Plnění MŠMT

Dotační program „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“ byl ve sledovaném období pravidelně evaluován, nedošlo však k navýšení finančních prostředků.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že nedošlo k navýšení finančních prostředků na tento dotační program.

Dílčí cíl 5.5. c) v rámci OP VVV se zaměřit na specifické výzvy, které podpoří aktivity zaměřené na přechod žáků ze základního vzdělání na střední školy a jejich udržení, a také na přechod z prvního na druhý stupeň ZŠ

a) Indikátor výstupu

Počet dětí a žáků Romů, podpořených v rámci vybraných výzev OP VVV v projektech, které jsou zaměřeny na podporu kariérového poradenství.

b) Plnění MŠMT

* V OP VVV v prioritní ose 3 v investiční prioritě 3 - Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin jako jsou Romové byly vyhlášeny celkem 4 I Po výzvy specificky zaměřené na podporu začleňování sociálně vyloučených lokalit. Jednou z realizovaných aktivit v projektech bylo i kariérové poradenství pro žáky základních i středních škol, a to formou informačních akcí, poradenství, návštěv zaměstnavatelů nebo setkání s pracovníky různých oborů apod. V rámci tzv. Šablon pro SŠ a ZŠ bylo možné zřizovat ve školách pozici školního kariérového poradce, který žákům (včetně žáků romských) poskytoval poradenství při hledání budoucího zaměření vzdělávání a profesní orientaci. Dále bylo možno v šablonách realizovat aktivity na podporu doučování a klubů na rozvoj kompetencí.

V rámci indikátoru 51715 - Počet dětí a žáků Romů začleněných do vzdělávání byla dosažena hodnota 19 143.

V rámci indikátoru 51710 - Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích byla dosažena hodnota 91 315. U tohoto indikátoru se může jednat o opakovanou podporu stejných osob ve více vlnách šablon. Počet jedinečných podpořených osob je možno odhadnout na 40 000.¹⁰

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.¹¹

---

¹⁰ Původní text byl na základě připomínky MŠMT nahrazen textem novým.

¹¹ Původní plnění opatření „částečně“ bylo na základě doplněného textu ze strany MŠMT změněno.

Dílčí cíl 5.5. d) zvyšovat dostupnost vysokoškolského vzdělání pro studenty, kteří pocházejí z nízkopříjmových rodin tak, aby se zvýšil i podíl romských studentů s vysokoškolským vzděláním, tak aby odpovídal jejich podílu na populaci

a) Indikátor výstupu

Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích.

b) Plnění MŠMT

* Ve sledovaném období probíhaly realizace projektů podpořených v rámci výzev: „ESF výzva pro vysoké školy“, celková alokace 3,5 mld. Kč, projekty mohly být realizovány v letech 2016–2023; „ESF výzva pro vysoké školy II“, celková alokace 1 mld. Kč, projekty mohly být realizovány v letech 2019–2023 a „ESF výzva pro vysoké školy – Strukturálně postižené regiony“, celková alokace 600 mil. Kč., projekty mohly být realizovány v letech 2022–2023.

MŠMT, resp. OP VVV sleduje studenty Romy pomocí indikátoru 5 17 10 Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích. V rámci indikátoru 51710 - Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích byla dosažena hodnota 91 315. U tohoto indikátoru se může jednat o opakovanou podporu stejných osob. Počet jedinečných podpořených osob je možno odhadnout na 40 000.¹²

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.*¹³

Přehled plnění cílů Specifického cíle 5.6. Podpora doplnění vzdělání u dospělých Romů a celoživotní učení dle roků

Specifický cíl 5.6. Podpora doplnění vzdělání u dospělých Romů a celoživotní učení								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020

¹² Původní text byl na základě připomínky MŠMT nahrazen.

¹³ Původní plnění opatření „částečně“ bylo na základě doplněného textu ze strany MŠMT změněno. MŠMT v rámci připomínek zaslalo následující vyjádření: „Nastavení indikátoru nereflktuje celkovou strategii podpory znevýhodněných skupin žáků a studentů. Strategie je nastavená na podporu všech znevýhodněných bez rozdílu, není tedy možné (a ani korektní) identifikovat dílčí etnické a jiné skupiny. Cíl tedy byl plněn na obecné úrovni, nikoliv na úrovni indikátoru.“

5.6. a) podporovat vzdělávací aktivity pro dospělé Romy a Romky, s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a funkční gramotnost, a jejich lepší provázanost s aktuálními potřebami trhu práce	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
5.6. b) podporovat vzdělávací aktivity pro osoby vracející se na pracovní trh po více než pěti letech přerušení práce z důvodu péče o děti či závislé osoby anebo odložení vstupu na pracovní trh z uvedených důvodů	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 5.6. a) podporovat vzdělávací aktivity pro dospělé Romy a Romky, s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a funkční gramotnost, a jejich lepší provázanost s aktuálními potřebami trhu práce

a) Indikátor výstupu

Počet projektů/programů financovaných z rozpočtu MPSV (státní rozpočet + ESIF) zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí a funkční gramotnost, a jejich lepší provázanost s aktuálními potřebami trhu práce.

b) Plnění MPSV

MPSV poskytlo informace o počtu realizovaných projektů/programů. Ve sledovaném období bylo podpořeno celkem 42 projektů v rámci OPZ na IP 1.1 Přístup k zaměstnání se zaměřením na romskou menšinu realizované neziskovými, poradenskými a vzdělávacími organizacemi.

Za rok 2020 MPSV navíc uvedlo, že Úřad práce ČR realizoval v roce 2020 prostřednictvím svých krajských poboček 10 regionálních projektů přímého přidělení („RIP“) zaměřených na cílovou skupinu dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání či zaměřených na sociálně vyloučené lokality, do kterých mohly být a byly zařazovány osoby ohrožené rasovou diskriminací a příslušníci etnických menšin. V těchto projektech bylo součástí klíčových aktivit individuální či skupinové poradenství.

Konkrétně se jednalo o projekty: Směr - práce ve Středočeském kraji 2, Nová šance na Vysočině, Nová šance ve Zlínském kraji, Prostupné zaměstnávání v Olomouckém kraji, Práce a život v Jihočeském kraji, Společně to dokážeme v Ústeckém kraji, Zpět do práce v Libereckém kraji, Zaměstnanost venkova v Jihočeském kraji (Se sousedy II), Příležitost dělá zaměstnance v Moravskoslezském kraji a Kudy kam II v Královéhradeckém kraji.

Tyto projekty měly komplexní charakter a nabízely účastníkům celou škálu aktivit - od motivačních, školících, a již zmiňovaných poradenských, k možnosti absolvování rekvalifikací, až ke zprostředkování zaměstnání a podpoře pracovních míst.

V případě národních projektů přímého přidělení (NIP) bylo možné poskytnout poradenské činnosti a rekvalifikace v rámci projektu Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II) a projektu Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání (PDU), který byl zaměřen na zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 5.6. b) podporovat vzdělávací aktivity pro osoby vracející se na pracovní trh po více než pěti letech přerušení práce z důvodu péče o děti či závislé osoby anebo odložení vstupu na pracovní trh z uvedených důvodů

a) Indikátor výstupu

Počet projektů/programů financovaných z rozpočtu MPSV (státní rozpočet + ESIF) zaměřených na vzdělávací aktivity pro osoby vracející se na pracovní trh po více než pěti letech přerušení práce z důvodu péče o děti či závislé osoby anebo odložení vstupu na pracovní trh z uvedených důvodů.

b) Plnění MPSV

Ve sledovaném období nebyl realizován žádný projekt výlučně zaměřený na cílovou skupinu osob vracejících se na trh práce po více než 5 letech.

c) Vyhodnocení plnění 2015-2020

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

6. Zvýšení zaměstnanosti a ekonomických aktivit Romů

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.1. - Zajištění rovného a účinného přístupu k veřejným službám zaměstnanosti, k nástrojům aktivní politiky zaměstnanosti a k individuálnímu poradenství, přizpůsobenému potřebám romských klientů dle roků

Specifický cíl 6.1. - Zajištění rovného a účinného přístupu k veřejným službám zaměstnanosti, k nástrojům aktivní politiky zaměstnanosti a k individuálnímu poradenství, přizpůsobenému potřebám romských klientů								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
6.1. a) zařazovat osoby ohrožené rasovou diskriminací a příslušníky etnických menšin mezi cílové skupiny v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, ze kterých budou podporováni uchazeči o zaměstnání	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
6.1. b) napomáhat osobám ohroženým rasovou diskriminací a příslušníkům etnických menšin v překonávání specifických bariér a překážek na trhu práce, včetně specificky zaměřené podpory tohoto cíle z OP Z za účelem získání práce	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
6.1. c) zvýšit podporu vynakládanou na dotované pracovní místo, zejména v regionech s vyšší nezaměstnaností, a tam kde sociální podnikání není dostupné	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	neplněno	částečně plněno	částečně plněno	neplněno
6.1. c) současně vyhodnotit možnosti k navázání systému veřejně prospěšných prací na systém státem podporovaného	MPSV	2020	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných v případech, že se v rámci VPP dlouhodobě nedaří návrat na trh práce								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Dílčí cíl 6.1. a) zařazovat osoby ohrožené rasovou diskriminací a příslušníky etnických menšin mezi cílové skupiny v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, ze kterých budou podporováni uchazeči o zaměstnání

a) Indikátor výstupu

Vypracování metodiky zařazování osob ohrožených rasovou diskriminací a příslušníků etnických menšin mezi cílové skupiny v rámci APZ a vypracování statistiky/analýzy o její realizaci.

b) Plnění MPSV

V roce 2017 MPSV zpracovalo metodický pokyn upravující postup ÚP ČR při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) s účinností od roku 2018. Nejvýznamnější změnou oproti roku 2017 byla úprava podmínek pro zařazování uchazečů o zaměstnání na nástroje APZ - společensky účelné pracovní místo (SÚPM) a veřejně prospěšné práce (VPP). Úpravou metodiky došlo k odstranění podmínky doby 5 měsíců vedení uchazeče o zaměstnání v evidenci uchazečů o zaměstnání. Při posuzování vhodnosti umístění uchazeče o zaměstnání na SÚPM nebo VPP již v roce 2018 ÚP ČR nepřihlížel k době vedení uchazeče o zaměstnání v evidenci uchazečů o zaměstnání. Metodický pokyn rovněž ÚP ČR stanovil, že nástrojem VPP budou přednostně podporováni uchazeči o zaměstnání, kteří se nacházejí v hmotné nouzi, a kteří vykonávají nebo v nedávané době (v uplynulých 3 měsících) vykonávali veřejnou službu podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. U SÚPM vytvářených na maximální dobu 24 měsíců bylo metodicky stanoveno, že takto budou podpořeny pouze osoby s délkou evidence nad 24 měsíců, osoby s dosaženým základním vzděláním nebo bez vzdělání a ohrožené sociálním vyloučením nebo již sociálně vyloučené (např. osoby po výkonu trestu odnětí svobody, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí).

Pro zvýšení podpory zaměstnávání znevýhodněných osob na trh práce vypracovalo MPSV v roce 2018 novou metodiku, podle níž budou pracoviště ÚP ČR postupovat při umísťování uchazečů o zaměstnání na SÚPM. Ke změně metodiky MPSV přistoupilo ve vazbě na strukturu uchazečů o zaměstnání vedených v evidenci uchazečů o zaměstnání, s ohledem na řešení nezaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a dále podpory nejvíce znevýhodněných osob vedených v evidenci na ÚP ČR. Cílem nové metodiky byla motivace zaměstnavatelů k přijímání nejvíce znevýhodněných uchazečů o zaměstnání prostřednictvím SÚPM, přičemž výše příspěvku na mzdu se odvíjela od znevýhodnění a kombinace znevýhodnění konkrétního uchazeče o zaměstnání a činila součet metodikou stanovených procentních hodnot podle znevýhodnění

podpořené osoby, a to maximálně do 100 % vynaložených prostředků na mzdy včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Maximální výše finančního příspěvku pak byla stanovena ÚP ČR. Čím více kumulace handicapů uchazeč o zaměstnání vykazoval, tím příspěvek na mzdu při jeho umístění vzroste. Ke „znevýhodnění“ uchazeče o zaměstnání patřila doba evidence na ÚP ČR (0-5 měsíců, 6-12 měsíců, 12-24 měsíců, nad 24 měsíců), příslušnost k osobám se zdravotním postižením, nízká kvalifikace (ISCED 0-2, tj. maximálně dosažené základní vzdělání), věk do 30 let, věk 50-54 let, věk nad 55 let (včetně) a dále skutečnost, že byl uchazeč o zaměstnání rodičem do 6 měsíců po rodičovské/mateřské dovolené. Ke znevýhodnění patřilo i sociální vyloučení a ostatní znevýhodnění jako např., kdy je uchazeč o zaměstnání příjemce dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi, je do evidence uchazečů o zaměstnání zařazen po výkonu trestu odnětí svobody, žijící v sociálně vyloučené lokalitě, ohrožený dluhovou pastí, s exekucí, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí nebo se jedná o osobu pečující o osobu blízkou/závislého člena rodiny.

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.¹⁴

Dílčí cíl 6.1. b) napomáhat osobám ohroženým rasovou diskriminací a příslušníkům etnických menšin v překonávání specifických bariér a překážek na trhu práce, včetně specificky zaměřené podpory tohoto cíle z OPZ za účelem získání práce

a) Indikátor výstupu

Počet projektů se zaměřením na podporu osob ohrožených rasovou diskriminací (včetně vynakládaných finančních prostředků, podpořených osob) včetně odhadu počtu romských účastníků.

b) Plnění MPSV

---

¹⁴ Původní vyhodnocení plnění opatření „částečně“ bylo na základě připomínky MPSV změněno: „Indikátorem výstupu je vypracování metodiky zařazování osob ohrožených rasovou diskriminací a příslušníků etnických menšin mezi cílové skupiny v rámci APZ. Opatření cílí na zařazování dotčené cílové skupiny do nástrojů a opatření APZ, jak je zřejmé z nastaveného indikátoru, a tedy není zaměřeno na vytvoření metodiky pro umístování na trvalé zařazení ... Trvalé zařazení“ na volný trh práce je činností ÚP ČR, která mu vyplývá z jeho působnosti - zprostředkování zaměstnání, kterému se ÚP ČR standardně věnuje v rámci poskytování veřejných služeb zaměstnanosti, kdy v návaznosti na situaci na regionálním trhu práce, požadavku uchazeče na zprostředkovanou profesi, s ohledem na jeho kvalifikaci, dosavadní praxi a zdravotní způsobilost provádí zprostředkování zaměstnání na volný trh práce, tzn. na nedotovaná místa SÚPM a VPP. Příslušné opatření je však nastaveno na metodiku ve vazbě na APZ. MPSV zpracovávalo metodiku každoročně viz popis plnění v předloženém materiálu a doplnění za roky 2019 a 2020, ve kterých došlo k revizi v návaznosti na vývoj na situaci na trhu práci a strukturu uchazečů o zaměstnání vedených v evidenci na ÚP ČR.“

V období let 2016 – 2020 bylo realizováno celkem 23 projektů.

* Zařazování uchazečů o zaměstnání na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti je ošetřeno metodickým pokynem MPSV účinným od ledna 2019. V rámci metodiky došlo především ke specifikaci cílových skupin uchazečů o zaměstnání, které mají být zařazovány na společensky účelná pracovní místa (SÚPM) a veřejně prospěšné práce (VPP). U nástroje SÚPM byl metodikou nově stanoven způsob výpočtu výše finančních příspěvků poskytovaných na mzdy. Důvodem pro novou metodiku byla změna struktury uchazečů o zaměstnání vedených v evidenci uchazečů o zaměstnání a zvýšení efektivity. Nový způsob výpočtu finančního příspěvku na mzdu osoby umístěné na SÚPM je koncipován tak, aby co do výše finančního příspěvku byly nejvíce podporovány osoby nejvíce znevýhodněné na trhu práce a osoby s kumulací handicapů. Jednalo se primárně o dlouhodobě nezaměstnané osoby, s nízkou kvalifikací, věk 50+, osoby sociálně vyloučené a jinak znevýhodněné (např. příjemci dávek hmotné nouze, osoby po VTOS, žijící v sociálně vyloučených lokalitách, s exekucemi). Pro podporu uchazečů o zaměstnání nástroji SÚPM a VPP nově není stanovena ani podmínka určité doby vedení osoby v evidenci uchazečů o zaměstnání. V roce 2020 došlo ke zvýšení bodového hodnocení u jednotlivých znevýhodnění, a v návaznosti na to tedy ke zvýšení výše finančních příspěvků poskytovaných na umístěné osoby na SÚPM.

Podle metodiky byli uchazeči o zaměstnání umísťováni na nástroje SÚPM a VPP v letech 2019 a 2020.

Na nástroj rekvalifikace byly v uvedeném sledovaném období 2019 – 2020 zařazování uchazeči o zaměstnání bez ohledu na délku vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Cílovou skupinou rekvalifikací byly uchazeči, kterým byla věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání (absolventi bez praxe, mladí do 30 let, osoby 50+, pečující o dítě či osobu blízkou, s nízkou kvalifikací).

V roce 2019 a 2020 byly navíc v rámci IP 1.1 realizovány regionální individuální projekty (dále RIP), které byly realizovány prostřednictvím krajských poboček ÚP ČR. Cílové skupiny zahrnovaly především uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání, osoby se zdravotním postižením, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce a ekonomicky neaktivní osoby, včetně osob vracejících se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené. Zvláštní důraz je kladen na osoby znevýhodněné na trhu práce (např. osoby 55 – 64 let, osoby do 25 let věku, příslušníci etnických menšin a osoby s nízkou úrovní kvalifikace). Vzhledem k tomu, že se jednalo o projekty realizované ÚP ČR, byly do nich zařazovány osoby, které splňovaly podmínky pro evidenci na ÚP ČR. Nebylo již dále sledováno, zda se jedná o příslušníka romské menšiny, podmínky podpory jsou nastaveny jednotně pro všechny účastníky.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 6.1. c) zvýšit podporu vynakládanou na dotované pracovní místo, zejména v regionech s vyšší nezaměstnaností, a tam kde sociální podnikání není dostupné

a) Indikátor výstupu

Vynaložené finanční prostředky na dotovaná pracovní místa v regionech s vyšší nezaměstnaností.

Počet VPP v regionech s vyšší nezaměstnaností, kvalifikovaný odhad počtu umístěných uchazečů o zaměstnání (příslušníků romské menšiny) na VPP v regionech s vyšší nezaměstnaností.

Počet SÚPM v regionech s vyšší nezaměstnaností, kvalifikovaný odhad počtu umístěných uchazečů o zaměstnání (příslušníků romské menšiny) na SÚPM v regionech s vyšší nezaměstnaností.

Počet zapracovávaných osob v rámci příspěvku na zapracování v regionech s vyšší nezaměstnaností; kvalifikovaný odhad počtu zapracovávaných osob (příslušníků romské menšiny) v rámci příspěvku na zapracování v regionech s vyšší nezaměstnaností.

Počet uchazečů o zaměstnání zařazených na rekvalifikaci v regionech s vyšší nezaměstnaností, kvalifikovaný odhad počtu uchazečů o zaměstnání (příslušníků romské menšiny) zařazených na rekvalifikaci v regionech s vyšší nezaměstnaností.

Počet projektů podpořených z prioritní osy 3 „Mezinárodní spolupráce a sociální inovace“ OP Zaměstnanost zaměřených na zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením a chudobou.

b) Plnění MPSV

MPSV, resp. ÚP ČR poskytl údaje k plnění daných indikátorů pouze za rok 2016. Konkrétně:

- Za rok 2016 vynaložil Úřad práce České republiky v regionech s vyšší nezaměstnaností finanční prostředky na společensky účelná pracovní místa (včetně podpory sebezaměstnání) ve výši 1.388 mil. Kč a veřejně prospěšné práce ve výši 2.027 mil. Kč. Na podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání byly vynaloženy finanční prostředky v celkové výši 3.415 mil. Kč.
- Kvalifikovaný odhad počtu uchazečů o zaměstnání - příslušníků romské menšiny umístěných na veřejně prospěšné práce v regionech s vyšší nezaměstnaností činil 2 231 osob.
- Kvalifikovaný odhad počtu uchazečů o zaměstnání - příslušníků romské menšiny umístěných na společensky účelná pracovní místa v regionech s vyšší nezaměstnaností činil 534 osob.
- Za rok 2016 nebyl Úřadem práce České republiky poskytnut žádný příspěvek na zapracování. Pro ilustraci uvádíme, že v roce 2015 byl poskytnut příspěvek na zapracování pro celkem jednoho uchazeče o zaměstnání.

- Kvalifikovaný odhad počtu uchazečů o zaměstnání - příslušníků romské menšiny zařazených na rekvalifikaci činil celkem 434 těchto osob.
- Počet projektů podpořených z prioritní osy 3: 33 projektů

V letech 2017, 2018, 2019 a 2020 MPSV, resp. ÚP ČR neposkytlo data o plnění indikátoru, pouze uvedl, že v roce 2019 bylo na podporu společensky účelných pracovních míst vynaloženo v Moravskoslezském kraji 16 mil. Kč, v Ústeckém kraji 13 mil. Kč a v Jihomoravském kraji finanční prostředky dosáhly výše 13,4 mil. Kč. Liberecký kraj na podporu umístění uchazečů o zaměstnání na společensky účelná pracovní místa vynaložil celkem 7,4 mil. Kč, Olomoucký kraj 19,4 mil. Kč a kraj Karlovarský 4,4 mil. Kč. Na pracovní příležitosti v rámci veřejně prospěšných prací bylo v Moravskoslezském kraji vynaloženo celkem 163,4 mil. Kč, v Ústeckém kraji 216,7 mil. Kč, Jihomoravském 91 mil. Kč. V Libereckém kraji byly na veřejně prospěšné práce vynaloženy finanční prostředky ve výši 88 mil. Kč, v kraji Olomouckém necelých 72 mil. Kč a v Karlovarském kraji 50,6 mil. Kč.

Celkem bylo v období let 2016 – 2020 podpořeno 103 projektů z prioritní osy 3 „Mezinárodní spolupráce a sociální inovace“ OP Zaměstnanost zaměřených na zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením a chudobou. Zároveň byla v roce 2018 vyhlášena výzva č. 59 „Mezinárodní mobilita a sociální začleňování znevýhodněné mládeže“, která byla zaměřená na aktivizaci a zvýšení šancí na pracovní uplatnění znevýhodněné mládeže evidované na Úřadu práce ČR. Celkem bylo úspěšně vybráno 14 projektů, z nichž 9 projektů začalo svou realizaci v roce 2019. Příslušníky romské menšiny však nelze administrativně identifikovat. V roce 2019 pokračoval v realizaci projekt výzvy č. 124 „Dobrá práce v obci: Možnosti pracovní integrace osob ohrožených sociálním vyloučením na úrovni obce“, který se zaměřuje na analýzu efektivity a sociálních dopadů různých systémů pro poskytování veřejných služeb a zajištění veřejného hospodaření v oblastech, kde existuje potenciál pro zaměstnání osob ze sociálně vyloučených lokalit. Cílem bylo zlepšit šance obyvatel sociálně vyloučených lokalit uplatnit se na trhu práce a nalézt kvalitní zaměstnání skrze aktivní politiky obce.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol nebyl v roce 2017 a 2020 plněn. Úkol byl v období let 2018 – 2019 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MPSV, resp. ÚP ČR neposkytlo konkrétní údaje o potu uchazečů o zaměstnání z řad příslušníků romské menšiny, ale částečně realizovalo opatření, když vyhlášovalo dané výzvy a byly podporovány projekty z prioritní osy 3 „Mezinárodní spolupráce a sociální inovace“ OP Zaměstnanost.

Dílčí cíl 6.1. c) současně vyhodnotit možnosti k navázání systému veřejně prospěšných prací na systém státem podporovaného zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných v případech, že se v rámci VPP dlouhodobě nedaří návrat na trh práce

a) Indikátor výstupu

Analýza efektivity VPP v rámci systému podporovaného zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných Romů v SVL.

b) Plnění MPSV

Počátkem roku 2017 byla zahájena realizace projektu Vyhodnocování účinnosti a efektivity realizace APZ, který byl realizován Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí. Cílem bylo poskytnout relevantní informace o účinnosti nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) pro jednotlivé skupiny podporovaných osob a zabezpečení průběžných informací o účincích APZ na trh práce.

V roce 2018 pokračovala realizace projektu, který se zaměřoval na vyhodnocení efektivity jednotlivých nástrojů APZ, a to jak se zaměřením na hodnocení dopadů APZ na zaměstnanost a zaměstnatelnost účastníků daných opatření a nástrojů, tak také prostřednictvím hodnocení faktorů majících vliv na sledované dopady APZ. V tomto sledovaném období již byly k dispozici první výsledky z projektu, a to konkrétně „Zhodnocení krátkodobých a střednědobých dopadů vybraných programů APZ realizovaných v roce 2014 s důrazem na situaci dlouhodobě nezaměstnaných“, součástí je zhodnocení dopadů programu veřejně prospěšných prací.

V roce 2019 byla výstupem projektu zaměřeného na vyhodnocení efektivity APZ vypracována dílčí podkladová studie „Realizace vybraných programů aktivní politiky zaměstnanosti a hodnocení jejich efektivity a účinnosti perspektivou zaměstnanců ÚP ČR v roce 2017“. Studie se zabývala mapováním realizace vybraných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, sledovány byly především veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa a rekvalifikace. Tato dílčí zpráva doplňovala kvantitativní analýzu „Zhodnocení krátkodobých a střednědobých dopadů vybraných programů APZ realizovaných v roce 2014 s důrazem na situaci dlouhodobě nezaměstnaných“ o kvalitativně hloubkový vhled do dané problematiky.

V témže roce byl zpracován další z dílčích výstupů projektu „Podmínky realizace intervencí a vybraných programů APZ a způsoby hodnocení jejich účinnosti perspektivou zaměstnanců ÚP ČR v roce 2017“. Součástí výstupu bylo též vyhodnocení nástroje VPP v rámci všech krajů ČR a realizace ÚP ČR.

Realizace projektu pokračovala i v roce 2020, a to se zaměřením na vyhodnocení cílenosti a dopadu programu veřejně prospěšných prací.

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.¹⁵

---

¹⁵ Původní vyhodnocení opatření „nebylo plněno“ bylo na základě dodaných podkladů MPSV změněno.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.2. - Podpora první pracovní zkušenosti, celoživotního učení a rozvoje dovedností dle roků

Specifický cíl 6.2. - Podpora první pracovní zkušenosti, celoživotního učení a rozvoje dovedností								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
6.2. a) podporovat v rámci aktivní politiky zaměstnanosti první pracovní příležitosti u osob ohrožených rasovou diskriminací a podporovat v rámci OP Z specifické aktivity směřující k poskytnutí první pracovní příležitosti, která má zejména jasně deklarovanou vazbu na vytvoření pracovního místa	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
6.2. b) zmapovat situaci mladých Romů ve věku do 24 let ve vztahu k zaměstnání a vyhodnotit dopady sociálního zabezpečení státu specificky na skupinu mladých dospělých (15–24 let) a navrhnout opatření k jejich efektivnější podpoře na trhu práce, která budou v souladu s Evropskou strategií zaměstnanosti, jmenovitě se schématem Záruka pro mladé lidi	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
6.2. c) rozšířit dotační titul Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce tak, aby umožnil neziskovým organizacím žádat o dotace na 3 až 6 měsíční stáže mladých Romů,	ÚV ČR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

především absolventů středních a základních škol, přičemž dotace by kryla částečně jak náklady organizace, tak i zvýšené životní potřeby stážisty								
6.2. d) navýšit finanční prostředky na dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce o částku 4.200.000 Kč každoročně za účelem umožnění financování stáží	ÚV ČR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 6.2. a) podporovat v rámci aktivní politiky zaměstnanosti první pracovní příležitosti u osob ohrožených rasovou diskriminací a podporovat v rámci OP Z specifické aktivity směřující k poskytnutí první pracovní příležitosti, která má zejména jasně deklarovanou vazbu na vytvoření pracovního místa

a) Indikátor výstupu

Vyhodnocení účinnosti APZ zaměřené na první pracovní zkušenost u osob ohrožených rasovou diskriminací / odhad počtu uchazečů o zaměstnání - příslušníků romské menšiny zařazených do aktivit APZ zaměřených na první pracovní příležitost

b) Plnění MPSV

MPSV, resp. UP ČR, poskytl údaje pouze za rok 2016, kdy kvalifikovaný odhad počtu uchazečů o zaměstnání - příslušníků romské menšiny, kteří byli zařazeni do nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti zaměřených na první pracovní příležitost činil 451 těchto osob. NoPP, NoPP-VPP, NoPP-SÚPM, VDTPII- projekty jsou zaměřeny na uchazeče o zaměstnání, dle informací GŘ nelze přesný počet podpořených Romů určit. V projektech ve výzvách č. 3, 4, 10 a 116 se s vypracováním vyhodnocení účinnosti APZ nepočítá.

* Aktivity směřující k podpoře první pracovní zkušenosti byly realizovány ÚP ČR v rámci národních individuálních projektů a regionálních individuálních projektů spolufinancovaných z OPZ. Konkrétně se jednalo o specifickou aktivitu „Odborné praxe“, zaměřenou na první pracovní příležitost, která mohla být doplněna také o podporu formou mentora provádějícího zaškolení a zapracování umístěné osoby v rámci adaptačního procesu u zaměstnavatele.

V období od 1.12. 2015 do 31. 5. 2023 byla aktivita „Odborné praxe“ realizována v rámci regionálních individuálních projektů krajských poboček ÚP ČR:

- Záruky pro mladé v Libereckém kraji
- Záruky pro mladé v Královéhradeckém kraji
- Záruky pro mladé v Moravskoslezském kraji
- Záruky pro mladé ve Středočeském kraji
- Záruky pro mladé v Plzeňském kraji
- Záruky pro mladé v Jihočeském kraji
- Záruky pro mladé v Olomouckém kraji
- Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji
- Záruky pro mladé na Vysočině
- Záruky pro mladé ve Zlínském kraji
- Záruky pro mladé v Pardubickém kraji
- Záruky pro mladé v Ústeckém kraji
- Záruky pro mladé v Karlovarském kraji

2020

Iniciativa na podporu mladých uchazečů o zaměstnání (INICIATIVA) – cílová skupina mladí lidé do 30 let. Realizace probíhala v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji. Realizátorem ÚP ČR. Součástí projektu aktivita „Odborné praxe“, včetně podpora formou mentora.¹⁶

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol byl v období let 2017 – 2020 plněn částečně.¹⁷

---

¹⁶ Text byl doplněn na základě připomínky MPSV.

¹⁷ Původní vyhodnocení opatření „nebylo plněno“ bylo na základě dodaných podkladů MPSV změněno.

Dílčí cíl 6.2. b) zmapovat situaci mladých Romů ve věku do 24 let ve vztahu k zaměstnání a vyhodnotit dopady sociálního zabezpečení státu specificky na skupinu mladých dospělých (15–24 let) a navrhnout opatření k jejich efektivnější podpoře na trhu práce, která budou v souladu s Evropskou strategií zaměstnanosti, jmenovitě se schématem Záruka pro mladé lidi

a) Indikátor výstupu

Analýza situace mladých Romů ve věku do 24 let ve vztahu k zaměstnání a vyhodnocení dopadu sociálního zabezpečení státu specificky na skupinu mladých dospělých vedoucí k jejich efektivnějšímu návratu na trh práce. Navržení opatření k efektivnější podpoře.

b) Plnění MPSV

Analýza nebyla provedena.

* Dle schématu EU programu Záruky pro mladé byl tento implementován na národní úrovni i v ČR.

MPSV ve spolupráci s MŠMT a sociálními partnery zpracovalo a přijalo Program Záruky pro mládež, jehož cílem bylo snížit nezaměstnanost mladých lidí tím, že jim zaručuje, že každý mladý člověk ve věku 15-24 let dostane kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy nebo stáže, a to do čtyř měsíců poté, co se stal nezaměstnaným, ukončil formální vzdělávání nebo odešel ze systému formálního vzdělávání. Hlavním realizátorem programu byl ÚP ČR. Cílová skupina – všichni uchazeči o zaměstnání ve věku do 29 let (včetně). ÚP ČR mladým lidem v rámci programu zabezpečoval zejména následující aktivity - poradenské činnosti s cílem zjistit osobnostní a kvalifikační předpoklady, pomoc při hledání a zprostředkování zaměstnání, příspěvky zaměstnavatelům na tvorbu pracovních míst, na zřizování míst odborné praxe a stáží, příspěvky na zahájení samostatné výdělečné činnosti, odbornou přípravu a rekvalifikace, podpora krátkodobého zaměstnání – práce na zkoušku, návratu do systému počátečního vzdělávání. Program Záruky pro mladé byl realizován formou regionálních individuálních projektů, a to v každém kraji ČR. Program byl realizován po celé sledované období, tzn. od roku 2016 do 2020.¹⁸

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

---

¹⁸ Text byl doplněn na základě připomínky MPSV. I přes dodaný text zůstalo vyhodnocení plnění opatření stejné, a to z důvodu, že jeho hlavním cílem bylo vytvoření analýzy, která však ve sledovaném období vytvořena nebyla.

Dílčí cíl 6.2. c) rozšířit dotační titul Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce tak, aby umožnil neziskovým organizacím žádat o dotace na 3 až 6 měsíční stáže mladých Romů, především absolventů středních a základních škol, přičemž dotace by kryla částečně jak náklady organizace, tak i zvýšené životní potřeby stážisty

a) Indikátor výstupu

Počet podpořených projektů, počet podpořených osob v rámci stáží a výše finanční podpory dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

b) Plnění ÚV ČR

V rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce je možné čerpat finanční prostředky na stáže v organizacích od roku 2017. Od roku 2019 je v odůvodněných případech možné poskytnout také finanční prostředky na stáže v zahraničí.

Příklady absolvovaných stáží:

V organizaci IQ Roma servis, z.s. proběhly 4 stáže studentů v celkovém rozsahu 180 hodin. Dvě studentky pracovaly jako stážistky v nízkoprahovém klubu pro děti a mládež, další student a studentka působili na recepci. Organizace Bunkr, o.p.s. byla již druhým rokem zapojena do kurzu Komunitní práce v kontextu sociálně vyloučených lokalit, a tak byla odborným garantem pěti stážistů, kteří pravidelně navštěvovali komunitní centrum. V Oblastní charitě Šluknov vykonávaly praxi 2 studentky z cílové skupiny. Studentkám byla představena podstata komunitní práce a společně s komunitními pracovníky navštěvovaly terén a zapojovaly se do aktuálních aktivit. Na praxi přijala studenta ekonomické školy i Oblastní charita Most, který v organizaci pomáhal s administrativou. Poslední organizací, která v rámci projektu přijala na stáž osobu z cílové skupiny, byla organizace Člověk v tísni, o.p.s. Bylo jí zajištěno 11 hodin stáže, v rámci kterých jí byly představeny služby, které organizace poskytuje a byla součástí procesu přípravy komunitní akce pro děti v lokalitě Husova, na které spolupracovali s dalšími neziskovými organizacemi, pracujícími v Přerově.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 6.2. d) navýšit finanční prostředky na dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce o částku 4.200.000 Kč každoročně za účelem umožnění financování stáží

a) Indikátor výstupu

Počet podpořených stáží.

b) Plnění ÚV ČR

Z dlouhodobého hlediska není o stáže v rámci projektů v dotačním programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce příliš velký zájem (viz předchozí bod). Finanční prostředky alokované na tento dotační program se v daném období pohybovaly od mezi 12.750.000 Kč – 13.000.000 Kč.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že finanční prostředky alokované na tento dotační program byly navýšeny, resp. byla zachována jejich výše, avšak ne za účelem podpory stáží, ale celkové podpory přihlášených projektů. Zájem o stáže byl v průběhu let nízký, zpravidla se jednalo každoročně o 1 – 2 organizace, ve kterých byly stáže realizovány.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 6.3. - Podpora osob samostatně výdělečně činných a podnikání dle roků

Specifický cíl 6.3. - Podpora osob samostatně výdělečně činných a podnikání								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
6.3. a) podporovat mimo jiné rozvoj sociálního podnikání se zaměřením na chudé oblasti, například tam, kde žije vyšší počet příslušníků romské menšiny	MPSV, MPO, MMR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

6.3. b) při stanovení podmínek podpory podnikání vzít v úvahu také možnosti znevýhodněných žen a to například v oblastech sociálního podnikání	MLP, MPSV, MPO, MMR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
6.3. c) při zadávání veřejných zakázek uplatňovat, tam kde to je možné a účelné, podporu sociálního podnikání	MPSV, MPO, MMR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 6.3. a) podporovat mimo jiné rozvoj sociálního podnikání se zaměřením na chudé oblasti, například tam, kde žije vyšší počet příslušníků romské menšiny

a) Indikátor výstupu

Počet podpořených projektů podporující rozvoj sociálního podnikání v chudých oblastech a oblastech, kde žije větší počet příslušníků romské menšiny.

Odhad počtu Romů zapojených do projektů podporující rozvoj sociálního podnikání v chudých oblastech a oblastech, kde žije větší počet příslušníků romské menšiny, na základě vzorku nebo v rámci evaluací relevantních výzev.

Objem finančních prostředků ESIF na rozvoj sociálního podnikání a podporu OSVČ v SVL.

b) Plnění MPSV, MMR, MPO

Dle údajů MPSV bylo ve sledovaném období podpořeno 10 projektů v rámci OPZ ve výši cca 12,57 mil. Kč. MPSV však nevykázalo odhady počty Romů zapojených do těchto projektů.

V IROP bylo k 31.12.2020 podpořeno 221 projektů sociálního podnikání za 672 mil. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj, z toho 158 projektů za 500 mil. Kč je realizována na území obcí s rozšířenou působností, ve kterých se nalézá sociálně vyloučená lokalita. IROP nesleduje, jestli jsou projekty IROP realizovány v "chudých oblastech" nebo v oblastech "kde žije větší počet příslušníků romské menšiny", protože IROP nemá k dispozici teritoriální vymezení těchto oblastí. V roce 2020 však bylo prostřednictvím odboru (Agentury) pro sociální začleňování provedeno

dotazníkové šetření mezi podpořenými projekty sociálního podnikání v IROP. Osloveno bylo 210 projektů, návratnost byla cca 10 % (22 projektů). Díky těmto projektům našlo zaměstnání odhadem 115 Romů.

MPO k záležitosti podpory sociálního podnikání uvedlo, že sociální podniky patří do kategorie malých a zcela výjimečně středních podniků a týká se jich problematika podpory této kategorie podnikatelských subjektů. MPO vytváří příznivé podnikatelské prostředí kontinuálně pro všechny podnikatelské subjekty. Realizace projektů na území České republiky, kromě území hl. města Prahy, je přínosem pro růst ekonomiky, rozvoj jednotlivých regionů a pro zaměstnanost.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že v každém ze sledovaných roků chyběly od daných gestorů opatření určité údaje, zejména pak odhadovaný počet Romů zapojených do daných projektů.

Dílčí cíl 6.3. b) při stanovení podmínek podpory podnikání vzít v úvahu také možnosti znevýhodněných žen a to například v oblastech sociálního podnikání

a) Indikátor výstupu

Vznik analýzy/návrhu řešení a hodnocení možnosti stanovení podmínek podpory romských žen v oblasti podnikání.

Počet znevýhodněných romských žen podpořených z prostředků ESIF (v případě EFRR počet pracovních úvazků určených pro cílové skupiny), zejména v rámci SVL.

b) Plnění MLP, MPSV, MMR, MPO

Žádný z gestorů nerealizoval aktivity vedoucí ke splnění daného dílčího cíle, resp. naplnění indikátorů. Pouze MMR uvedlo, že v roce 2020 bylo prostřednictvím odboru (Agentury) pro sociální začleňování provedeno dotazníkové šetření mezi podpořenými projekty sociálního podnikání v IROP. Osloveno bylo 210 projektů, návratnost byla cca 10% (22 projektů). Díky těmto projektům našlo zaměstnání odhadem 52 znevýhodněných romských žen.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 6.3. c) při zadávání veřejných zakázek uplatňovat, tam kde to je možné a účelné, podporu sociálního podnikání

a) Indikátor výstupu

Metodika a osvěta sociálně zodpovědného zadávání veřejných zakázek.

b) Plnění MPSV, MMR, MPO

Zodpovědné plnění veřejných zakázek ze strany MMR je zabezpečeno obecnými a specifickými pravidly ke všem výzvám sociálního podnikání v IROP. Metodika sociálně zodpovědného zadávání byla zpracována a uveřejněna. Byl také připraven školicí program v rámci akademie vzdělávání. V průběhu roku 2017 bylo zahájeno školení zaměřené přímo na sociálně zodpovědné zadávání. MPO takovýto postup zadavatelů veřejných zakázek plně podporuje a doporučuje. Platný zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který transponuje Směrnici č. 2014/24/EU, umožňuje v § 38 vyhrazené zakázky zadavatelům vyhradit některé veřejné zakázky pro dodavatele zaměstnávající na chráněných pracovních místech podle zákona o zaměstnanosti alespoň 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců. Proto MPO vytváří v rámci své politiky pro podřízené organizace ve své působnosti podmínky pro prosazování společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek a vytváření pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce. Zároveň však je akcentován fakt dodržování zákona o veřejných zakázkách a ustanovení předpisů EU týkajících se dané oblasti.

MPSV v rámci projektů spolufinancovaných z OPZ od roku 2016 systematicky podporovalo rozvoj sociálně odpovědného veřejného zadávání (dále jen „SOVZ“) v ČR. Do této oblasti náleží podpora přístupu sociálních podniků k veřejným zakázkám. Právě toto téma je nedílnou součástí všech materiálů a aktivit, které jsou široce diseminovány v rámci ČR. V roce 2020 kromě zohlednění uvedeného tématu ve všech metodikách SOVZ (viz www.sovz.cz/clanky-publikace/) a akcích v této oblasti došlo k přípravě, vytištění a vydání Katalogu sociálních podniků, které velmi přehledně zadavatelům poskytuje přehled o sociálních podnicích v ČR a dovoluje jim snadno si vybrat ve svém regionu vhodné soc. podniky, jež se mohou účastnit vybraných veřejných zakázek – Katalog je elektronicky k dispozici zde: sovz.cz/wp-content/uploads/2020/05/katalog-socialnich-podniku_web.pdf (náklad na výrobu, tisk a distribuci v řádu 400tis. Kč). Významný posun v této oblasti zaznamenává problematika v souvislosti s novelou zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, která s účinností od 1.1.2021 zavádí SOVZ jako povinnou součást úvah při přípravě veřejné zakázky. MPSV na tuto skutečnost reagovalo materiály, které odkazují právě na uvedený katalog a příklady dobré praxe. MMR v rámci vzdělávacího programu k veřejným zakázkám pravidelně v rámci svých školení upozorňuje na možnosti sociálně zodpovědného zadávání. Jako jeden ze vzdělávacích bloků je zavedeno samotné sociálně zodpovědné zadávání, na kterém spolupracuje MMR s MPSV. Zároveň se účastní jednání meziresortní pracovní skupiny, která se uplatňováním sociálně zodpovědného zadávání pravidelně a podrobně zabývá. Výstupy jsou uveřejňovány na speciálních stránkách k sociálně zodpovědnému zadávání www.sovz.cz.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

7. Zajištění rovného přístupu Romů k důstojnému bydlení

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 7.1. - Podpora nediskriminačního přístupu Romů k bydlení dle roků

Specifický cíl 7.1. - Podpora nediskriminačního přístupu Romů k bydlení								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
7.1.a) sledovat a vyhodnocovat bariéry a diskriminační okolnosti, které brání Romům v přístupu k bydlení (zejména sociálnímu/obecnímu a k tržnímu nájemnímu) a dávat podněty k řešení kompetentním orgánům	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
7.1.b) zohlednit při tvorbě koncepce sociálního a podporovaného bydlení a dalších opatření v této oblasti situaci romských rodin, především rodin s vícero dětmi, s respektováním východiska, že rodiny s dětmi by měly vždy bydlení v bytech, a že žádné dítě by nemělo vyrůstat na ubytovně	MLP	přijetím zákona o sociálním bydlení	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

7.1.c) ve všech připravovaných nástrojích podpory bydlení sledovat dopad na Romy a navrhnout úpravy kritérií a programů tak, aby Romové nebyli z podpory vylučováni, vyhodnocovat dopad stávajících programů podpory bydlení na Romy a navrhnout úpravu jejich parametrů	MLP/K PSVL	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
--	---------------	------------	-------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Dílčí cíl 7.1.a) sledovat a vyhodnocovat bariéry a diskriminační okolnosti, které brání Romům v přístupu k bydlení (zejména sociálnímu/obecnímu a k tržnímu nájemnímu) a dávat podněty k řešení kompetentním orgánům

a) Indikátor výstupu

Analýza dopadů nového systému sociálního bydlení na romskou menšinu a jiné zranitelné skupiny ohrožené diskriminací v přístupu k bydlení.

Vyhodnocení účinnosti sociální práce ve vztahu k sociálnímu bydlení.

b) Plnění MLP

Ve sledovaném období nevznikla žádná analýza, neboť nový systém sociálního bydlení nebyl zaveden.

MPSV od roku 2016 realizovalo projekt Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003539, jehož cílem bylo zavést a rozvíjet systém sociálního bydlení v ČR. V rámci projektu probíhala metodická podpora obcí, z nichž některé (Brno, Chomutov, Křižánky, Most, Pardubice, Plzeň, Praha 7) pilotně testovaly programy sociálního bydlení na základě principů Housing First. Těmto obcím byly nadále zprostředkovávány zkušenosti a informace prostřednictvím pravidelných konzultací, odborných seminářů i zahraničních cest, realizovaných díky spolupráci s partnerskými organizacemi. Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou byla také vypracována metodika monitorování a hodnocení místních systémů sociálního bydlení a byly dokončeny první evaluační zprávy, které zahrnovaly i první zhodnocení programů vycházejících z principů Housing First. Všechny tyto poznatky byly využity pracovníky MPSV při přípravě výzvy č. 108 Pilotní rozšíření konceptu Housing First, která byla zveřejněna 3. prosince 2018 prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost ESF. S ohledem na předpokládané zapojení minimálně 20 nových projektů založených na přístupu Housing First se připravuje rozšíření a

prodloužení projektu Podpora sociálního bydlení tak, aby i těmto zájemcům o realizaci místních systémů sociálního bydlení mohla být ze strany MPSV poskytována pravidelná metodická a informační podpora.

Součástí zmíněného projektu byl také vznik Metodiky sociální práce v sociálním bydlení, která byla v roce 2019 dokončena. Tato metodika byla určena zejména pro pracovníky na obecních úřadech, v sociálních a dalších institucích, kteří pracují s klienty v sociálním bydlení. Metodika byla jedním z výstupů zmíněného projektu, jehož součástí byla také soustava evaluačních kritérií.

Odbor pro sociální začleňování MMR při své činnosti analyzoval problémy bezdomovectví a bytové nouze ve spolupracujících obcích, včetně bariér jejich řešení a specifického postavení Romů. V rámci realizace projektu Systémové zajištění sociálního začleňování, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605 se v jednotlivých lokalitách zaměřoval na vyhodnocování potřeb obyvatel formou tzv. vstupních analýz. Pro lepší porozumění vybraným problémům vyloučených lokalit byly zpracovány tzv. tematické výzkumy. Řada z nich byla zaměřena na problematiku bytové nouze a problematiku osob žijících bez domova (zejména v kategorii ETHOS bez bytu, nevhodné bydlení a nejisté bydlení). V rámci těchto výzkumů byly dále rozvíjeny participativní prvky, zejména fokusní skupiny s lidmi bez domova nebo obyvateli v bytové nouzi.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že nemohlo dojít k vytvoření analýzy dle nastaveného indikátoru, jelikož nebyl zaveden systém sociálního bydlení.

Dílčí cíl 7.1.b) zohlednit při tvorbě koncepce sociálního a podporovaného bydlení a dalších opatření v této oblasti situaci romských rodin, především rodin s vícero dětmi, s respektováním východiska, že rodiny s dětmi by měly vždy bydlení v bytech, a že žádné dítě by nemělo vyrůstat na ubytovně

a) Indikátor výstupu

Vytvoření systému sociálního bydlení, zákon o sociálním bydlení.

b) Plnění MLP

Ve sledovaném období nebyl zaveden systém sociálního bydlení. Příprava zákona o sociálním bydlení byla zrušena a do Plánu legislativních prací vlády na rok 2020 byl zařazen návrh zákona o dostupnosti bydlení, který by se měl zaměřit jak na úpravu definice sociálního bydlení, tak na možnost bydlení pro osoby bez vymezení, čímž by se měl rozšířit okruh osob, které si jsou schopny své bydlení zajistit samy.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 7.1.c) ve všech připravovaných nástrojích podpory bydlení sledovat dopad na Romy a navrhopvat úpravy kritérií a programů tak, aby Romové nebyli z podpory vylučováni, vyhodnocovat dopad stávajících programů podpory bydlení na Romy a navrhopvat úpravu jejich parametrů

a) Indikátor výstupu

Existence investiční podpory sociálního bydlení - IROP, Program podpora bydlení.

Vytvoření systému sociálního bydlení, zákon o sociálním bydlení a funkční opatření proti diskriminaci v bydlení v rámci tohoto opatření.

OPZ - počet nových nebo inovovaných sociálních služeb týkajících se bydlení ve výzvách pro SVL.

b) Plnění MLP/KPSVL

V rámci 35. výzvy IROP "Sociální bydlení (SVL)" na sociální bydlení v SVL bylo předloženo 119 projektů s celkovým počtem 674 bytů. K 31. 12. 2018 bylo podpořeno celkem 87 projektů, v rámci kterých se realizovalo 487 sociálních bytů, přičemž z toho bylo k tomuto datu ukončeno 60 projektů obsahujících 310 sociálních bytů. U většiny z nich bylo počítáno s ukončením realizace do konce roku 2019.

V roce 2019 byl zahájen Program Výstavba, zacílený na podporu pořízení sociálních nájemních bytů prostřednictvím obcí. Tento program byl zacílen na nejvíce zranitelné skupiny obyvatelstva s cílem zamezit rozvoji prostorové segregace.

V rámci OPZ bylo ve sledovaném období podpořeno celkem 13 projektů, a to v rámci KPSVL.

Ve sledovaném období nebyl zaveden systém sociálního bydlení.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že ve sledovaném období nebyl zaveden systém sociálního bydlení.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 7.2. - Systematické odstraňování využití podstandardního bydlení, zejména ubytoven, pro účely trvalého bydlení dle roků

Specifický cíl 7.2. - Systematické odstraňování využití podstandardního bydlení, zejména ubytoven, pro účely trvalého bydlení								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
7.2. a) vyhodnotit realizované intervence v oblasti bydlení z hlediska dodržování základních standardů bydlení, funkčnosti, ale také práv dotčených osob zejména s ohledem na práva dětí	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
7.2. b) zajistit, aby krizová pomoc a azylové domy pro rodiny s dětmi, které jsou ohroženy bezdomovectvím, respektovala princip nerozdělování rodin	MPSV	po přijetí zákona o sociálním bydlení každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
7.2. c) zajistit, aby při všech plánovaných intervencích v oblasti bydlení bylo přijímané opatření (program, projekt, podpora) předem vyhodnocen z hlediska možných segregáčních a desegregačních dopadů ve vztahu k Romům a dalším menšinám v daném území	MPSV, MMR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	splněno	X	X	X	X

Dílčí cíl 7.2. a) vyhodnotit realizované intervence v oblasti bydlení z hlediska dodržování základních standardů bydlení, funkčnosti, ale také práv dotčených osob zejména s ohledem na práva dětí

a) Indikátor výstupu

Analýza realizovaných intervencí a opatření.

b) Plnění MLP

Dodržování základních standardů bydlení a funkčnosti u podpor realizovaných MMR a SFPI vychází z požadavků stavebního zákona a souvisejících předpisů. Jejich dodržování formou případné kontroly u stávající bytové výstavby je řešeno jedním z úkolů tzv. Patnáctera pro boj s chudobou, kde hlavním gestorem je MPSV.

Uvedené aspekty jsou obsaženy také v některých z výzkumů realizovaných odborem (Agenturou) pro sociální začleňování ve spolupracujících lokalitách. Tyto výzkumy ukazovaly na nedostatečnou prevenci ztráty bydlení a následně nepropojenost intervencí v rámci sociálních služeb (např. krizového ubytování v azylových domech) s obecním bydlením jako možným řešením bytové nouze. Při aktuálních kapacitách, vybavení a pravidlech využívání azylových domů byli nejvíce ohroženy osoby s mentálním postižením, osoby s duálními a psychiatrickými diagnózami, osoby se zdravotním postižením nebo osoby bez znalosti českého jazyka. U některých uživatelů i části poskytovatelů byla ve výpovědích zřejmá jistá rezignace na hledání možností návratu do stabilního bydlení. Vzhledem k závažnosti těchto zjištění v dílčích lokalitách byla v roce 2019 zahájena průřezová analýza mapující funkčnost stávajících azylových domů při zajištění krizového bydlení.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že ve sledovaném období nebyla vypracována celková analýza realizovaných intervencí a opatření, ale pouze dílčí výzkumy realizované Agenturou.

Dílčí cíl 7.2. b) zajistit, aby krizová pomoc a azylové domy pro rodiny s dětmi, které jsou ohroženy bezdomovectvím, respektovala princip nerozdělování rodin

a) Indikátor výstupu

Počet domácností, kterým byla poskytnuta krizová pomoc, a nedošlo k jejich rozdělení.

b) Plnění MPSV (po přijetí zákona o sociálním bydlení)

Ve sledovaném období nebylo dané opatření plněno, jelikož nedošlo k přijetí zákona o sociálním bydlení.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 7.2. c) zajistit, aby při všech plánovaných intervencích v oblasti bydlení bylo přijímané opatření (program, projekt, podpora) předem vyhodnocen z hlediska možných segregačních a desegregačních dopadů ve vztahu k Romům a dalším menšinám v daném území

a) Indikátor výstupu

Vytvoření metodiky prevence rezidenční segregace (předcházení riziku segregace jak v rámci objektu, tak v rámci lokality).

b) Plnění MPSV, MMR

MPSV vydalo v roce 2016 Metodiku identifikace lokalit rezidenční segregace, která byla certifikována. Následně byl realizován implementační plán, aby metodika byla přizpůsobována jednotlivým typům a velikostem obcí. V roce 2017 byla aplikace metodiky pilotně ověřena.

V IROP bylo v sociálním bydlení povinné kritérium přijatelnosti "Realizace projektu nevede k segregaci osob z cílových skupin" a "Projekt je umístěn v místě s dopravní obslužností.", dále bylo v podmínkách výzev stanoveno, že sociální byt musí být umístěný v zastavěném nebo zastavitelném území podle územního plánu, sociální bydlení musí být umístěno v lokalitě, která nevede k segregaci cílové skupiny, pořízené či rekonstruované bytové objekty sociálního bydlení musí být umístěny v běžné zástavbě s občanskou vybaveností, v lokalitě musí být zajištěná veřejná doprava a že projekt sociálního bydlení musí naplňovat všechny požadavky na občanskou vybavenost."

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2017 splněn.

8. Zajištění rovného přístupu Romů k sociálním službám a ke zdravotní péči

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.1. - Zlepšení přístupu Romů k sociálním službám dle roků

Specifický cíl 8.1. - Zlepšení přístupu Romů k sociálním službám

Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
8.1. a) při vytváření strategických dokumentů pro poskytování sociálních služeb na všech úrovních řízení zohledňovat situaci Romů, zejména těch, kteří žijí v tzv. sociálně vyloučených lokalitách, a monitorovat efektivními a dostupnými metodami podíl Romů, kteří byli začleněni do prováděných opatření	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
8.1. b) zvyšovat a zachovat dostupnost sociálních služeb na celém území státu, především s ohledem na existenci chudých oblastí a tzv. sociálně vyloučených lokalit s vyšším zastoupením romských obyvatel	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
8.1. c) při realizaci komplexních programů rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách dbát na to, aby mezi příjemci pomoci byli přiměřeně zastoupeni příslušníci romské menšiny, a to i s ohledem na cíl zmenšovat rozdíly mezi většinovou populací a romskou menšinou a monitorovat dopad programů	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách na Romy								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dílčí cíl 8.1. a) při vytváření strategických dokumentů pro poskytování sociálních služeb na všech úrovních řízení zohledňovat situaci Romů, zejména těch, kteří žijí v tzv. sociálně vyloučených lokalitách, a monitorovat efektivními a dostupnými metodami podíl Romů, kteří byli začleněni do prováděných opatření

a) Indikátor výstupu

Ve strategických dokumentech v rámci všech krajů a HMP je zohledněna situace Romů.

Počet obcí s rozšířenou působností, jejichž komunitní plány obsahují popis a analýzu potřeb příslušníků romské menšiny na celém území správního obvodu rozšířené působností.

b) Plnění MPSV

MPSV k danému opatření uvedlo, že vypracování strategických dokumentů týkajících se sociálních služeb je plně v gesci krajů, resp. hl. m. Prahy, tudíž MPSV do jejich obsahu nijak nezasahuje. Zároveň MPSV uvedlo, že komunitní plány ORP nejsou z jejich strany sledovány.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.1 b) zvyšovat a zachovat dostupnost sociálních služeb na celém území státu, především s ohledem na existenci chudých oblastí a tzv. sociálně vyloučených lokalit s vyšším zastoupením romských obyvatel

a) Indikátor výstupu

Kapacita podpořených služeb pro osoby, které lze označit za Romy, na celkové kapacitě podpořených služeb.

b) Plnění MPSV

Počet registrovaných sociálních služeb byl k 18.12.2020 289 s převažující cílovou skupinou etnické menšiny a 383 s převažující cílovou skupinou sociálně vyloučené osoby. Kapacitu bohužel nelze u těchto služeb validně sdělit, jelikož se jedná o poměrně pestrý soubor služeb s ambulanti, terénní i pobytovou formou, přičemž v některých případech se kapacity uváděné v registru vztahují k lůžkům, v jiných případech ke klientům, případně pouze k počtu intervencí zaměřených na danou cílovou skupinu.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MPSV sice sleduje cílovou skupinu etnické menšiny a sociálně vyloučené osoby, avšak v rámci sociálních služeb nejsou sledovány osoby sebeidentifikující se jako Romové.

Dílčí cíl 8.1. c) při realizaci komplexních programů rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách dbát na to, aby mezi příjemci pomoci byli přiměřeně zastoupeni příslušníci romské menšiny, a to i s ohledem na cíl zmenšovat rozdíly mezi většinovou populací a romskou menšinou a monitorovat dopad programů rozvoje sociálních služeb v tzv. sociálně vyloučených lokalitách na Romy

a) Indikátor výstupu

V komplexních programech rozvoje sociálních služeb je zohledněna situace Romů.

b) Plnění MPSV

V komplexních programech rozvoje, Akčních plánech rozvoje sociálních služeb krajů a obcí byly v návaznosti na Střednědobé plány rozvoje sociálních služeb dlouhodobě zohledňovány situace osob ohrožených sociálním vyloučením.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MPSV sice klade důraz na osoby ohrožené sociálním vyloučením, ale není specificky zohledněna situace Romů.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.2. - Podpora sociálních a dalších služeb, zejména zdravotních, odpovídajících potřebám klientů (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby dle roků

Specifický cíl 8.2. - Podpora sociálních a dalších služeb, zejména zdravotních, odpovídajících potřebám klientů (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby

Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
8.2.a) cíleně podporovat poskytování sociálních a dalších služeb, které budou odpovídat potřebám klientů, včetně možných zvláštních potřeb některých skupin Romů, informování dalších subjektů o specifikách potřeb těchto klientů, kde je objektivně zjištěna (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby)	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
8.2. a) přenést důraz z upravování sociálních služeb „na míru“ k navýšení kapacit a financí pro poskytování sociálních služeb s důrazem na podporu komunitní práce	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
8.2. b) realizovat nadále programy Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a zajistit jim odpovídající finanční podporu	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
8.2. c) podporovat programy prevence drogové závislosti a zapojit, kde je to místně možné a vhodné, do této činnosti příslušníky	MLP, MŠMT	2016, 2018, 2020	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

romské menšiny a romských organizací								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Dílčí cíl 8.2.a) cíleně podporovat poskytování sociálních a dalších služeb, které budou odpovídat potřebám klientů, včetně možných zvláštních potřeb některých skupin Romů, informování dalších subjektů o specifikách potřeb těchto klientů, kde je objektivně zjištěna (terénní práce v romských lokalitách, komunitní práce, nízkoprahové služby)

a) Indikátor výstupu

Počet pracovníků sociálních služeb, kteří absolvovali kurzy akreditované MPSV v oblastech relevantních pro Roma, např. terénní práce, komunitní práce, a dalších služeb (nízkoprahové služby, asistenti prevence kriminality, zdravotní sociální práci) a možnostech jejich finanční podpory.

Počet projektů podpořených z prioritní osy 3 „Mezinárodní spolupráce a sociální inovace“ OP Zaměstnanost zaměřených na tematickou oblast sociálního začleňování.

b) Plnění MPSV

MPSV každoročně uvedlo informace o realizovaných projektech v rámci OPZ, které však nebyly explicitně zaměřeny na Romy, resp. v rámci OPZ nebyla cílová skupina Romů sledována. MPSV zároveň uvedlo, že neshromažďuje data, ze kterých by bylo možné zjistit kolik pracovníků působících v sociálních službách absolvovalo konkrétní vzdělávací program.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.2. a) přenést důraz z upravování sociálních služeb „na míru“ k navýšení kapacit a financí pro poskytování sociálních služeb s důrazem na podporu komunitní práce

a) Indikátor výstupu

Počet projektů zaměřených na rozvoj komunitní práce, zejména v rámci KPSVL.

b) Plnění MPSV

Ve sledovaném období bylo podpořeno celkem 40 projektů zaměřených na komunitní práci.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.2. b) realizovat nadále programy Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a zajistit jim odpovídající finanční podporu

a) Indikátor výstupu

Počet projektů podpořených v rámci programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Výše finanční alokace pro program Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Počet zaměstnanců financovaných prostřednictvím projektů podpořených z programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Počet klientů, kteří získali podporu financovaných prostřednictvím projektů podpořených z programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

b) Plnění MLP

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet projektů podpořených v rámci programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce	28	37	25	21	20
Výše finanční alokace pro program Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce	14.025.000 Kč	13.389.461 Kč	13.000.000 Kč	12.750.000 Kč	12.750 000 Kč.

Počet zaměstnanců financovaných prostřednictvím projektů podpořených z programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce	215	198	179	183	181
Počet klientů, kteří získali podporu financovaných prostřednictvím projektů podpořených z programu Podpora prevence sociálního vyloučení a komunitní práce	4 174	4 100	2 465	9 700	14 000

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.2. c) podporovat programy prevence drogové závislosti a zapojit, kde je to místně možné a vhodné, do této činnosti příslušníky romské menšiny a romských organizací

a) Indikátor výstupu

Počet podpořených programů se zapojením romské menšiny.

b) Plnění MLP, MŠMT

Ve sledovaném období nebyl vytvořen žádný program zaměřený na prevenci drogové závislosti romské menšiny.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.3. - Rovný přístup Romů ke zdravotní péči dle roků

Specifický cíl 8.3. - Rovný přístup Romů ke zdravotní péči								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
8.3. a) rozpracovat do strategických dokumentů ministerstva zdravotnictví možnosti podpory pro zajištění dostupnosti zdravotní péče a služeb pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
8.3. b) podporovat opatření, která v co největší míře zajistí, že klienti zdravotnických zařízení nebudou diskriminováni či znevýhodněni na základě příslušnosti k romské menšině	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	částečně plněno
8.3. c) rozpracovat a podporovat systematické a standardizované vzdělávání zdravotnických pracovníků na všech pozicích pro práci s etnickou menšinou (Romové), jako s osobami s odlišnou sociální a kulturní zkušeností; výuka by měla být standardizována, a to jak z hlediska obsahu, tak i z hlediska rozsahu, jakou by v rámci systematického	MZ, MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

vzdělávání zdravotnických pracovníků měla mít								
8.3. d) podporovat prevenci onemocnění a zdravý životní styl ve vztahu k Romům, systematicky zvyšovat jejich zdravotní gramotnost	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
8.3. d) věnovat dostatečnou pozornost hodnocení efektivnosti těchto programů a jejich udržitelnosti	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
8.3. e) provádět výzkumy a šetření na základě vybraných indikátorů zdraví a zaměřené na zdravotní situaci Romů a determinanty zdraví ve srovnání s většinovým obyvatelstvem, podporovat publikování a rozšiřování jejich výsledků, a to nejenom mezi odborníky, ale i v médiích	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	částečně plněno	neplněno	neplněno
8.3. f) podporovat služby na sociálně zdravotním pomezí s cílem zajistit dostupnost těchto služeb	MZ	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 8.3. a) rozpracovat do strategických dokumentů ministerstva zdravotnictví možnosti podpory pro zajištění dostupnosti zdravotní péče a služeb pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit

a) Indikátor výstupu

Strategické dokumenty MZ nebo dokumenty, na kterých MZ participuje obsahují opatření na snížení nerovného přístupu ke zdraví pro obyvatele SVL.

b) Plnění MZ

Ve sledovaném období nebyly vytvořeny žádné strategické dokumenty ani MZ neparticipovalo na přípravě strategických dokumentů zaměřených na snížení nerovného přístupu ke zdraví pro obyvatele SVL.

* Rovný přístup ke zdravotním službám je garantován zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v platném znění (dále jen „zákon o zdravotních službách“) a Ústavou České republiky. Dle zákona mají všichni obyvatelé ČR (bez ohledu na náboženské vyznání, barvu pleti, příslušnost k menšině, obyvatelé SVL) srovnatelný přístup ke zdravotní péči. Časová dostupnost zdravotních služeb je monitorována ze strany zdravotních pojišťoven. Pokud tyto služby nejsou dostupné, je potřebné se v první řadě obrátit se stížností na zdravotní pojišťovnu a Kraje, které mohou v místě zhoršené dostupnosti iniciovat posílení zdravotních služeb včetně jejich dostupnosti.¹⁹

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.3. b) podporovat opatření, která v co největší míře zajistí, že klienti zdravotnických zařízení nebudou diskriminováni či znevýhodněni na základě příslušnosti k romské menšině

a) Indikátor výstupu

Počet a typ opatření uskutečněných s ohledem na specifický přístup k Romům ve zdravotnických zařízeních (výchozí stav: 0).

b) Plnění MZ

V období let 2016 – 2019 nebyl úkol plněn. V roce 2020 MZ uvedlo, že na jeho doporučení jsou ve všech přímo řízených organizacích (nemocnicích) MZ postupně zaměstnáváni sociální pracovníci, kteří jsou zaměřeni primárně na práci s menšinami (např. Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Fakultní nemocnice v Motole atd.).

---

¹⁹ Text doplněn na základě připomínky MZ.

* Romové, kteří jsou pojištěnci veřejného zdravotního pojištění dle zákona 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, mají stejné postavení, jako ostatní čeští pojištěnci. Mají nárok na plný rozsah zdravotních služeb, které jsou z tohoto systému hrazeny, mají právo na výběr zdravotní pojišťovny, je jim vystaven průkaz pojištěnce atd. Vykazování zdravotních výkonů zdravotním pojišťovnám se neliší oproti jiným pojištěncům. Platí tedy, že Romové, kteří jsou účastníky systému veřejného zdravotního pojištění, mají stejná práva a povinnosti v oblasti zdravotního pojištění jako čeští pojištěnci.²⁰

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2019 plněn. V roce 2020 byl úkol plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že v roce 2020 bylo vydáno doporučení MZ ohledně zaměstnávání sociálních pracovníků zaměřených na práci s menšinami, což by mohlo vést k zlepšení specifického přístupu k Romům.

Dílčí cíl 8.3. c) rozpracovat a podporovat systematické a standardizované vzdělávání zdravotnických pracovníků na všech pozicích pro práci s etnickou menšinou (Romové), jako s osobami s odlišnou sociální a kulturní zkušeností; výuka by měla být standardizována, a to jak z hlediska obsahu, tak i z hlediska rozsahu, jakou by v rámci systematického vzdělávání zdravotnických pracovníků měla mít

a) Indikátor výstupu

Aktivity pro zlepšení práce zdravotních pracovníků s ohledem na aktuální situaci a specifika Romů (výchozí stav: 0).

MZ má k dispozici propracované vzdělávání lékařských i nelékařských zdravotnických pracovníků pro oblast přístupu k osobám s odlišnou sociální a kulturní zkušeností.

b) Plnění MZ (MŠMT)

V období let 2016 – 2020 MZ opakovaně uvedlo, že vzdělávání zdravotnických pracovníků spadá do gesce MŠMT, avšak ve sledovaném období neprobíhala žádná spolupráce obou rezortů vedoucí k plnění daného opatření.

* MZ má ve vzdělávacích programech jednotlivých oborů specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů stanovenou povinnost absolvovat kurzy zaměřené na základy lékařské etiky, komunikace, managementu a legislativy. V těchto kurzech je věnována pozornost právě oblasti etického chování a komunikace s pacientem z jiných etnik. V rámci specializačního vzdělávání, které je primárně vzděláváním praktickým

---

²⁰ Text byl na základě připomínky MZ doplněn.

(tzn. uskutečňovaným z větší části přímo ve zdravotnických zařízeních, kde probíhají příslušné praktické výkony), by případné hlubší teoretické vzdělávání pro práci s etnickými menšinami a osobami ze sociálně vyloučených lokalit mělo být spíše součástí pregraduální výuky spadající do gesce MŠMT.

Vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků se uskutečňuje v akreditovaných zařízeních, které jsou průběžně informovány o aktuálních požadavcích na vzdělávání. Přímo řízené organizace MZ (Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCONZO) a Institut postgraduálního vzdělávání (IPVZ)) jsou průběžně informovány a aktivně participují na vzdělávání a vytváření samotných vzdělávacích programů a akcí. Zdravotničtí pracovníci mají zahrnuty informace v oblasti problematiky vztahu mezi zdravotnickými pracovníky a pacienty ze sociálně vyloučeného prostředí v dostatečné míře.²¹

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 8.3. d) podporovat prevenci onemocnění a zdravý životní styl ve vztahu k Romům, systematicky zvyšovat jejich zdravotní gramotnost

a) Indikátor výstupu

Uskutečněné aktivity zaměřené na prevenci onemocnění a zdravý životní styl (výchozí stav: 30 programů / ročně / 2.500 oslovených).

b) Plnění MZ

V období let 2016 – 2020 MZ opakovaně vyhlášovalo výzvu na podporu projektů zaměřených na zdravý životní styl. Zpravidla byl podpořen také projekt týkající se problematiky ve vyloučených lokalitách "Snižování zdravotních nerovností - podpora zdraví ve vyloučených lokalitách".

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MZ neuvádělo počet oslovených osob a nebyl vytvořen program na přímou podporu romské menšiny.

Dílčí cíl 8.3. d) věnovat dostatečnou pozornost hodnocení efektivnosti těchto programů a jejich udržitelnosti

a) Indikátor výstupu

---

²¹ Text na základě připomínky MZ doplněn.

Provádění každoročního hodnocení aktivit zaměřených na prevenci nemocí a zdravý životní styl (výchozí stav: 0).

MZ podpořilo v období 2015 – 2020 každoročně min. 2 aktivity zaměřené na prevenci nemocí a zdravý životní styl.

b) Plnění MZ

V období let 2016 – 2020 MZ opakovaně vyhlašovalo výzvu na podporu projektů zaměřených na zdravý životní styl. Zpravidla byl podpořen také projekt týkající se problematiky ve vyloučených lokalitách "Snižování zdravotních nerovností - podpora zdraví ve vyloučených lokalitách". Součástí podpořených projektů v rámci dotačních titulů MZ bylo i hodnocení přínosu, efektivity projektů. Využití Logického rámce sloužilo ke koordinaci projektů a materiálů, lidských zdrojů, řízení změn a umožňovalo pochopit důvody realizace projektu a cíle, ke kterým projekt směřoval (proč byl realizován). V maximální míře byl rovněž aplikován SMART přístup, tedy že např. cíle projektu byly Specifikované, Měřitelné, Akceptovatelné, Reálné a Termínované.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že součástí projektů je jejich vyhodnocování, avšak MZ nevedlo, zda vyhodnocovalo program jako celek s cílem možné transformace některých podporovaných aktivit.

Dílčí cíl 8.3. e) provádět výzkumy a šetření na základě vybraných indikátorů zdraví a zaměřené na zdravotní situaci Romů a determinanty zdraví ve srovnání s většinovým obyvatelstvem, podporovat publikování a rozšiřování jejich výsledků, a to nejenom mezi odborníky, ale i v médiích

a) Indikátor výstupu

Počet provedených výzkumů zaměřené na zdravotní situaci Romů a šíření jejich výsledků (výchozí stav: 2).

b) Plnění MZ

MZ v období let 2016 – 2020 opakovaně informovalo o podpořených projektech v rámci svých dotačních programů, avšak nerealizovalo žádnou analýzu zaměřenou na zdravotní situaci Romů.

V roce 2018 byl Sociofaktorem pro Agenturu pro sociální začleňování dokončen výzkum zdravotní gramotnosti mezi 301 respondenty ze SVL napříč ČR. Výsledky ukázaly, že u respondentů převládá nezdravý životní styl. Čtyři pětiny dotazovaných měli zkušenost s kouřením a více než dvě třetiny s konzumací alkoholu. Oproti tomu pouze třetina dotazovaných uvedla, že má kladný vztah ke cvičení a téměř polovina respondentů považovala svůj způsob stravování za nezdravý.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2017 a 2019 – 2020 plněn. Úkol byl v roce 2018 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že zadavatelem analýzy byla Agentura pro sociální začleňování, nikoli MZ a zároveň se jednalo pouze o dílčí analýzu zaměřenou na obyvatele sociálně vyloučených lokalit, nikoli explicitně Romy.

Dílčí cíl 8.3. f) podporovat služby na sociálně zdravotním pomezí s cílem zajistit dostupnost těchto služeb

a) Indikátor výstupu

Realizace konkrétních aktivit akčního plánu Ministerstva zdravotnictví Zvýšení kvality, dostupnosti a efektivity následné, dlouhodobé a domácí péče dle schváleného harmonogramu do roku 2020.

Aktivity zaměřené na podporu a dostupnost služeb na sociálně zdravotním pomezí a případně existence nové právní úpravy služeb sociálně zdravotního pomezí.

b) Plnění MZ

Zdravotní péče musí být dostupná pro všechny stejně, a to bez ohledu na jejich barvu pleti, pohlaví, náboženské vyznání či jiný důvod. Pro zvýšení dostupnosti služeb v následné, dlouhodobé a domácí péči a dostupnosti služeb na sociálně zdravotním pomezí MZ umožňuje každoroční růst úhrad těchto segmentů prostřednictvím tzv. "úhradové vyhlášky".

Od dubna 2018 pracovala koordináční pracovní skupina Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví k nastavení služeb na sociálně-zdravotním pomezí a zajištění péče, podpory a pomoci pro osoby, které potřebují tyto služby. Jejím cílem bylo vytvoření tezí systémových změn, jak legislativního, tak i nelegislativního charakteru, pro vytvoření podmínek pro kvalitní a efektivní fungování služeb na sociálně-zdravotním pomezí s cílem zajištění jejich dostupnosti na území České republiky.

MPSV připravilo v roce 2019 a v lednu 2020 předložilo do meziresortního připomínkového řízení novelu zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách. MZ připravilo v roce 2019 a v roce 2020 předložilo do meziresortního připomínkového řízení (únor/březen 2020) novelu zákona 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Oba předkládané zákony měly položit základ propojení podmínek pro kvalitní a efektivní fungování služeb na sociálně-zdravotním pomezí.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 8.4. - Podpora romských rodin v oblasti sociálně-právní ochrany dle roků

Specifický cíl 8.4. - Podpora romských rodin v oblasti sociálně-právní ochrany								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
8.4.a) učinit opatření, aby všechny děti bez rozdílu měly stejný přístup k osvojení a ke svěřeni do pěstounské péče; zajistit adekvátní odbornou přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči tak, aby se mohli stát osvojiteli nebo pěstouny vhodnými i k přijetí romského dítěte do rodiny	MPSV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 8.4.a) učinit opatření, aby všechny děti bez rozdílu měly stejný přístup k osvojení a ke svěřeni do pěstounské péče; zajistit adekvátní odbornou přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči tak, aby se mohli stát osvojiteli nebo pěstouny vhodnými i k přijetí romského dítěte do rodiny

a) Indikátor výstupu

Soubor opatření (osvěta, metodika...) pro potenciální žadatele o náhradní rodinnou péči tematicky zaměřený na specifika péče o děti z odlišného sociokulturního prostředí, které jsou ohrožené předsudky a nerovným přístupem, který by v důsledku měla zvýšit šance těchto dětí na umístění do náhradní rodinné péče

b) Plnění MPSV

Dílčí cíl byl plněn prostřednictvím klíčové aktivity 4 (dále jen „KA č. 4) projektu MPSV „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany“. KA č. 4 „Rozvoj náhradní rodinné péče“ směřovala k profesionalizaci pěstounské péče a k zefektivnění zprostředkování náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“) mimo jiné i ve vztahu k dětem se specifickými potřebami, mezi něž patří i romské děti. Cílem bylo stanovit kritéria kvality jednotlivých fází procesu zprostředkování NRP, na kterých se podílejí sociální pracovníci, psychologové či pracovníci zajišťující doprovázení při výkonu pěstounské péče. Do aktivity bylo zapojeno 8 krajů ČR.

V roce 2020, i přes nelehké podmínky v pandemické situaci a omezení činnosti mnoha správních orgánů, nevládních organizací i osob pověřených výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byly ze strany MPSV činěny významné kroky k naplnění Specifického cíle 8.4 – Podpora romských rodin v oblasti sociálně-právní ochrany. Zejména se jednalo o vyhodnocení šetření provedeného Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí v.v.i. (dále jako „VÚPSV“) ohledně přístupu a postupů orgánů sociálně-právní ochrany dětí při zprostředkování náhradní rodinné péče. Výstupy z tohoto pilotního šetření byly VÚPSV zpracovány do dvou odborných studií, a to „Kvalifikované odhady pracovníků obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů počtů zprostředkování náhradní rodinné péče s ohledem na etnickou příslušnost dětí v roce 2018“ a „Zkušenosti obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů se zprostředkováním náhradní rodinné péče 2018“. Vedle vyhodnocení již provedeného šetření spolupracovalo MPSV s VÚPSV na přípravě metodiky (postup, dotazníky) nového šetření, jehož cílem by bylo ověřit podíl romských dětí při zprostředkování náhradní rodinné péče v roce 2020.

Obecně lze konstatovat, že se v letech 2015 – 2020 podařilo vytvořit nediskriminující nástroj na zjišťování počtu romských dětí v evidenci dětí pro zprostředkování náhradní rodinné péče, díky němuž může být sledován vývoj v počtu těchto zprostředkování. Dále byly ze strany MPSV v daném období vytvořeny metodické materiály seznamující zájemce o zprostředkování náhradní rodinné péče s možností přijetí dětí jiného než většinového etnika do náhradní rodinné péče.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

9. Zajištění rovného zacházení s Romy a jejich ochrany před diskriminací

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.1. - Soulad právních předpisů a jejich provádění se zákazem diskriminace dle roků

Specifický cíl 9.1. - Soulad právních předpisů a jejich provádění se zákazem diskriminace								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
9.1. a) monitorování legislativního i nelegislativního procesu z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu veřejné moci státem se specifickým zřetelem k situaci Romů	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

9.1. b) monitorování legislativních i nelegislativních aktivit územně samosprávných celků z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu samostatné i přenesené působnosti	MLP, MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
9.1. c) zkoumání dopadu vládních politik na národnostní a etnické menšiny, především Romy, a jiné skupiny ohrožené diskriminací a sběr relevantních dat	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 9.1. a) monitorování legislativního i nelegislativního procesu z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu veřejné moci státem se specifickým zřetelem k situaci Romů

a) Indikátor výstupu

Informace ve Zprávě o stavu romské menšiny.

Soulad vládních politik a opatření se zákazem diskriminace, zajištění rovného uplatňování základních práv a svobod v ČR ve vztahu k Romům a dalším ohroženým skupinám.

b) Plnění MLP

Každoročně byla vládě předkládána Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za předchozí rok, jejíž součástí bylo i hodnocení dopadu nejdůležitějších legislativních i nelegislativních změn na každodenní život Romů v ČR. Odbor lidských práv a ochrany menšin byl navíc připomínkovým místem. Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny monitorovalo a připomínkovalo materiály legislativní i nelegislativní povahy, které měly nebo mohly mít dopad na situaci Romů v ČR.

Dané indikátory navíc svou činností naplňoval také veřejný ochránce práv. Pro příklad, v roce 2019 se ochránkyně zabývala 58 podněty, ve kterých lidé namítali diskriminaci z důvodu rasy či etnického původu (43 podnětů) nebo národnosti (15 podnětů). V rámci původní působnosti

vymezené úvodními ustanoveními zákona o veřejném ochránci práv ochránkyně neřešila žádný podnět spojený s problematikou národnostních menšin.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 9.1. b) monitorování legislativních i nelegislativních aktivit územně samosprávných celků z hlediska dodržování zákazu diskriminace při výkonu samostatné i přenesené působnosti

a) Indikátor výstupu

Informace ve Zprávě o stavu romské menšiny.

Zajištění souladu politik a opatření územně samosprávných celků se zákazem diskriminace.

b) Plnění MLP, MV

Ministerstvo vnitra vykonávalo dozor z úřední povinnosti, zejména vůči obecně závazným vyhláškám obcí, které mu byly na základě zákonem stanovené povinnosti zasílány (§ 12 zákona č. 128/2000 Sb.). V rámci všech obecně závazných vyhlášek byly zkoumány i možné diskriminační účinky a dopady jednotlivých ustanovení, zejména co se týče oblasti veřejného pořádku.

MV vykonávalo dle příslušných ustanovení zákonů o územních samosprávných celcích dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jejich orgánů jen v jejich samostatné působnosti a z hlediska jejich zákonnosti. V souvislosti s Akčním plánem Strategie boje proti sociálnímu vyloučení prováděl od roku 2016 odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra intenzivnější posuzování pravidel pro přidělování obecních bytů. Pravidla pro přidělování obecních bytů, zjištěná v rámci kontrolní činnosti Ministerstva vnitra nebo z podnětu třetích osob (občan, veřejný ochránce práv, apod.), byla posuzována po obsahové stránce z pohledu případné diskriminace a možnosti omezení přístupu k bytům. Důležitým aspektem celé problematiky byla skutečnost, že obce nemají povinnost vydat pravidla pro přidělování obecních bytů.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 9.1. c) zkoumání dopadu vládních politik na národnostní a etnické menšiny, především Romy, a jiné skupiny ohrožené diskriminací a sběr relevantních dat

a) Indikátor výstupu

Odborné metodiky pro sběr dat a uplatňování pozitivních opatření v jednotlivých sektorech.

b) Plnění MLP

Každoročně byla vládě předkládána Zpráva o stavu romské menšiny v ČR za předchozí rok a Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR za předchozí rok, které zachycovaly dopad vládních politik na národnostní menšiny a etnické menšiny. Jejich cílem byl popis situace v daném roce, nikoliv však analýza stávajícího stavu. V daném období se však autoři obou dokumentů potýkali s nedostatkem dat o jednotlivých menšinách, jelikož nebyla vytvořena žádná metodika pro sběr dat.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že ve sledovaném období nebyla vytvořena žádná metodika pro sběr dat, což mimo jiné stěžovalo i sledování pozitivních opatření v jednotlivých sektorech.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.2. - Pomoc a ochrana obětí diskriminace dle roků

Specifický cíl 9.2. - Pomoc a ochrana obětí diskriminace								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
9.2.a) vytvoření systému přístupné bezplatné či finančně dostupné právní pomoci	MS	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	plněno	plněno	plněno
9.2.b) snížení soudních poplatků u antidiskriminačních žalob na 1.000 Kč	MS	2016	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	splněno	X	X	X
9.2. c) vzdělávání soudců, státních zástupců, advokátů, zapsaných	MS, MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

mediátorů a státních úředníků a úředníků samospráv v antidiskriminačním právu								
9.2. d) rozšíření oprávnění a posílení kapacit Veřejné ochránkyně práv jako orgánu pro rovné zacházení a ochranu před diskriminací	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 9.2. a) vytvoření systému přístupné bezplatné či finančně dostupné právní pomoci

a) Indikátor výstupu

Zvyšující se počty poskytovatelů právní pomoci v jednotlivých regionech ČR, počty žádostí o právní pomoc a způsob jejich vyřízení. Počty případů poskytnuté právní pomoci v jednotlivých soudních a správních řízeních.

Na základě legislativního plánu vlády schválit návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozšířením státem zajištěné právní pomoci.

Posílení sítě poskytovatelů právní pomoci, která bude pokud možno rovnoměrně rozprostřená po celém území státu (Ideální by byl minimálně jeden poskytovatel pomoci na základní úrovni odborného poradenství v každém „okresním“ městě).

b) Plnění MS

Dnem 1. 7. 2018 nabyt účinnosti zákon č. 258/2017 Sb., kterým se měnil zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, a další zákony. Podle § 18a, jenž byl do zákona o advokacii doplněn shora uvedeným zákonem č. 258/2017 Sb., měl žadatel, jež splňuje daným ustanovením předepsané podmínky, právo na to, aby Česká advokátní komora určila advokáta k poskytnutí právní porady. Podle § 18c téhož zákona pak měl žadatel právo, aby mu Česká advokátní komora určila advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2017 plněn. Úkol byl v období let 2018 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 9.2. b) snížení soudních poplatků u antidiskriminačních žalob na 1.000 Kč

a) Indikátor výstupu

Příslušná legislativní změna vedoucí ke snížení soudních poplatků u antidiskriminačních žalob na 1.000 Kč.

b) Plnění MS

Dne 15. září 2017 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tímto zákonem byl rovněž novelizován zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, když do přílohy zákona – sazebníku soudních poplatků – byla, mimo jiné, doplněna položka č. 40, jež stanovuje soudní poplatek „za návrh na zahájení soudního řízení ve věcech ochrany před diskriminací“ ve výši 1 000,- Kč. Uvedená právní úprava nabyla účinnosti dnem 30. září 2017.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v roce 2016 plněn. Úkol byl v roce 2017 splněn.

Dílčí cíl 9.2. c) vzdělávání soudců, státních zástupců, advokátů, zapsaných mediátorů a státních úředníků a úředníků samospráv v antidiskriminačním právu

a) Indikátor výstupu

Počet školení pro soudce, státní zástupce a další osoby, působící v justici o antidiskriminačním právu a jeho praktickém uplatňování.

Počet ročně proškolených soudců, státních zástupců, čekatelů, asistentů, vyšších soudních úředníků a dalšího justičního personálu.

Antidiskriminačním zákon je obsažen v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky č. 162/2015 Sb. k zákonu o státní službě č. 234/2014 Sb. mezi právními předpisy, jejichž znalost lze v rámci obecné části úřednické zkoušky ověřovat.

Školení pro státní zaměstnance o antidiskriminačním právu a jeho praktickém uplatňování.

b) Plnění MS, MV

MS, resp. Justiční akademie, ve sledovaném období pořádala školení týkající se antidiskriminačního práva, včetně školení zaměřených na romskou menšinu. Zároveň MS každoročně uvedlo počet takto proškolených osob.

MV (sekce pro státní službu) odpovídala pouze za systém vzdělávání, nikoliv za konkrétní specifické vzdělávání. Otázky související s antidiskriminací mohou být vzdělávány v rámci průběžného vzdělávání, které je vázáno přímo na vykonávaný obor státní služby. Za výše uvedené však nemohlo odpovídat MV jako gestor uvedeného dílčího cíle. Pokud by však předkladatel požadoval plošné proškolení v problematice antidiskriminace, nabízí se pouze možnost vzdělávání v rámci vstupního vzdělávání úvodního. Dle čl. 6 odst. 3 písm. g) služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 4/2019, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání ve služebních úřadech, byla problematika diskriminace v obecném slova smyslu v obsahu vstupního vzdělávání úvodního již zmíněna. Konkretizace tohoto vzdělávání včetně časového rozsahu, formy a metod vzdělávání bylo však ponecháno na samotném služebním úřadu.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že MV nezavedlo systém vzdělávání pro státní zaměstnance obsahující antidiskriminační právo.

Dílčí cíl 9.2. d) rozšíření oprávnění a posílení kapacit Veřejné ochránkyně práv jako orgánu pro rovné zacházení a ochranu před diskriminací

a) Indikátor výstupu

Legislativní změna vedoucí k posílení práv a kapacit VOP.

b) Plnění MLP

V průběhu roku 2016 projednávala Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR novelu zákona o Veřejném ochránci práv, kterou předložil ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Novela zákona však mezi poslanci neměla podporu a byla stažena k přepracování.

Do konce sledovaného období nedošlo k realizaci daného opatření.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 9.3. - Tolerantní společnost respektující svou diversitu a umožňující rozvoj všem svým složkám dle roků

Specifický cíl 9.3. - Tolerantní společnost respektující svou diversitu a umožňující rozvoj všem svým složkám								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
9.3. a) pokračování ve vzdělávání žáků a studentů k větší toleranci a respektu k odlišnosti	MŠMT	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
9.3. b) veřejné kampaně proti nenávisti a na podporu snášenlivosti a tolerance	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
9.3. c) spolupráce s médii na vytváření tolerantní společnosti respektující rovná práva všech	MLP, MK, MŠMT, MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
9.3. d) ve spolupráci s realizátory ocenění Roma Spirit připravit návrh na možnou podporu této akce z veřejných zdrojů	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 9.3. a) pokračování ve vzdělávání žáků a studentů k větší toleranci a respektu k odlišnosti

a) Indikátor výstupu

Počet kurzů a výukových modulů připravené seznámit žáky s otázkou tolerance k jinakosti a s životem menšinových komunit.

Téma výchovy k toleranci a rovnému zacházení je akcentováno v jednotlivých předmětech jako občanská výchova, společenské vědy apod. zavedení určitých standardů pro informování o menšinách, aplikace doporučení, úpravy v etických kodexech apod.

b) Plnění MŠMT

S cílem zvýšit odbornou podporu pro pedagogické pracovníky školy při začleňování romských dětí (dětí s odlišnými kulturními a životními podmínkami) do základního vzdělávání a také vedení žáků k větší toleranci a respektu k odlišnosti nabízelo NPI ČR akreditované vzdělávací programy v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP):

- Cesty spolu - Začlenění znevýhodněného žáka do vyučovacího procesu
- Sociokulturní aspekt ve výuce žáků - cizinců na základních a středních školách
- Dítě se sociokulturní odlišností v naší škole
- Národnostní menšiny, historie, současnost, multikulturní výchova a lidská práva
- Kulturní relativismus jako vnímání odlišných kultur v české společnosti
- Sociokulturní aspekt ve výuce žáků - cizinců na základních a středních školách
- Začleňujeme žáky z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami v běžné základní škole
- Vliv etické výchovy na kvalitu vzdělávání a školní klima
- Práce s heterogenní třídou
- Úvod do problematiky extrémismu

V RVP ZV byla zařazena multikulturní výchova jako průřezové téma. Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Analýza obsahu jednotlivých vzdělávacích oblastí i průřezových témat byla součástí přípravných prací směřujícím k revizím rámcových vzdělávacích programů.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

[Dílčí cíl 9.3. b\) veřejné kampaně proti nenávisti a na podporu snášenlivosti a tolerance](#)

a) Indikátor výstupu

Školení a kampaně vedoucí ke vstřícnosti a otevřenosti mladých lidí vůči menšinám a jinakosti a jejich připravenost žít v dnešním globálním světě.

b) Plnění MLP

V letech 2016 – 2017 byla realizována Kampaň proti násilí z nenávisti financovaný z prostředků finančních mechanismů EHP/Norska. V rámci projektu byla spuštěna Celostátní mediální kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti, jejímž základním komunikačním kanálem byla facebooková

stránka HateFree Culture. Ta si kladla za cíl přimět především mladé uživatele internetu (cílová skupina 15-25 let) ke kritické reflexi informací z mediálního prostoru týkajících se xenofobie a vzájemného soužití.

Ve sledovaném období byly rovněž realizovány projekty Aktivizace a zmocňování Romů prostřednictvím Národní romské platformy I – III, jejichž součástí byly také kurzy zaměřené na zlepšování sousedského soužití.

Od roku 2020 byl realizován projekt "Místo pro všechny - budování prostoru pro vzájemné soužití". V rámci projektu bylo reagováno zejména na zvyšující se míru nenávistných projevů vůči menšinám ve veřejném prostoru, a to včetně příslušníků romské menšiny. Cílem bylo udržet a rozšířit kultivovanou diskusi týkající se diskriminace a předsudečného násilí. Pomocí otevřené komunikace a informovanosti široké veřejnosti prostřednictvím klíčových aktivit projektu je cíleno na snižování sociálního napětí, nenávistných projevů a násilí z nenávisti vůči romské menšině, čímž je současně realizována podpora integrace příslušníků romské menšiny do majoritní společnosti. V rámci projektu budou oslofovány rovněž školy a budou zde realizovány vzdělávací kurzy, které budou opět napomáhat k chápání výzev globálního světa.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 9.3. c) spolupráce s médii na vytváření tolerantní společnosti respektující rovná práva všech

a) Indikátor výstupu

Počet setkání se zástupci médií, případně počet tematických jednání poradních orgánů vlády.

Počet programů zaměřujících se na objektivní informování o postavení menšin ve společnosti a poskytující dostatečné informace o jejich životě.

b) Plnění MLP, MŠMT, MK, MV

Ve sledovaném období pravidelně zasedala Pracovní skupina pro národnostně menšinové zřízena Radou vlády pro národnostní menšiny. V rámci této pracovní skupiny dochází k pravidelnému jednání se zástupci České televize a Českého rozhlasu. Každoročně se uskuteční zpravidla 2 jednání.

V roce 2017 začala ČT vysílat pořad pro národnostní menšiny a o nich s názvem Sousedé. Jeho tvorbu zastřešuje Centrum dramaturgie Ostrava, konkrétně tým tvůrců cyklu Babylon v dramaturgii Marty Růžičkové, členky Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání. Na Českém

rozhlasu pokračovala také relace O ROMA VAKEREN, což publicisticko-kulturně-společenský magazín pro Romy, vysílá se částečně v romštině, jinak v češtině a magazín Mezi námi.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 9.3. d) ve spolupráci s realizátory ocenění Roma Spirit připravit návrh na možnou podporu této akce z veřejných zdrojů

a) Indikátor výstupu

Množství finančních prostředků na ocenění Roma Spirit z veřejných zdrojů.

b) Plnění MLP

Ocenění Roma Spirit v České republice organizovala v roce 2016 Nadace Michaela Kocába ve spolupráci s Otevřenou společností, o.p.s. a Muzeem romské kultury. Projekt se konal za finanční podpory Nadace Bader Philanthropies, Ministerstva kultury a Velvyslanectví USA v Praze. Hlavním mediálním partnerem byla Česká televize, mediálním partnerem Romea.cz.

V následujících letech již nebyla akce realizována.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol nebyl v období let 2017 – 2020 plněn.

10. Bezpečné soužití

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 10.1. - Ochrana Romů před extremismem a rasově motivovanou trestnou dle roků

Specifický cíl 10.1. - Ochrana Romů před extremismem a rasově motivovanou trestnou								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020

10.1. a) věnovat při tvorbě a naplňování koncepce boje proti extremismu pozornost anticiganismu jako zvláštní formě rasismu a jeho projevům	MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
---	----	------------	-------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Dílčí cíl 10.1. a) věnovat při tvorbě a naplňování koncepce boje proti extremismu pozornost anticiganismu jako zvláštní formě rasismu a jeho projevům

a) Indikátor výstupu

Materiály zaměřené na boj s extremismem, násilím z nenávisti pracují s tématem Anticiganismu.

Počet materiálů/studií/příruček věnující se Anticiganismu.

b) Plnění MV

MV každoročně uvedlo, že Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti reflektuje i téma anticiganismu, avšak samotný pojem není v dokumentech MV explicitně uveden. Ve sledovaném období nevznikl ani žádný dokument věnující se explicitně tématu anticiganismu.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 10.2. - Prevence kriminality ve vyloučených romských lokalitách a ve vztahu k romské menšině dle roků

Specifický cíl 10.2. - Prevence kriminality ve vyloučených romských lokalitách a ve vztahu k romské menšině								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
10.2. a) v rámci koncepčních materiálů a při realizaci podpůrných	MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

opatření v oblasti prevence kriminality cílit na zvyšování bezpečnosti Romů, zejména Romů žijících ve vyloučených lokalitách, jako zvláště zranitelné skupiny obyvatel								
10.2. b) nadále rozvíjet program asistent prevence kriminality, průběžně jej vyhodnocovat a zvyšovat podíl Romů a Romek zapojených do programu a hledat další možnosti spolupráce s PČR a městské policie s cílem zvýšit bezpečí	MV	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
10.2. c) v oblasti bezpečnosti využívat potenciál pracovní skupiny pro bezpečnost při Radě vlády pro záležitosti romské menšiny, jejíž podněty ke zlepšení vymahatelnosti práva budou pravidelně předkládány Radě	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 10.2. a) v rámci koncepčních materiálů a při realizaci podpůrných opatření v oblasti prevence kriminality cílit na zvyšování bezpečnosti Romů, zejména Romů žijících ve vyloučených lokalitách, jako zvláště zranitelné skupiny obyvatel

a) Indikátor výstupu

Začlenění tématu bezpečnosti Romů žijících nejen v sociálně vyloučených lokalitách do strategických materiálů v oblastech bezpečnosti a prevence kriminality.

b) Plnění MV

Pomoc obětem trestné činnosti s extremistickým podtextem, mírnění projevů extremismu a zvyšování bezpečnosti v SVL byly hlavními prioritami Strategie prevence kriminality na léta 2016 – 2020 (dále jen „Strategie“), a Koncepce boje proti extremismu.

Ministerstvo vnitra zajišťuje metodickou podporu regionů v oblasti zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni, kde pro přípravu projektů prevence kriminality obcí a krajů je k dispozici konzultant odboru prevence kriminality MV (OPK). Další podporu a informace mohou obce a kraje také čerpat na webu www.prevencekriminality.cz. Ministerstvo vnitra, jakožto věcný gestor pro práci Policie ČR na úseku menšin, metodicky zaštiťuje institut styčného důstojníka pro menšiny.

Styčný důstojník pro menšiny je ustanoven při jednotlivých krajských ředitelstvích policie pod odborem služby pořádkové policie na základě pokynu policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin a návazně pokynem č. 204/2016. Společně s ustanovenou pracovní skupinou ve vztahu k menšinám monitorují, analyzují a vyhodnocují bezpečnostní situaci ve svém kraji. Souběžně Strategie klade důraz na komplexnější spolupráci s orgány státní správy, samosprávy, neziskovými nevládními organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty, např. krajskými koordinátory pro romské záležitosti, lokálními poradci Agentury pro sociální začleňování, manažery prevence kriminality, neziskovými organizacemi, pracovníky Probační a mediační služby ČR apod.

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.²²

---

²² Původní vyhodnocení plnění opatření „částečně“ bylo na základě dodaného textu MV změněno: „Strategie prevence kriminality ČR na léta 2016-2020 (SPK) obsahovala jasnou prioritu: Komplexní přístup k prevenci kriminality v rizikových lokalitách. Byla zde popsána situace i popis opatření. Samotná opatření pak byla jasně formulována do jednotlivých specifických cílů přímo ve Strategii PK:

- 4.1. Při řešení bezpečnostní situace a prevence kriminality v rizikových (zejména sociálně vyloučených) lokalitách uplatňovat komplexní přístup založený na spolupráci odpovědných partnerů a kombinaci opatření cílených na příčiny problémů.
- 4.2. Do řešení problémů v SVL co nejvíce aktivně zapojovat samotné obyvatele těchto lokalit, nabízet jim rovněž uplatnění v rámci subjektů odpovědných za řešení problémů (samospráva, obecní policie, Policie ČR, ad.)
- 4.3. Vzdělávat pracovníky odpovědné za řešení problémů v SVL ve specifických problematikách týkajících se menšin (zejména romské) a SVL.
- 4.4. Pokračovat v podpoře a rozvoji asistentů prevence kriminality, zajistit jejich vícezdrojové financování (dotace Ministerstva vnitra, podpora z prostředků evropských fondů, prostředky Úřadu práce, spolupodíl obce).
- 4.5. Rozvíjet a podporovat projekt Domovník – preventista, vytvořit potřebnou metodiku a vzdělávání.
- 4.6. V rámci Policie ČR podporovat činnost styčných důstojníků pro menšiny a zavádět policejní specialisty v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v SVL.

Dílčí cíl 10.2. b) nadále rozvíjet program asistentů prevence kriminality, průběžně jej vyhodnocovat a zvyšovat podíl Romů a Romek zapojených do programu a hledat další možnosti spolupráce s PČR a městské policie s cílem zvýšit bezpečí

a) Indikátor výstupu

Rostoucí počet asistentů prevence kriminality.

b) Plnění MV

APK je nejúspěšnějším a nejžádanějším projektem prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách, který má prokazatelně pozitivní výsledky a dopady na zvýšení veřejného pořádku a bezpečí v problémových lokalitách a na zaměstnanost dlouhodobě a obtížně zaměstnatelných osob včetně Romů.

Další APK pak působí v rámci ČR i z jiných zdrojů, než jsou prostředky zajišťované MV – např. z podpory Úřadů práce – na základě dohody mezi MV a Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR. Asistenti jsou financováni dále přímo z vlastních rozpočtů obcí či z evropských projektů v rámci Operačního programu zaměstnanost.

Odhadem tak mohlo působit v celé ČR na konci roku 2020 cca 500 APK.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

4.7. Zaměřit se na boj proti lichvě, nelegálnímu hazardu v SVL a na činnost sběren druhotných surovin či zastaváren z pohledu legálnosti původu obchodovaného zboží. Prioritou musí být rovněž boj protidrogové kriminalitě, a to ve všech jejích formách (výroba, distribuce, prodej konečnému zákazníkovi).

4.8. Podporovat projekty zaměřené na předcházení radikalizaci, extremismu, rasismu a xenofobii či jiným formám nesnášenlivosti (prevence proti tzv. zločinům z nenávisti – hate crime).

4.9. Realizovat důslednou kontrolní činnost u subjektů poskytujících ubytování osobám sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým, a to v úzké součinnosti všech ke kontrole oprávněných subjektů (Policie ČR, Hasičský záchranný sbor, stavební úřady, živnostenské úřady, hygienické stanice, úřady práce, orgány sociálně právní ochrany dětí, Probační a mediační služba ad.).

Plnění Strategie a jejího Akčního plánu bylo také řádně vyhodnoceno, toto vyhodnocení je dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

Dílčí cíl 10.2. c) v oblasti bezpečnosti využívat potenciál pracovní skupiny pro bezpečnost při Radě vlády pro záležitosti romské menšiny, jejíž podněty ke zlepšení vymahatelnosti práva budou pravidelně předkládány Radě

a) Indikátor výstupu

Podněty pracovní skupiny pro bezpečnost jsou pravidelně předkládány Radě.

b) Plnění MV

Pracovní skupina pro bezpečnost v období let 2016 – 2018 nezasedala.

V roce 2019 – 2020 zasedala Pracovní skupina pro bezpečnost celkem třikrát, přičemž se věnovala zejména možnostem zvýšení počtu Romů mezi APK, drogové problematiky a možnosti náboru romských uchazečů k Policii ČR. Z tohoto důvodu také Rada vlády pro záležitosti romské menšiny uložila na svém jednání 21.02.2019 pracovní skupině pro bezpečnost blíže se zabývat v úzké spolupráci s MV ČR možnostmi přenosu dobré praxe v oblasti policejní práce s národnostními menšinami do podmínek České republiky a vypracovat konkrétní doporučení v oblasti náboru nových policistů z řad Romů. Doposud toto usnesení však nebylo splněno, ale na počátku roku 2020 proběhla schůzka všech aktérů k tomuto tématu na MV.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2018 plněn. Úkol byl v období let 2018 – 2020 plněn.

11. Podpora integrace Romů na krajské a místní úrovni, boj proti sociálnímu vyloučení

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 11.1. - Podpora integrace Romů na krajské a místní úrovni, boj proti sociálnímu vyloučení dle roků

Specifický cíl 11.1. - Podpora integrace Romů na krajské a místní úrovni, boj proti sociálnímu vyloučení								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
11.1. a) provést analýzu potřeb obcí ohledně zaměstnávání romských poradců	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	splněno	X	X

11.1. b) v návaznosti na provedenou analýzu navrhnout možnosti nástroje k systémovému posílení kapacit obcí pro integraci romské menšiny, při nastavování možností financování pozice romských poradců by měla být zvážena možnost financování této pozice z prostředků ESIF	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno
--	-----	------------	-------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Dílčí cíl 11.1. a) provést analýzu potřeb obcí ohledně zaměstnávání romských poradců

a) Indikátor výstupu

Analýza potřeb obcí ohledně zaměstnávání romských poradců.

b) Plnění MLP

V roce 2018 zpracovala Kancelář Rady Zprávu o situaci romských poradců v ČR při obcích s rozšířenou působností, kterou v průběhu roku 2018 prezentovala odborné veřejnosti. V souvislosti s přípravou záměru financovat tuto pozici z Norských fondů se v roce 2018 uskutečnil seminář se zástupci obcí, aby byla diskutována potřebnost toho záměru.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2018 splněn.

Dílčí cíl 11.1. b) v návaznosti na provedenou analýzu navrhnout možnosti nástroje k systémovému posílení kapacit obcí pro integraci romské menšiny, při nastavování možností financování pozice romských poradců by měla být zvážena možnost financování této pozice z prostředků ESIF

a) Indikátor výstupu

Existence systémové podpory kapacit obcí pro integraci romské menšiny.

Posílení sítě romských poradců - zvyšující se počet romských poradců na obcích a navýšení úvazku na výkon agendy romských záležitosti u stávajících romských poradců.

b) Plnění MLP

Systémová podpora kapacit obcí pro integraci romské menšiny byla prováděna prostřednictvím krajských koordinátorů, kteří měli v rámci své činnosti povinnost pořádat porady s romskými poradci a zároveň vykonávat kontroly přenesené působnosti ve vztahu k romským poradcům. Krajská koordinátora každoročně zkontrolovali cca 30 % z celkového počtu ORP v České republice.

Výše celkového úvazku romských poradců zůstávala bohužel stále velmi nízká a v průměru se pohybovala na úrovni cca 0,2. V roce 2020 byla vyhlášena výzva na budování kapacit romských poradců financovaná z Norských fondů, která slibovala zlepšení situace v této oblasti. Do dané výzvy se však přihlásily pouze 3 projekty/obce.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že v ČR stále chybí systémové financování pozice romského poradce, a zároveň chybí legislativní ukotvení této pozice, které by bylo pro obce závazné.

[Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 11.2. - Podporovat kraje a obce při zapojování představitelů romské občanské společnosti do tvorby strategických plánů a provádění aktivit na krajské a místní úrovni dle roků](#)

Specifický cíl 11.2. - Podporovat kraje a obce při zapojování představitelů romské občanské společnosti do tvorby strategických plánů a provádění aktivit na krajské a místní úrovni								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
11.2. a) systematicky zahrnovat do lokálních partnerství rovněž místní představitele romské občanské společnosti a výbory zřizované podle zákona o právech příslušníků národnostních menšin, kde jsou	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

zřízeny, a umožnit jim tak podílet se na tvorbě strategických plánů								
11.2. b) zapojení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a romských poradců do nástrojů územní dimenze	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 11.2. a) systematicky zahrnovat do lokálních partnerství rovněž místní představitele romské občanské společnosti a výbory zřizované podle zákona o právech příslušníků národnostních menšin, kde jsou zřízeny, a umožnit jim tak podílet se na tvorbě strategických plánů

a) Indikátor výstupu

Zvyšující se počet lokálních partnerství zahrnující místní představitele romské občanské společnosti, zástupce výborů zřizovaných podle zákona o právech příslušníků národnostních menšin (kde jsou zřízeny).

Vytvoření sítě romských organizací zapojených do lokálních partnerství.

b) Plnění MLP

V rámci realizace systémového projektu "Systémové zajištění sociálního začleňování", podporovala Agentura pro sociální začleňování metodickou a poradenskou činností vytváření lokálních partnerství, která pak sloužila pro identifikaci potřeby všech zúčastněných aktérů a rovněž nabízela prostor pro zavádění nových nástrojů a politik. Partnerství byla otevřena i zástupcům romské občanské společnosti. Nejčastěji se partnerství účastnili zástupci NNO. Účast však byla plně ponechána na zájmu romské občanské společnosti, ten bohužel nebyl vysoký, zpravidla se ročně zapojilo cca 80 osob.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že i přesto, že Agentura realizuje aktivity na zapojení představitelů romské občanské společnosti do lokálních partnerství, jejich úspěch není velký. Tato situace nebyla v daném období více reflektována s cílem systémových změn vedoucích k větší motivaci daných osob a jejich participace.

Dílčí cíl 11.2. b) zapojení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a romských poradců do nástrojů územní dimenze

a) Indikátor výstupu

Počet krajských koordinátorů zapojených do nástrojů územní dimenze (nástrojů ITI, CLLD a IPRÚ), počet jednání uskutečněných krajskými koordinátory v rámci těchto nástrojů.

Zefektivnění spolupráce, komunikace a zohlednění potřeb romské integrace v rámci nástrojů územní dimenze.

Strategické plány krajské a místní úrovně zohledňují názory a potřeby romské občanské společnosti.

b) Plnění MLP

V rámci realizace nástrojů ITI, IPRÚ a CLLD nedocházelo k zapojení krajských koordinátorů pro romské záležitosti.

Problematika sociálního začleňování, včetně romské integrace, byla v daném období řešena rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL). KPSVL je jedním z nástrojů územní dimenze. Prostřednictvím aktivit v rámci KPSVL docházelo na lokální úrovni k zefektivnění spolupráce a vzájemnému síťování jednotlivých aktérů, zlepšení komunikace, předávání příkladů dobré praxe a zohledňování potřeb osob a rodin postiženým sociálním vyloučením, zejména Romů. V rámci realizace systémového projektu "Systémové zajištění sociálního začleňování", bylo realizováno pravidelné metodické poradenství, nebo vzdělávání partnerů v příslušných oblastech (např. komunitní práce a participace, bezpečnost, zdraví, zaměstnanost).

Krajští koordinátoři byli ve sledovaném období také zapojeni do cca 65 krajských a místních platforem. Jednalo se jak o pracovní a poradní orgány na národní úrovni (např. Výbor pro spolupráci se samosprávami, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny, Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování či různé dotační komise a výbory na ministerstvech (MK, MŠMT, MPSV), tak o pracovní skupiny na krajské úrovni (např. platformy pro školskou inkluzi kraje, pracovní skupiny prevence kriminality kraje, rady pro národnostní menšiny kraje, apod.) a místní úrovni (např. lokální partnerství v rámci spolupráce obce s Agenturou pro sociální začleňování).

V rámci realizace systémového projektu "Systémové zajištění sociálního začleňování", zajišťovala Agentura pro sociální začleňování obcím a městům metodickou a poradenskou činností při tvorbě strategických plánů sociálního začleňování (SPSZ). Po přijetí těchto strategických materiálů byly obce i nadále ze strany MMR při realizaci těchto SPSZ podporovány, probíhaly navazující konzultace a jednání. Zároveň byli krajští koordinátoři zapojováni do vzniku různých koncepčních a strategických dokumentů na krajské a místní úrovni. Na základě této spolupráce se dalo očekávat, že je zajištěn alespoň částečný soulad místních strategických a koncepčních dokumentů s těmi národními.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že sice docházelo k zapojování relevantních osob do nástrojů územní dimenze, avšak toto zapojování bylo značně nesystematické, tzn., nebyli cíleně zapojováni krajsí koordinátoři a romští poradci, kteří tvoří hlavní integrační síť.

12. Vytvoření funkční sítě pro implementaci strategie

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 12.1. - Specifický cíl: Posílení klíčových činitelů odpovědných za koordinaci integrace Romů na centrální, krajské a místní úrovni dle roků

Specifický cíl 12.1. - Specifický cíl: Posílení klíčových činitelů odpovědných za koordinaci integrace Romů na centrální, krajské a místní úrovni								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
12.1. a) posílit kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny o jedno funkční místo tak, aby byla zajištěna metodická podpora spojená s metodickým vedením krajských koordinátorů, romských poradců a terénních pracovníků věnujícím se romské integraci na krajské a místní úrovni	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	plněno	plněno	neplněno	neplněno
12.1. b) zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a začlenění koordinátorů do struktur krajských úřadů a podpořit jejich pozici v rámci krajských úřadů sladováním jejich personálního zavedení a kompetencí	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 12.1. a) posílit kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny o jedno funkční místo tak, aby byla zajištěna metodická podpora spojená s metodickým vedením krajských koordinátorů, romských poradců a terénních pracovníků věnujícím se romské integraci na krajské a místní úrovni

a) Indikátor výstupu

Posílení kanceláře Rady o jedno funkční místo.

b) Plnění MLP

I přesto, že po schválení Strategie romské integrace byla personální kapacita kanceláře Rady navýšena (2017), v letech 2019 – 2020 docházelo pravidelně k jejímu oslabování. Nejdříve byla systematizací účinnou od 1.1.2019 zrušena 2 služební místa, následně s účinností od 1.1.2020 bylo v kanceláři Rady zrušeno další služební místo. Za dobu implementace Strategie pro romské záležitosti byla tak kancelář Rady oslabena o 3 služební místa.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2017 – 2018 plněn. Úkol nebyl v roce 2016 a následně v období let 2019 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 12.1. b) zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a začlenění koordinátorů do struktur krajských úřadů a podpořit jejich pozici v rámci krajských úřadů sladováním jejich personálního zavedení a kompetencí

a) Indikátor výstupu

Metodika činnosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti (a její aktualizace).

b) Plnění MLP

Ve sledovaném období byly k dispozici 2 metodiky, které zpracovala Kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Jedná se o:

- Doporučená pracovní náplň romských poradců, způsob její prezentace a šíření na úroveň obcí;
- Výkon kontroly přenesené působnosti ve vztahu k romským poradcům působícím na úřadech obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Koordinátoři pro záležitosti romské menšiny na krajích metodicky vedou romské poradce na obcích s rozšířenou působností a také vykonávají kontrolu přenesené působnosti v oblasti výkonu agenty integrace romské menšiny.

V letech 2016 – 2020 se Pracovní skupina krajských koordinátorů, jakožto jeden z nástrojů metodického vedení ze strany Kanceláře rady vlády pro záležitosti romské menšiny, pravidelně scházela, zpravidla 4x ročně.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že dané metodiky byly vydány v souladu s úkolem ve Strategii, avšak za dobu realizace opatření nedošlo k jejich aktualizaci.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 12.2. - Efektivnější spolupráce klíčových aktérů na centrální krajské a místní úrovni dle roků

Specifický cíl 12.2. - Efektivnější spolupráce klíčových aktérů na centrální krajské a místní úrovni								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
12.2. a) vytvořit kompaktní síť pracovníků na úrovni krajů a obcí, které budou integrovat jak romské poradce, lokální konzultanty Agentury pro sociální začleňování a terénní pracovníky obcí pracujících v romských lokalitách a nastavit jejich metodickou podporu	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
12.2. b) pokračovat v řešení problémů tzv. sociálně vyloučených lokalit ve spolupráci s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a místními neziskovými organizacemi	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 12.2. a) vytvořit kompaktní síť pracovníků na úrovni krajů a obcí, které budou integrovat jak romské poradce, lokální konzultanty Agentury pro sociální začleňování a terénní pracovníky obcí pracujících v romských lokalitách a nastavit jejich metodickou podporu

a) Indikátor výstupu

Počet setkání krajských koordinátorů s místními zástupci NNO a občanskou společností a příslušnými pracovníky obcí (každoročně).

Existence kompaktní sítě pracovníků na úrovni krajů a obcí, kteří budou zapojeni do činnosti Národního kontaktního místa a revizí Strategie romské integrace.

Počet setkání národních romských platforem.

Stakeholdeři na místní úrovni jsou obeznámeni a zapojeni do činností krajského koordinátora a jsou s ní v pravidelné interakci.

b) Plnění MLP

Krajští koordinátoři uspořádali v každém roce přibližně 60 porad s relevantními aktéry (např. romskými poradci, terénními (sociálními) pracovníky, asistenty pedagoga a dalšími partnery při řešení romských záležitostí) v kraji.

Národní kontaktní místo pro integraci Romů mělo vytvořenou relativně hustou síť kontaktů zahrnující krajské koordinátory pro romské záležitosti, terénní pracovníky, NNO, členy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Tito aktéři byli pravidelně informováni o dění v krajích a na místní úrovni a také o důležitých akcích realizovaných ve vztahu k romské menšině.

Projekt národních romských platforem byl realizován pouze v letech 2016 – 2018.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 12.2. b) pokračovat v řešení problémů tzv. sociálně vyloučených lokalit ve spolupráci s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a místními neziskovými organizacemi

a) Indikátor výstupu

Počet zasedání monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování a zapojení členů Rady do činnosti Agentury pro sociální začleňování.

b) Plnění MLP

Ve sledovaném období zasedal Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování zpravidla 4x ročně. Dále také probíhala distanční hlasování o přistoupení obcí ke spolupráci v rámci KPSVL, VDP či hlasování o metodikách KPSVL a VDP. Do Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování byli zapojeni také členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

13. Podpora participace Romů

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 13.1. - Sledovat zastoupení Romů v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích a průběžně podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy dle roků

Specifický cíl 13.1. - Sledovat zastoupení Romů v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích a průběžně podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
13.1. a) průběžně sledovat a vyhodnocovat zastoupení Romů a Romek v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích	MLP, členové vlády	každoročně	nebylo sledováno	plněno	plněno	neplněno	neplněno	neplněno
13.1. b) podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy	MLP, členové vlády	každoročně	nebylo sledováno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno	částečně plněno

Dílčí cíl 13.1. a) průběžně sledovat a vyhodnocovat zastoupení Romů a Romek v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích

a) Indikátor výstupu

Každoroční analýza zastoupení Romů v zákonodárných, exekutivních a poradních pozicích.

b) Plnění MLP

Daný úkol byl naplňován pouze v roce 2016 a 2017. V roce 2017 volenou politickou funkci na území ČR zastávalo celkem 13 Romů. Z nich všichni byli zvoleni ve volbách do obecních zastupitelstev. V roce 2017 ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR kandidovalo 8 Romů. Žádný z nich ale neuspěl. Vedle toho, celkem 55 Romů bylo zastoupeno ve výborech, popřípadě komisích pro národnostní menšiny, které byly zřízeny jak na úrovni krajů, tak na úrovni obcí.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2017 plněn. Úkol nebyl v období let 2018 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 13.1. b) podporovat vhodnými prostředky vyšší zastoupení Romů a Romek na všech exekutivních pozicích v rámci veřejné správy

a) Indikátor výstupu

Počet informačních a osvětových aktivit, které seznámí s možností ucházet se o zaměstnání ve státní službě.

Počet výborů pro národnostní menšiny na všech stupních.

b) Plnění MLP

V sledovaném období byly na úrovni krajů zřízeny v souladu se zákonem o krajích 4 Výbory pro národnostní menšiny, a to v kraji Jihomoravském, Karlovarském, Moravskoslezském a hl. m. Praze. Ve všech těchto výborech byli Romové zastoupeni s výjimkou kraje Moravskoslezského, kde v roce 2019 nepůsobil žádný Rom.

Nad rámec zákona byl ve většině krajů zřízen jiný poradní orgán, který se tematice národnostních menšin věnuje. Konkrétně v Královehradeckém kraji byla zřízena Komise pro lidská práva, kde bylo celkem 10 členů, z toho 3 zástupci Romů, v Libereckém kraji byla zřízena Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny a sociální začleňování, kde byli zastoupeni 2 Romové, v Olomouckém kraji byla zřízena Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci, kde v roce 2019 byli členy celkem 4 Romové, v Pardubickém kraji byla zřízena Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin (bez zástupců národnostních menšin), v Plzeňském kraji byla zřízena Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin, v Ústeckém kraji byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, kde působil 1 Rom a v kraji Vysočina byla zřízena Pracovní

skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti. V hl. m. Praze byl navíc v rámci Výboru pro národnostní menšiny zřízen Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny, jehož členy jsou zástupci MČ Praha 1 – 22, dále romských a proromských organizací, ale i vybraných institucí (KŘ HMP – Policie ČR). Tato platforma je poradní skupinou romského koordinátora.²³

Podle údajů Českého statistického úřadu mělo na základě posledního Sčítání lidu, domů a bytů 55 obcí povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny podle zákona o obcích. V roce 2019 bylo podle zákona o obcích zřízeno 25 Výborů pro národnostní menšiny, další obce pak zřizovaly tento orgán nad rámec zákona. Romové byli zastoupeni ve výborech pro národnostní menšiny v obcích: Cheb (1 Rom), Aš (1 Rom) - Karlovarský kraj; Vysoké Mýto (1 Rom) - Pardubický kraj; Chomutov (1 Rom) - Ústecký kraj. Nad rámec zákona byla v obci Semněvice (Plzeňský kraj) zřízena Pracovní skupina věnující se problematice tvorby Tematického akčního plánu v oblasti sociální integrace a možných nástrojů v této oblasti, kde byli zastoupeni 2 Romové.²⁴

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn částečně. Plnění cíle „částečně“ je vyhodnoceno z důvodu, že ve sledovaném období nebyly realizovány žádné aktivity na zvýšení počtu Romů ve státní službě.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 13.2. - Podpořit tvorbu kapacit organizací romské občanské společnosti, aby se mohly smysluplně zapojit do dialogu a podílet se na tvorbě, provádění a monitorování procesu integrace Romů dle roků

Specifický cíl 13.2. - Podpořit tvorbu kapacit organizací romské občanské společnosti, aby se mohly smysluplně zapojit do dialogu a podílet se na tvorbě, provádění a monitorování procesu integrace Romů								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
13.2. a) zpracovat analýzu možností podpory organizací romské občanské společnosti	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

²³ Stav k 31.12.2019

²⁴ Stav k 31.12.2019

13.2. b) v návaznosti na zpracovanou analýzu zvolit vhodný způsob podpory romských neziskových organizací ke zvýšení kapacit strategického rozvoje romské občanské společnosti a podpory dialogu s lidmi, kteří žijí ve vyloučených lokalitách	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
13.2. c) provést analýzu možnosti širšího zapojení Romů do plánování, vytváření a monitorování opatření financovaných z jednotlivých operačních programů a navrhnout systémové možnosti zapojení Romů, kde k němu zatím nedošlo a předložit ji ministru pro lidská práva, rovněž příležitosti a legislativu	ŘO OPZ, OP VVV, IROP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno
13.2. d) vytvářet podporu pro budování kapacit romské občanské společnosti a zajistit, aby při určování členství ve všech pro romskou integraci relevantních grémiích, které se podílí na implementaci Evropských investičních a strukturálních fondů, byla zohledněna romská participace	ŘO OPZ, OP VVV, IROP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

Dílčí cíl 13.2. a) zpracovat analýzu možností podpory organizací romské občanské společnosti

a) Indikátor výstupu

Pravidelně aktualizovaná informace o možnostech financování programů neziskových organizací se zaměřením na romskou integraci.

b) Plnění MLP

Každoročně byly na webových stránkách vlády pravidelně aktualizovány informace o dotačních programech na podporu romské menšiny, jež administroval Úřad vlády ČR. Informace o možnostech podpory byly rovněž dostupné na webových stránkách dalších rezortů (MŠMT, MPSV, MK, MV). Pravidelně byly prostřednictvím Kanceláře Rady poskytovány také informace e-mailovou komunikací (cca 130 NNO). Stejně tak byly distribuovány informace o možnosti podpory z Norských fondů.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 13.2. b) v návaznosti na zpracovanou analýzu zvolit vhodný způsob podpory romských neziskových organizací ke zvýšení kapacit strategického rozvoje romské občanské společnosti a podpory dialogu s lidmi, kteří žijí ve vyloučených lokalitách

a) Indikátor výstupu

Návrhy na zefektivnění dotačních programů.

b) Plnění MLP

Zaměření jednotlivých dotačních programů bylo v gesci poskytovatelů dotací. Úřad vlády ČR každoročně zpracovával vyhodnocení dotačních programů, které byly dostupné na webových stránkách vlády. Tento materiál byl také distribuován mezi síť krajských koordinátorů, terénních pracovníků a NNO. V návaznosti na toto vyhodnocení docházelo pravidelně k aktualizaci zaměření dotačních programů.

Z prostředků Technologické agentury ČR, program na podporu aplikovaného společenského výzkumu a experimentálního vývoje OMEGA byl také realizován výzkum TD03000321 - Metodika systému monitorování a evaluace dotačních programů ÚV ČR zaměřených na integraci romské menšiny, který realizuje Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Cílem projektu bylo vypracovat komplexní metodiku monitorovacího systému a evaluace dotačních programů, Úřadu vlády ČR, která umožní sledovat a vyhodnocovat implementaci programů v souladu se záměry programů a dále vyhodnocovat jejich výsledky a dopady na cílovou skupinu. Na základě výsledků tohoto výzkumu docházelo ve sledovaném období k úpravám dotačních programů, zejména částí týkající se hodnocení žádostí.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 13.2. c) provést analýzu možnosti širšího zapojení Romů do plánování, vytváření a monitorování opatření financovaných z jednotlivých operačních programů a navrhnout systémové možnosti zapojení Romů, kde k němu zatím nedošlo a předložit ji ministru pro lidská práva, rovněž příležitosti a legislativu

a) Indikátor výstupu

X

b) Plnění ŘO OPZ, OP VVV, IROP

* Řídicí orgány operačních programů nemohly být zodpovědné za provedení analýzy možnosti širšího zapojení Romů do struktur operačních programů, jelikož taková analýza se týká primárně kapacit Romů. Takovou analýzu měl provést jiný subjekt zastupující romskou menšinu (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny apod.). Výsledky a požadavky pak mohly být předloženy jednotlivým ŘO operačních programů.²⁵

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 13.2. d) vytvářet podporu pro budování kapacit romské občanské společnosti a zajistit, aby při určování členství ve všech pro romskou integraci relevantních grémiích, které se podílí na implementaci Evropských investičních a strukturálních fondů, byla zohledněna romská participace

a) Indikátor výstupu

X

b) Plnění ŘO OPZ, OP VVV, IROP

---

²⁵ Původní text byl na základě připomínky MŠMT nahrazen.

* Romové byli v rámci OP VVV zastoupeni členy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny v platformách programu – Monitorovací výbor (od jeho prvního zasedání v roce 2015) v Plánovací komisi programu (od roku 2016).

V rámci ŘO OPZ byl tento indikátor plněn – v rámci Programového partnerství pro implementaci prioritní osy 2 investiční priority 2.1 a investiční priority 2.2 Operačního programu Zaměstnanost od 20. 2. 2015 byly řádnými členy zástupci Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny.

V IROP 2014-202 byly členem Monitorovacího výboru IROP 2014-2020, např.: MMR - Odbor pro sociální začleňování (dříve Agentura pro sociální začleňování), Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Asociace nestátních neziskových organizací v ČR.²⁶

c) Stanovisko k plnění

* Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.²⁷

14. Účinná mezinárodní a unijní spolupráce

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 14.1. - Rozvíjení mezinárodní a regionální spolupráce při integraci Romů dle roků

Specifický cíl 14.1. - Rozvíjení mezinárodní a regionální spolupráce při integraci Romů								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
14.1. a) zajišťovat průběžně v rámci rozpočtu Úřadu vlády financování mezinárodní spolupráci v romské oblasti a aktivit na úrovni EU, a to minimálně na dosavadní úrovni	ÚVČR	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno
14.1. b) posílit bilaterální a multilaterální spolupráci se sousedními zeměmi a spolupráci se	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	plněno	plněno	plněno	plněno

²⁶ Původní text byl na základě připomínky MŠMT nahrazen.

²⁷ Původní vyhodnocení plnění opatření „plněno“ bylo na základě doplnění MŠMT změněno.

zeměmi v regionu a spolupráci v rámci regionálních iniciativ, rovněž s ohledem na kandidátské země EU								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Dílčí cíl 14.1. a) zajišťovat průběžně v rámci rozpočtu Úřadu vlády financování mezinárodní spolupráci v romské oblasti a aktivit na úrovni EU, a to minimálně na dosavadní úrovni

a) Indikátor výstupu

Množství finančních prostředků na mezinárodní spolupráci v romské oblasti na stávající či vyšší úrovni.

b) Plnění ÚV ČR

2016	78.499 Kč
2017	51.771 Kč
2018	45.323 Kč
2019	22.846 Kč
2020	7.704 Kč

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 14.1. b) posílit bilaterální a multilaterální spolupráci se sousedními zeměmi a spolupráci se zeměmi v regionu a spolupráci v rámci regionálních iniciativ, rovněž s ohledem na kandidátské země EU

a) Indikátor výstupu

Počet bilaterálních a multilaterálních jednání se sousedními zeměmi za účelem spolupráce v regionu a spolupráce v rámci regionálních iniciativ se zaměřením na romskou integraci.

Účinné zapojení Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu rady vlády pro národnostní menšiny do mezinárodních platform a iniciativ (Evropská unie, Rada Evropy, OBSE a další), týkajících se romské integrace.

b) Plnění MLP

Ve sledovaném období se zaměstnanci Kanceláře Rady účastnili zahraničních cest s uvedeným zaměřením. Jednání však probíhala rovněž online.

Cesty souvisely především se zapojením České republiky do práce mezinárodních či unijních orgánů a pracovních skupin, které se zabývají postavením Romů a otázkami národnostních menšin. Konkrétně se cesty týkaly účasti na jednání ke strategii integrace Romů, např. Konference na vysoké úrovni k vyhodnocení Rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů; informace a doporučení vyplývající z vyhodnocení Rámce budou využity při tvorbě nové národní Strategie romské integrace pro období 2021-2030. Dále se jednalo např. o setkání zástupců národních kontaktních míst pro integraci Romů v Bruselu a zasedání Ad hoc výboru odborníků Rady Evropy. Zástupce oddělení se dále zúčastnil také např. Konference OBSE: Human Dimension Implementation Meeting 2019 ve Varšavě, na které prezentoval aktivity České republiky v oblasti romské integrace.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v období let 2016 – 2020 plněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 14.2. - Efektivnější spolupráce v rámci EU a koordinace unijní agendy dle roků

Specifický cíl 14.2. - Efektivnější spolupráce v rámci EU a koordinace unijní agendy								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
14.2. a) posílit národní kontaktní místo pro integraci Romů o tři funkční pracovní místa	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 14.2. a) posílit národní kontaktní místo pro integraci Romů o tři funkční pracovní místa

a) Indikátor výstupu

Posílení kontaktního místa pro integraci Romů o tři funkční pracovní místa.

b) Plnění MLP

I přesto, že po schválení Strategie romské integrace byla personální kapacita kanceláře Rady navýšena o jedno funkční místo (2017), v letech 2019 – 2020 docházelo pravidelně k jejímu oslabování. Nejdříve byla systematizací účinnou od 1.1.2019 zrušena 2 služební místa, následně s účinností od 1.1.2020 bylo v kanceláři Rady zrušeno další služební místo. Za dobu implementace Strategie pro romské záležitosti byla tak kancelář Rady oslabena o 3 služební místa.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

15. Poznání podporující interetnické soužití

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 15.1. - Podpora provádění empirických výzkumů a šetření zaměřených na situaci romského a neromského obyvatelstva a stanovení indikátorů měření pokroku dle roků

Specifický cíl 15.1. - Podpora provádění empirických výzkumů a šetření zaměřených na situaci romského a neromského obyvatelstva a stanovení indikátorů měření pokroku								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
15.1. a) podporovat provádění výzkumů a šetření zaměřených na srovnání situace romského a neromského obyvatelstva a navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

15.1. b) navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	splněno	X	X	X	X
--	-----	------------	-------------------------	----------------	---	---	---	---

Dílčí cíl 15.1. a) podporovat provádění výzkumů a šetření zaměřených na srovnání situace romského a neromského obyvatelstva a navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování

a) Indikátor výstupu

Počet empirických výzkumů a šetření zaměřených na situaci romského a neromského obyvatelstva.

b) Plnění MLP

V období let 2016 – 2020 nebyla provedena žádná analýza zaměřená na situaci romského a neromského obyvatelstva.

c) Stanovisko k plnění

Úkol nebyl v období let 2016 – 2020 plněn.

Dílčí cíl 15.1. b) navrhnout indikátory měření pokroku a jejich každoročního sledování

a) Indikátor výstupu

Vytvoření indikátorů pokroku romské integrace.

b) Plnění MLP

Dne 24.10.2016 vláda schválila Metodiku pro sledování a vyhodnocování naplňování Strategie romské integrace do roku 2020.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 splněn.

Přehled plnění dílčích cílů Specifického cíle 15.2. - Podpora provádění výzkumu interetnických vztahů dle roků

Specifický cíl 15.2. - Podpora provádění výzkumu interetnických vztahů								
Cíl	Gestor	Termín plnění	Plnění cíle 2015	Plnění cíle 2016	Plnění cíle 2017	Plnění cíle 2018	Plnění cíle 2019	Plnění cíle 2020
15.2. a) podporovat výzkum interetnických vztahů	MLP	každoročně	<i>nebylo sledováno</i>	plněno	neplněno	neplněno	neplněno	neplněno

Dílčí cíl 15.2. a) podporovat výzkum interetnických vztahů

a) Indikátor výstupu

Počet výzkumu věnovaných vztahům mezi romskou menšinou a většinovou společností, anticiganismu, romské identity, apod.

b) Plnění MLP

Z Grantové agentury ČR byly v roce 2016 podpořeny 3 projekty:

- GA15-10625S "Diskurz a praxe péče o děti v českých zemích: segregace romských dětí a dětí s postižením od 19. století po současnost" realizovaný v období 2015-2017 Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity, v roce 2016 bylo vyčerpáno 1.023 tis. Kč z celkových 3.144 tis. Kč.
- GP14-10884P "Interpretační rámce romských a pro-romských aktivistů v kontextu struktury politických a finančních příležitostí v ČR realizovaný v období 2014-2016 Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, v roce 2016 bylo vyčerpáno 370 tis. Kč z celkových 1 175 tis. Kč,
- GPP404/12/P024 "Reakce na exkluzi: chudé romské rodiny v post-socialismu" realizovaný v období 2012-2016 Filozofickou fakultou Západočeské univerzity v Plzni, v roce 2016 nebyly čerpány žádné finanční prostředky z celkových 1.252 tis. Kč.

Na základě projektu Paměť romských dělníků realizovaného Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity v období 2012 - 2015 vznikla v roce 2016 certifikovaná metodika Zlepšování česko-romských vztahů mezi žáky českých základních a středních škol.

c) Stanovisko k plnění

Úkol byl v roce 2016 plněn. Úkol nebyl v období let 2017 – 2020 plněn.

Závěr

Strategie romské integrace do roku 2020 (dále jen „Strategie“) obsahovala celkem 15 specifických cílů zahrnujících 108 dílčích cílů, na jejichž vyhodnocení byl tento dokument zaměřen. V průběhu let došlo vlivem systemizací a změn ve státní správě rovněž ke změnám v rámci opatření ve Strategii. Tyto změny mohly mít také dopad na realizaci daných opatření. Příkladem je zrušení Ministerstva pro lidská práva, legislativu a rovné příležitosti (ve Strategii jako MLP) nebo přesun Agentury pro sociální začleňování z Úřadu vlády ČR na Ministerstvo pro místní rozvoj. Další dopad na realizaci opatření, resp. na vykazování plnění dílčích cílů, měla bezpochyby fluktuace odpovědných pracovníků jednotlivých rezortů napříč státní správou. Změny odpovědných osob měly za následek, že u některých opatření byly každoročně vykazovány odlišné, resp. nejednotné údaje, ze kterých v jednom roce vyplývalo plnění opatření a v roce dalším naopak nemožnost jeho plnění. To souvisí rovněž s problémem sběru dat, jehož bariery nebyly během 5letého období odstraněny a dílčí analýzy zaměřené na romskou menšinu (i ty, jejichž realizace byla dána touto Strategií) nebyly realizovány.

Co se týká základních integračních témat, tzn. vzdělávání, zaměstnanost, bydlení a zdraví, nejvíce dílčích cílů bylo zaměřeno (nebo alespoň částečně) na oblast vzdělávání, resp. gestorem nejvíce opatření bylo MŠMT. Celkem bylo MŠMT (včetně ŘO OP VVV, ČŠI) gestorem nebo spolugestorem 34 dílčích cílů, z nichž bylo v roce 2016 16 plněno, 6 částečně plněno a 10 neplněno (2 dílčí cíle byly v tomto roce splněny a už dále nesledovány). V roce 2020 pak bylo 18 těchto dílčích cílů plněno, 6 částečně plněno a 7 neplněno. Ve sledovaném období tak došlo k mírnému posunu, avšak zůstaly oblasti, ve kterých za celé sledované období nedošlo k žádnému zlepšení (např. dílčí cíl 4.2. b) podporovat výuku romštiny jako jazyka menšiny na základních školách nebo 5.1.d) Snížit počet dětí romského původu v systému ústavní a ochranné výchovy).

Za oblast zaměstnanosti a dílčích cílů spadajících do sociální oblasti bylo zodpovědné zejména MPSV. Celkem se jednalo o 24 dílčích cílů, u kterých bylo MPSV gestorem nebo spolugestorem, přičemž do daného počtu byly započítány také dílčí cíle ÚP ČR a ŘO OPZ. MPSV ve sledovaném období poskytlo Úřadu vlády ČR informace, na základě nichž bylo vyhodnoceno, že v roce 2016 bylo plněno 12 dílčích cílů, částečně plněny byly 2 dílčí cíle a 9 dílčích cílů bylo neplněno (jeden dílčí cíl byl v roce 2016 splněn a již nebyl dále sledován). V průběhu let však došlo ke změně v poměru plněných a neplněných dílčích cílů, kdy na konci sledovaného období již bylo plněno pouze 10 dílčích cílů, 3 dílčí cíle byly plněny částečně a neplněno bylo 10 dílčích cílů. Rostoucí počet neplněných dílčích cílů byl zejména v oblasti zaměstnanosti Romů, kdy v roce 2016 MPSV, resp. Úřad práce ČR, byl schopný poskytnout kvalifikovaný odhad jejich romských klientů, ale v dalších letech již nikoliv.

Zbývající dvě základní integrační témata, tj. bydlení a zdraví nebyly v této Strategii příliš akcentována. Na oblast bydlení bylo zaměřeno pouze 6 dílčích cílů, avšak žádný z nich nebyl ve sledovaném období plněn, resp. v roce 2016 byly částečně plněny 3 dílčí cíle a 2 dílčí cíle byly neplněny (1 dílčí cíl byl splněn a dále již nesledován). Tento stav se v průběhu let 2016 – 2020 nezměnil. Jediným splněným dílčím cílem tak byl dílčí cíl 7.2. c) (viz str. 82).

Obdobná situace jako v oblasti bydlení byla ve sledovaném období rovněž v oblasti zdraví a přístupu Romů ke zdravotní péči. Na tuto oblast bylo zaměřeno 7 dílčích cílů, z nichž pouze 1 byl v průběhu sledovaných let plněn (dílní cíl 8.3 f), str. 96). Další dílní cíle byly buď částečně plněny (2 v roce 2016, 3 v roce 2020) nebo nebyly plněny vůbec (4 v roce 2016, 3 v roce 2020).

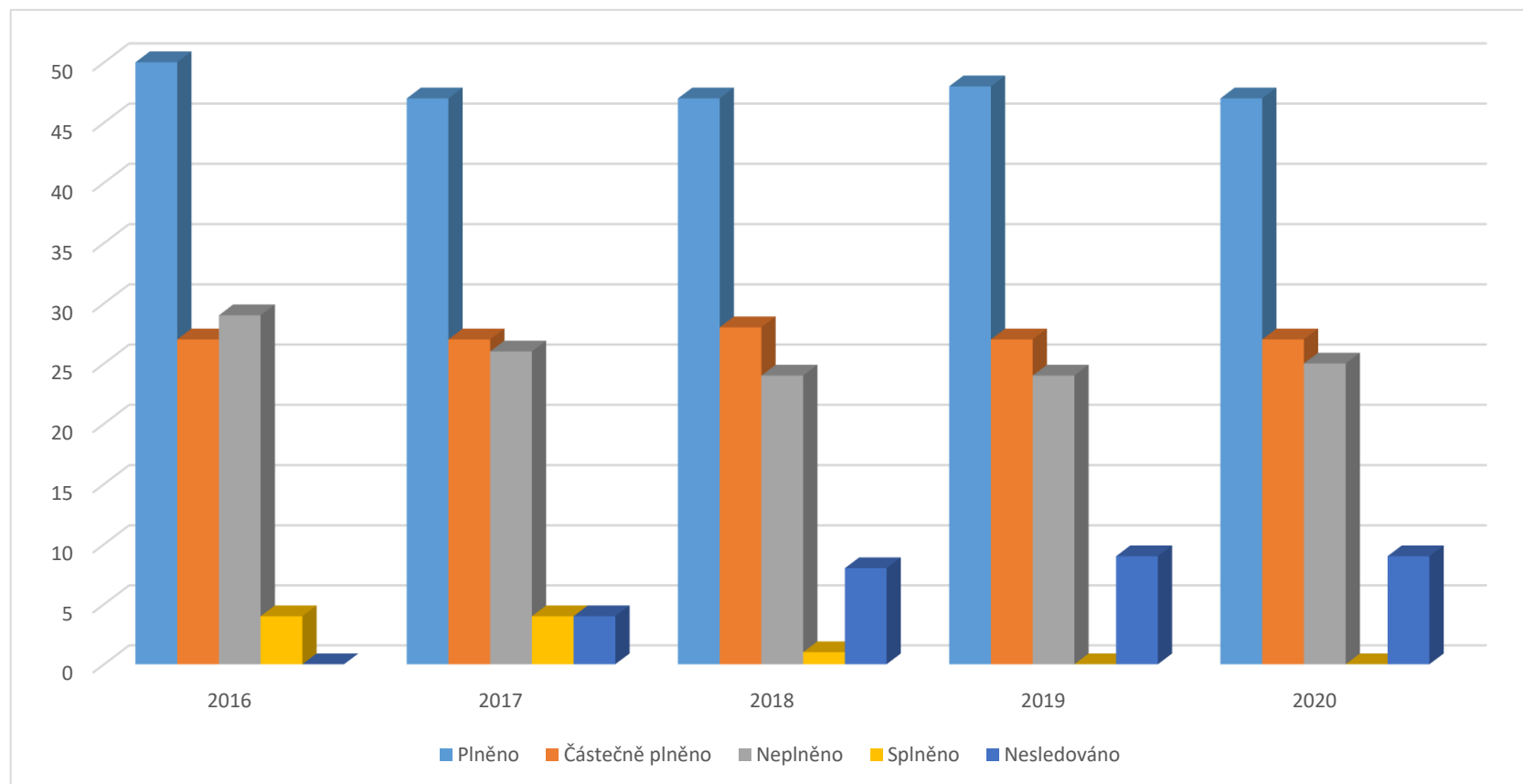
Oblast Strategie, kde je možné naopak vyhodnotit její kladný závěr, je oblast kultury. U všech dílčích cílů, u kterých je v této oblasti gestorem nebo spolugestorem Ministerstvo kultury, docházelo v průběhu daných let k jejich plnění. Za velký úspěch se dá pak považovat zejména plnění dílčích cílů souvisejících s výkupem a ukončením provozu velkovýkrmny prasat v Letech u Písku a popularizace témat romské kultury a historie Muzeem romské kultury, které je státní příspěvkovou organizací právě Ministerstva kultury.

Celkové znázornění plnění dílčích cílů dle jednotlivých let znázorňuje tabulka níže, resp. připojený graf. Z nich plyne, že každoročně byla více než polovina dílčích cílů částečně nebo úplně plněna. Je však nutné upozornit na to, že tento dokument nevyhodnocuje, a ani nemá toto za cíl, reálný dopad stanovených dílčích cílů na život romské menšiny v České republice. Pro tento účel by byla nutná mnohem hlubší analýza jednotlivých dílčích cílů, pro jejíž realizaci by bylo nutné oslovit některou z výzkumných institucí nebo organizací.

Tabulka 1 Plnění jednotlivých dílčích cílů dle jednotlivých let

	2016	2017	2018	2019	2020
Plněno	50	47	47	48	47
Částečně plněno	27	27	28	27	27
Neplněno	29	26	24	24	25
Splněno	4	4	1	0	0
Nesledováno	0	4	8	9	9
	108	108	108	108	108

Graf 1 Plnění jednotlivých dílčích cílů dle jednotlivých let

Seznam zkratk

APIV A	Akční plán implementace inkluzivního vzdělávání
APIV B	Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
ČRo	Český rozhlas
ČŠI	Česká školní inspekce
ČT	Česká televize
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
IPo	Individuální projekty ostatní
IPOD	Individuální plány ochrany dítěte
IPs	Individuální projekty systémové
IROP	Integrovaný regionální operační program
KA	Klíčová aktivita
Kancelář Rady	Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MK	Ministerstvo kultury ČR
MLP	Ministerstvo pro lidská práva a rovné příležitosti ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MS	Ministerstvo spravedlnosti ČR
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MV	Ministerstvo vnitra ČR
MV	Ministerstvo vnitra ČR
MZ	Ministerstvo zdravotnictví ČR
MZ	Ministerstvo zdravotnictví ČR

NPI	Národní pedagogický institut ČR
NRP	Náhradní rodinná péče
OP VVV	Operační program věda, výzkum, vzdělávání
OPZ	Operační program zaměstnanost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
Rada	Rada vlády pro záležitosti romské menšiny
RVP ZŠS	Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální
RVP ZV LMP	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením
RVP ZV UV	Rámcový vzdělávací program RVP ZV se sníženými nároky na výstupy ze vzdělávání z důvodu lehkého mentálního postižení
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP	Rámcový vzdělávací program
SFPI	Státní fond podpory investic
SŠ/VOS	Střední škola/Vyšší odborná škola
SÚPM	společensky účelné pracovní místo
SVČ	Středisko volného času
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠZ	Školské zařízení
ÚP ČR	Úřad práce ČR
ÚSTR	Ústav pro studium totalitních režimů
ÚV ČR	Úřad vlády ČR
VPP	Veřejně prospěšné práce
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.
Vyhodnocení	Vyhodnocení plnění Strategie romské integrace do roku 2020
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola